The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

CANADIAN CITIZENSHIP BRANCH
DEPT. OF CITIZENSHIP & IMMIGRATION
NOV 20 1953
NOV 3 0 1953

LATVIJA AMERIKĀ

91./216. n-rs. SESTDIEN, 1953. G. 21. NOVEMBRĪ

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevēja — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 sleja

VĒSTĪJUMI LATVIEŠIEM DZIMTENĒ

Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītāja Dr. A. Dīnberga runa, ko Amerikas Balss 18. novembrī nosaidīja Latvijai

(Saīsināta)

Tautieši un tautietes Latvijā!

Šodien katrs latvietis — jauneklis vai sirmgalvis, kur tas arī atrastos — vai lielnieku okupētajā dzimtenē, vai arī brīvajā pasaulē, ar dziļu godbijību sirdī atceras un piemin mūsu brīvās Latvijas dibināšanas 35. gada dienu.

Latvija kā brīva un neatkarīga valsts pastāvēja divdesmit divi gadi un guva panākumus kā saimnieciskā, tā arī kultūras laukā, uz to mēs varam būt lepni visas pasaules priekšā.

Bet tagad jau trīspadsmit gadu mūsu zeme un tauta atrodas svešnieku jūgā. Svešie iebrucēji ne tikai nolaupīja mums visu, kas bija dārgs, bet uzspieda mums savu vāru, savu atbaidīgo maldu mācību un savu iekārtu, kas ir tik sveša un nepanesama katram latvietim. Šī svešā mācība ir pretīga ne tikai mūsu tautai, bet pat pašiem iebrucējiem, un savā ciniskā jaunumā tie nonākuši pie tā, ka savā boļševiku valodā viņi verdzību dēvē par brīvību, meļus par taisnību, noziedzīgu tautas apspiešanu par demokratiju un gatavošanos karam par miera ofensīvu.

Neviens cits laikam nebūs šo viltus mācību dziļāk izpratis kā latvju tauta, kura bija viena no pirmajiem lielnieku imperiālistiskās agresijas upuriem, un kas jau ilgus gadus ir spiesta to nest uz saviem pleciem. Bet arī tie mūsu tautas tūkstoši, kam kara laikā bija izdevies paglābties no komūnisma otrreizējās okupācijas un kas tagad atraduši patvērumu brīvajā pasaulē, pilnīgi izprot tās ciešanas, ko pārdzīvo mūsu tautas lielā daļa dzimtenē. Arī izceļotāju dzīve nav viegla. Viņus māc ilgas pēc dzimtenes un savas tautas. Taču viņi pateicas Dievam, ka drīkst brīvi elpot, brīvi domāt, runāt un strādāt. Viņi arī pilnīgi apzinās savu pienākumu pret mūsu okupēto dzimteni un tautu un dara visu iespējamo, lai apgaismotu brīvai pasaulei, kāda ir dzīve un apstākļi boļševiku jūgā, un cik drausmīga un necilvēcīga ir Padomju vara.

Šie mūsu centieni pēdējā laikā sāk atrast arvienu lielāku atbalsi, un patlaban brīvās pasaules lielākā daļa sāk izprast un apzināties boļševiku tirannijas briesmas un nežēlību, kādu civilizētā pasaule jebkad ir pieredzējusi.

Brīvās nācijas labi apzinās, ka Kremļa agresīvitāte nerimsies, iekāms tā nebūs sasniegusi savu gala mērķi — visas pasaules paklaušanu savai varai — vai arī ies bojā tanī ugunsgrēkā, ko viņa pati izraisījusi. Tādēļ brīvā pasaule tagad ir saliedējusies, lai kopīgi atvairītu komūnisma tālāko agresiju un lai saglabātu savu brīvību. Tā apzinās, ka brīvība ir nedalāma un ka viņas pašas brīvības aizsardzībai ir jāatjauno brīvība visām tām tautām, kam tā tikusi ar varu atņemta.

Šajā morāliskajā cīņā pret komūnisma maldu mācību Sav. Valstis ir uzņēmušās vadītāju lomu. ASV valdība un tauta nekad nav atzinušas Baltijas valstu varmācīgo iekļaušanu Padomju imperijā, un to no jauna apliecināja tagadējais Sav. Valstu prezidents Eizenhauers, ārlietu ministrs Dalless un daudzi vadošie ASV sabiedriskās domas pārstāvji.

Man ir liels gandarījums vēstīt jums, tautiešiem dzimtenē, šajā vēsturiskajā dienā, ka Savienoto Valstu Kongress, uz tautas pārstāvja Kerstena ierosinājumu, nesen nodibināja sevišķu komiteju, kuŗas uzdevums ir izmeklēt un atmaskot Kremļa nelikumības un varmācības, okupējot un iekļaujot savā impērijā Baltijas republikas, un apgaismot tā noziedzīgo rīcību Baltijas valstīs arī pēc okupācijas. Šai izmeklēšanai, kuŗa sāksies vēl šai pašā mēnesī, būs ārkārtīgi liela nozīme mūsu tautas vēsturē un tā iezīmēs lielu soli uz priekšu ceļā uz Latvijas atbrīvošanu no boļševisma jūga.

Neviens vēl nevar pateikt, kad tieši mūsu dzimtenes brīvības sauc atausīs, bet varam būt droši, ka šis brīdis pienāks un vēl daudzi no mums to piedzīvos. Tādēļ atcerēsimies mūsu tautas cīņas un grūtības, kas mūs noveda pie 1918. gada 18. novembŗa, pie mūsu neatkarīgās, brīvās Latvijas, un smelsimies spēkus un izturību ticībā uz tās atjaunošanu.

Turēsimies visi kopā, cieši viens otru atbalstot — kā Jūs, mūsu tautas kodols un dzīvā sakne dzimtenē, tā mēs šeit, kam bija jāuzņemas paust brīvai pasaulei mūsu slāpes pēc brīvības un atpestīšanas.

Dievs, svēti Latviju!

KOMŪNISTU SPIEGU SENSĀCIJA ASV

Čerčils izgudrojis „bruņotu pamieru"

No Londonas ziņo, ka Anglijas ministru prezidents sērs Vinstons Čerčils izstrādājis jaunu plānu saspīlējuma mazināšanai pasaulē politikā. Jaunais plāns saucas „bruņotais pamiers". Čerčils esot paredzējis pēc sarunām ar prezidentu Eizenhaueru un ministru prezidentu Laņjēlu Bermūdas konferencē šo priekšlikumu piedāvāt Padomju Savienībai.

„Bruņotais pamiers" nozīmē, ka Rietumi un Padomju Savienība vairs netērēs laiku, runājot par atbruņošanos. Vienīgais, kas ar šāda pamiera pieņemšanu būtu panākts, būtu laiks. Sabiedrotie dabūtu atvilkt elpu (un, protams, arī komūnisti) un visām pašreizējām problēmām būtu dota iespēja „nostāvēties". Pēc Čerčila domām problēmas gan netiktu uzreiz atrisinātas, bet tās arī netiktu karsētas tālāk, tā kā nebūtu jābīstas, ka tās, kādreiz aizdegoties, varētu izraisīt jaunu pāsaules karu.

„Bruņotais pamiers" ir pilnīgā pretstatā Čerčila līdzšinējiem plāniem, kas prasīja tūlītējas sarunas ar Maļenkova piedalīšanos un galveno pasaules problēmu iztirzāšanu un atrisināšanu. Toreiz varēja domāt, ka Čerčils tā steidzas sava respektējamā vecuma dēļ: jaunais plāns ir tālejošs un, ja to pieņemtu, tā rezultāti būtu jūtami tikai pēc ilga laika.

BIJ. PREZ. TRŪMENS TAISNOJAS

Republikāņu cīņa ar demokratiem. Trūmens taisnojas, bet Hūvers apgāž viņa pierādījumus. Harijs Deksters Vaits — lielākā spiegošanas sensācija Sav. Valstu vēsturē. Trūmens neievēro Kanadas valdības brīdinājumu. Mekkartijs demokratu ugunīs.

Vašingtona. — Lielākā sensācija Sav. Valstu vēsturē sākusies.

Pagājušajā nedēļā bijušais Sav. Valstu prezidents Harijs Trūmens saņēma uzaicinājumu liecināt komūnistu spiega Harija Dekstera Vaita lietā. Bijušo prezidentu apvaino sava augstā amata necienīgā izmantošanā un komūnisma atbalstīšanā valdībā. Labi zinādams, ka Vaits strādā Maskavas labā, Trūmens tomēr nekavējās viņu paaugstināt amatā, ieceļot viņu par Starptautiskā naudas fonda direktoru.

Pēc izmeklēšanas komisijas uzaicinājuma saņemšanas Trūmens paziņoja, ka to ignorēs un uz jautājumiem neatbildēs. Pēc divām dienās viņš tomēr pārdomāja un 16. novembŗa vakarā, radiofonā un televīzijā runādams, izveidoja savu aizstāvēšanās līniju, veltīdams daudz launu un asu vārdu pašreizējai republikāņu valdībai, apvainodams Mekkartiju patiesības sagrozīšanā, saukdams M. par demagogu, kas dzīvojot tikai no meliem. Pēc Trūmena domām Mekkartija pretkomūnistiskā izmeklēšanas komisijā nav nekas cits kā vienīgi aģentūra baiļu izplatīšanai un ticības izārdīšanai visos sabiedrības slāņos.

Bet katram sākumam ir arī turpinājums. Trūmenam esot Baltajā Namā un labi zinot, ka Vaits ir komūnistu spiegs, pēdējais tomēr tikā iecelts par Sav. Valstu Starptautiskā naudas fonda direktoru. Trūmens savā runā paskaidroja, ka tas ticis darīts tādēļ, ka atstājot Vaitu valdībā, viņa darbības izsekošana būtu daudz vieglāka. Tai pašā laikā paturot Vaitu acīs, Valdības Izmeklēšanas Birojam varētu rasties izdevība ne vien iepazīties ar cilvēkiem, ar kuŗiem Vaits sastopas, bet varbūt pat salauzt visu komūnistu spiegošanas sistēmu.

Bet te nu Trūmens kļūdījās.

Valdības Izmeklēšanas Biroja vadītāja amatā tagad jau 29 gadi no vietas atrodas kādreizējais Savienoto Valstu prezidents Hūvers, kas paskaidroja Pretamerikāniskās Izmeklēšanas komisijai, ka Trūmena rīcība esot lietas tikai vēl sarežģījusi un nevis palīdzējusi, kā sacīja pats Trūmens. Valdības Izmeklēšanas Birojs gan esot piekritis Vaita palikšanai savā līdzšinējā darbā, bet nekad neesot bijis runas par viņa paaugstināšanu amatā, kur viņa ietekme būtu pietiekami liela sekmīga spiega darba turpināšanai.

Ziņas par Vaita politisko nostāju esot pienākušas Baltajā Namā no visām pusēm, ieskaitot Kanadas valdību un trīs augsti stāvošas personas paša Trūmena valdībā. Kanadas valdības draudi netika ievēroti, tāpat Trūmens nepieškīra nekādu vērību savas valdības pārstāvju brīdinājumiem, Vaitu paaugstināja amatā, kur viņš palika līdz 1947. gadam.

Harijs Deksters Vaits mira pirms pieciem gadiem, bet viņa vārds pašreiz pasaules mutē ir dzīvāks kā jebkad. Republikāņi šo jautājumu pašreiz ir piekarūši pie lielā zvana, un ja vien viņiem izdodas demokratus pārliecinoši sakaut, tad lēni pieaugošās simpatijas demokratiem Savienotās Valstīs var sākt atkal slīdēt.

Sakarā ar Trūmena asajiem uzbrukumiem senātoram Mekkartijam pēdējais esot pieprasījis laiku radiofona un televīzijas runām, lai varētu atbildēt bijušajam prezidentam.

ALAs CV PRIEKŠSĒŽA PROF. LEJIŅA UZRUNA LATVIEŠIEM AIZ DZELZS AIZKARA

(Saīsināta)

Tautietes un tautieši aiz dzelzs aizkara!

Atkal ir klāt 18. novembris un man, kā Amerikas Latviešu Apvienības Centrālās valdes priekšsēdim, ir izdevība teikt Jums dažus vārdus ar Amerikas Balss starpniecību. Šinī datumā katrs latvietis, vienalga, kur viņš atrodas, mēdz pakavēties domās pie tā, ko šī diena simboliski nozīmē, un līdz ar to arī pie latviešu tautas pašreizējā likteņa. Atskatoties vienu gadu atpakaļ, salīdzinot šo dienu ar 1952. gada 18. novembri, protams, jākonstatē, ka latviešu stāvoklī komūnisma jūgā nekas nav mainījies. Gan miris Staļins un līdz ar to parādījusies papildu cerība, ka izraisīsies iekšējās nesaskaņas un cīņas par varu komūnistu valdībā, kas padarīs Latvijas atbrīvošanu tuvāk īstenībai, bet pagaidām šinī plāksnē nekas daudz nav reālizējies.

Toties brīvajā pasaulē, ārpus dzelzs aizkara Latvijas un pārējo Baltijas valstu lietā beidzamā gadā noticis daudz kas ļoti, ļoti svarīgs. Nepārprotami pierādījies, ka: 1) vispirms, brīvās pasaules sabiedriskā doma nav aizmirsusi un netaisās aizmirst Latvijas un Baltijas valstu izvarošanu; 2) otrkārt, brīvajā pasaulē plašas un iespaidīgas sabiedriskas grupas ne tikai atceras, bet aktīvi meklē ceļus Latvijas un pārējo Baltijas valstu atbrīvošanai; 3) treškārt, ne tikai sabiedriskā doma, bet arī brīvo un demokratisko valstu valdības un šo valdību pārstāvji atkārtoti pasvītrojuši, ka neatzīst pašreizējo stāvokli Baltijā.

Arī Amerikas Savienotās Valstīs, kas kopš 1940. gada 17. jūnija visu citu brīvo valstu priekšgalā kategoriski atteicās atzīt brīvās Latvijas iznīcināšanu, beidzamā gadā spilgti parādījusies jauna rosība Baltijas valstu jautājumā.

18. novembrī ASV latvieši sūta cerību pilnus sveicienus latviešiem aiz dzelzs aizkara. Ar katru gadu kļūst skaidrāks, ka brīvā pasaule nekad nesamierināsies ar pašreizējo stāvokli Latvijā.

Apsveikums Latvijas valstssvētkos

Latvijas ģenerālkonsuls Toronto N. R. Braisona kungs, 118 Danforth Ave, saņēmis šādu telegrammu:

Sakarā ar Latvijas valsts dibināšanas 35. gadu dienas atceri lūdzu saņemt manus labākos novēlējumus Latvijai un latviešu tautai

JOHANS MARKUS,
Igaunijas konsuls

LATVIJAS DIBINĀŠANAS 35. G. ATCERES AKTU TORONTO BAGĀTINĀJA SOLISTE L. KARLSONE (pa kr.), VIJOLNIEKS V. RUŠEVICS (vidū), PIE KLAVIERĒM E. TIMERMANE (pa l.)
H. Kliģera foto

Ceļš uz Maskavu neved caur Bermūdu

Drīzumā Bermūdā sastapsies Rietumu trīs „lielie": Sav. Valstu prezidents Eizenhauers, Francijas ministru prezidents Laņjēls un Anglijas ministru prezidents Čerčils. Nav domājams, ka sabiedrotie varētu daudz ko šādā sanāksmē panākt. Varbūt, ka viņiem izdodas koordinēt savu ārpolitiku jautājumos, kas skar Koreju, Indoķīnu, komūnistu Ķīnu un Triestu. Sarunas ar Padomju Savienību un aukstā kara izbeigšana nav sagaidāmas.

Sarunām, lai tās būtu sekmīgas, jāpārvar pārāk daudz dažādu šķēršļu. Francijas ministru prezidents Laņjels pašreiz ir nevarīgs. Sakarā ar Francijas prezidenta vēlēšanām šī gada 17. decembrī no amata automātiski jāatsakās arī pašreizējai valdībai. Var jau būt, ka Laņjēlu ievēl no jauna. Bet no Francijas mainīgās politikas gan var sagaidīt visu ko, tādēļ Laņjēla stāvoklis nebūt nav drošs. Līdz ar to viņam nav nozīmes pieņemt nekādus izšķirīgus lēmumus, jo viņš var nebūt amatā, lai šos lēmumus īstenotu un jaunā valdība var tiem nepievienoties.

Ceļš uz Maskavu neved caur Bermūdu. Maļenkovs ir skaidri pateicis, ka nav ieinteresēts četru „lielo" sarunās. Līdz ar to ir izsapnots Čerčila pasaules glābēja sapnis. Vismaz pagaidām viņam uz Maskavu neaizbraukt.

Maļenkovam pašreiz nav laika nodarboties ar pasaules lāpīšanu. Viņam jālāpa Padomju Savienība. Vispirms jau viņš saviem iedzīvotājiem ir apsolījis vairāk pārtikas, vairāk mājsaimniecības piederumu. Pēc Padomju Savienības laikrakstiem spriežot, krievu tauta ir nepacietīga.

„Kaut arī Padomju Savienībā valda vislielākā pārpilnība," raksta kāds provinces pilsonis, „būtu tomēr labi, ja veikalos kādreiz varētu nopirkt kādu spaini vai katlu, kādu pannu, gultu vai cirvi."

Izvestijās kāds Maskavas aptieknieks raksta, ka kaut arī Padomju Savienības sievietes esot laimīgākās pasaulē, būtu tomēr labi, ja kāds viņām varētu izgudrot kādu mašīnu trauku mazgāšanai un kādu karsta gaisa pūšamo trauku žāvēšanai."

Tas pats aptieknieks tālāk izsakās, ka būtu labi, ja kaut kur pārdotu labas grīdas beržamās sukas, kā arī nelielus virtuves galdiņus, kur komūnās dzīvojošās ģimenes varētu turēt savus traukus.

Maļenkovs ir spiests liekties šādu „luksoriozu" krievu tautas prasību priekšā, kamēr mutīgais aptieknieks, droši vien, jau mēro tālus savas plašās dzimtenes ceļus . . .

Miglas briesmas Londonā

No Londonas ziņo, ka Britu salās iestājies rudens miglu laiks, izolēdams Angliju no Eiropas kontinenta.

Pagājušajā gadā biezajā Londonas miglā dažādos nelaimes gadījumos galu dabūja 4000 cilvēku. Šogad uznākusī migla esot tik sēra un kvēpu pilna, ka ārsti ieteikuši cilvēkiem nēsāt sejas maskas.

Kerstena KOMITEJAS DARBĀ

14. novembrī Ņujorkā prof. P. Lejiņa vadībā notika ALA's un KLB materiālu saskaņošanas komisijas sēde. Piedalījās Dr. V. Māsēns. J. Vinters, E. Freivalds, A. Blodnieks un A. Klīve. Sēdē bija ieradiēs arī Latvijas sūtniecības pagaidu vadītājs Dr. A. Dinbergs. ALA's valdes loceklis A. Ūdris sniedza ziņojumu par savu darbu materiālu vākšanā Kongresa bibliotēkā Vašingtonā Kerstena komitejas uzdevumā. A. Kalme ziņoja par redakcijas kollēģijas veikto darbu materiālu un liecību vākšanā Kerstena komitejai un grāmatas izdošanai. Saskaņošanas komisija atzina līdz šim veikto darbu par pareizu un pārrunāja, kādas liecības vēl būtu jāsagādā.

Tautas Vietnieku nama Baltijas Komiteja Kerstena vadībā uzsāks liecinieku noklausināšanu 30. novembrī Vašingtonā; tā turpināsies 3 dienas. Pēc tam komiteja uz 3 dienām ieradīsies Ņujorkā un uz 3 dienām Čikāgā. Šinīs 9 dienās komiteja izmeklēs tikai notikumus Baltijas valstīs 1940. g., sākot ar incidentiem uz robežas un krievu karaspēka iesoļošanu līdz 21. jūnijam, t. i. Kirchenšteina valdības nodibināšanai. Tautieši aicināti nekavējoties pieteikties, ja tiem būtu kādas liecības par šo periodu.

Kongresa loceklis Kerstens 18. novembrī runāja televīzijas raidījumā (CBS no pl. 11 līdz 11.15 vakarā) par Baltijas komitejas darbu.

Komūnisti slēpjas aiz skolēnu mugurām

Pēc nesenām demonstrācijām Romā, kas notika sakarā ar nesaskaņām Itālijas un Dienvidslavijas starpā Triestas dēļ, tagad sāk lēnām noskaidroties kādā veidā spontānās demonstrācijas īsti sākās. Maskavā kāda sieviete reiz bija žēlojusies, ka neesot gulējusi 2 naktis, gatavodamās spontānām demonstrācijām nākošā rītā. Notikumi Romā iet apmēram tādu pašu gaitu.

Nesenajos nemieros liela loma bija skolēniem un studentiem, kuŗus piedalīties esot mudinājuši nacionāli noskaņoti skolotāji, pārtraucot mācības īsi pirms demonstrācijām paredzētā laika. Skolniekiem norādīta arī demonstrāciju sākuma vieta, kur viņus tālāk organizējuši komūnistu un fašistu aģitātori.

Vislabākie panākumi šajā laukā esot komūnistiem, kas paši ciest dabūjot tikai pavisam reti, jo, pūli spēdami saņemt savās rokās, melno darbu viņu vietā padara citi. To Padomju Savienība praktizē ne tikai aukstajā karā vien, bet arī karstajā.

Interesanti atzīmēt kāda amerikāņu žurnālista novērojumus pēdējo demonstrāciju laikā. Kamēr komūnistu sakurinātais skolēnu pūlis esot lamājis policiju, komūnisti, aiz skolēnu mugurām slēpdamies, policiju apmētājuši akmeņiem. Policijai metoties triecienā, protams, ciest dabūjušas skolēnu masas, kas kā dzīvs vairogs sargājis komūnistu ādu.

Kaut arī ministru prezidenta Pallas valdība ir pret jebkāda veida demonstrācijām, šoreiz, izņēmuma kārtā, asa policijas iejaukšanās notika tikai pēc tam, kad notikumus jau bija izklieguši visi pasaules laikraksti. Tā nu Itālijai izrāca lēta propaganda, un visa pasaule dabūja zināt, ar kādu sirsnību Itālija ir piekērusies Triestai un tur dzīvojošiem Itālijas pilsoņiem.

Itālieši cerēja, ka viņu demonstrācijas būs ne vien pietiekama atbilde Dienvidslavijas ņemieriem tās pašas Triestas dēļ, bet ka tie sabaidīs sabiedrotos tāpat, kā viņus sabaidīja demonstrācijas Belgradē.

Itālijas valdībai gan nevajadzētu pārāk aizrauties ar demonstrāciju atbalstīšanu, jo sevišķi tādēļ, ka aģitātoru lielākā daļa ir komūnisti. Un, ja nu kādu dienu pienāk tāds brīdis, ka nemieros vairs nevar kontrolēt, tad vienīgie ieguvēji atkal būs tie paši komūnisti.

Katastrofa manevros

Ņujorkas radio ziņo, ka ASV manervu laikā sabojājušies kādas transportlidmašīnas motori, un tā, strauji zaudējot augstumu, iedrāzusies tikko izlēkušo karavīru vidū, nogalinot 15 un ievainojot 11 izplētņu lēcēju. —

PĒTĪ KOMŪNISTU NODOMUS

No Panmundžomas ziņo, ka Savienoto Valstu sūtnis Artūrs Dīns turpinot iztaujāt komūnistus, lai izdibinātu, kādu lomu komūnisti paredzējuši neitrālajām nācijām Korejas politiskās konferences laikā.

Līdz šim komūnisti pieprasījuši Indijas, Indonēzijas, Padomju Savienības, Pakistanas un Burmas līdzdalību Korejas konferencē. Atbildēdams komūnistiem, Dīns paskaidroja, ka Sav. Valstis necelšot iebildumus pret neitrālo valstu piedalīšanos, bet pirms galīgas atbildes viņam vispirms jāsazinoties ar pārējiem sabiedrotiem.

ATBRĪVOS KOREJAS KARA GŪSTEKŅUS

No Vašingtonas ziņo, ka Sav. Valstu ārlietu ministrs esot paskaidrojis, ka visi tie kara gūstekņi, kas nevēloties atgriezties pie komūnistiem, būtu atbrīvojami ne vēlāk kā 1954. gada 24. janvārī.

Indijas ministru prezidents Nēru nesen izteicās, ka gadījumā, ja izjuktu mēģinājums sasaukt Korejas politisko konferenci, gūstekņu jautājums būtu jāpārrunā no jauna.

Pilnīgā pretrunā ar Nēru nostāju Dalless paskaidroja, ka neatkarīgi no politiskās konferences sasaukšanas vai izjukšanas kara gūstekņi atbrīvojami ne vēlāk kā nākošā gada 22. janvārī.

PAŠIEM JĀIZSTREBJ

OTRĀ PASAULES KARA LAIKĀ SABIEDROTIE VEICINĀJUŠI ĀZIJĀ IZVEIDOTIES ORGANIZĒTAM KOMŪNISMAM

No Ņujorkas ziņo, ka Apvienoto Nāciju pilnsapulces prezidente Pandita kundze kādā savā runā esot izteikusies, ka tas, ko tagad saucot par komūnisma draudiem Āzijā, esot pašu sabiedroto roku darbs Otrā Pasaules kara laikā. Sabiedrotie esot veicinājuši izveidoties komūnistu partijai un organizētām pretestību grupām gandrīz katrā Āzijas valstī, lai tādā veidā sekmīgāk cīnītos pret japāņiem.

ATKĀPUSIES ČANGKAIŠEKA VALDĪBA

Taipejā, Formozā — Formozas Ķīnas nacionālistu savstarpējā rīvēšanās beigusies ar visas valdības atkāpšanos no amata, atstājot ģeneralisimu Čangkaišeku vienu pašu. Kā vienu no valdības aiziešanas iemesliem min kādu Sav. Valstu ārlietu ministra Dallesa runu, kuŗā pēdējais esot sacījis, ka Sav. Valstis vēl neesot pilnīgi aizvērušās durvis iespējai kādu dienu atzīt komūnistu Ķīnu.

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

MŪSU TĒVZEMEI UN BRĪVĪBAI

ARV. BOLŠTEINS

Divi vārdi — Tēvzemei un Brīvībai —, ko latviešu tauta pēc Kārļa Skalbes padoma iekala savā Brīvības piemineklī, vispatiesāk izsaka tos centienus un ilgas, ko mūsu tauta redzēja piepildāmies pirms 35 gadiem 18. novembrī un vēlāk Latvijas patstāvības laikā. Šajos vārdos ietvertie jēdzieni spēja dot tik daudz, kad bija laime dzīvot un strādāt to dēļ, jūtot savas tēvzemes brīvo debesi virs galvas un savas tautas miesu un garu visapkārt.

Bet šogad, kad 18. novembris jau trīspadsmito reizi pienācis citāds, nekā tam vajadzētu būt, un kad jau kopš 9 gadiem neesam vairs uz savas zemes, kā šie divi vārdi mūs spēj stiprināt un ko paši varam darīt, lai to aicinājumam paklausītu? Ko varam darīt savas Tēvzemes un tās Brīvības labā,kad pirmās mums jau sen vairs nav. un arī otro, kaut dzīvojam brīvības zemēs, neizjūtam ar visu krūti tā, kā to būtu jutuši savējā?

Vai 18. novembra dienas lielums un nozīmība jau nesāk apsūbēt mūsu, bet īpaši mūsu jaunatnes un bērnu sirdīs un apziņā? Vai šī novembra dienas atcere, laikam aizritot, nesāk kļūt par remdenu tradiciju, kurā vairs neieliekam savu sirdskvēli, savu ticību un mīlestību?

Ja mēs mēģinātu būt patiesi un atklāti, — tā ir. Tagad, kad Brīvības piemineklī iekaltos vārdus klāj apspiestības tumsa, cik daudziem latviešiem, svešumā dzīvojot, aizmirstas, ko 18. novembra Latvija un latviešu zeme tās dēliem un meitām devusi — gan pietiekami daudz materiālo vērtību, gan pāri tam vēl ko vairāk —, zūd ticība un rodas šaubas, vai ko spējam, lai arī tagad šiem diviem vārdiem rastu saturu. Mēs neticam, nav vērts, mūsu spēki ir par vājiem — tādas ir nevarīgas nopūtas, ko bieži jau dzirdam.

Taču īstenībā varam vēl tik daudz, ja vien apņemtos un spētu, lai kādā pasaules malā būdami, vienmēr palikt uzticīgi savai tēvzemei un ticēt līdz pēdējam mūsu valsts jaunai brīvībai, kaut uz to būtu jāgaida 5, 10 vai pat 50 gadu. Vai nebūtu darīts daudz, ja mēs visi lūgtu Dievu savā valodā, turētos pie savas baznīcas, koptu un cienītu savu seno tēvu valodu, neļaujot to aizmirst arī saviem bērniem, ja mēs pūlētos iemiesot jaunajās sirdīs spožu mīlestības dzirksteli par savu tautu un tēvzemi, sūtītu bērnus latviešu skolā, paši turētos ciešā kopībā un latviešu organizācijās, palīdzētu tiem, kas cieš, un visur kā brāļi sadotos rokās.

Šīs šķietami sīkās varēšanas, ko spēj veikt katrā latviešu mājā un ģimenē un kas neprasa ne augstas izglītības, ne politiskas gudrības, ne modernās pasaules technikas palīdzības, jau vien būs stiprs pamats nākamajai Latvijai ,ticība un godbijība 18. novembrim un tiem lielajiem upuriem, ko mūsu tauta savas valsts dēļ ir devusi. Tā būs mūsu pirmā daļa pret to ticību un izturību brīvībai un tēvzemei, ko brāļi un māsas tur, mazajā zemes stūrī, apliecina ar spītu, ciešanām un asinīm.

Mums jāvar ticēt. Un grūti būs atrast šai dienai vairāk piemērotus vārdus kā tos, ko rakstniece Irma Grebzde likusi mutē kādam savam varonim:

„Vai tu zini, ka pēdējais, ko es skatīju, bija debess, pilna plandošu sarkanbaltsarkanu karogu, kas cīnījās vētrā, lai pastāvētu? Ja tu kādreiz esi raudājusi par mani, tad labāk raudi par savu neticību. Tev liekas, tevi māc izmisums un neziņa, ilgas un nemiers, jo tu esi svešā malā, bet es tev saciśu: Tev nav!

Nav un nebūs mūsu asinīm miera, nav un nebūs dusas mūsu miesām, ja tu un citi zūdīsies.

Pacel galvu un klausies: simtām balsu sauc tevi atgriezties, kad būs laiks. Tici!"

Ja ticēsim, tikai tad drīkstēsim lūgt Dieva svētību Latvijai, kuras tapšanas dienu pieminam!

DAUGAVAS VANAGU ST. KATERINAS NODAĻA 11. NOVEMBRĪ SVINĒJA 3 GADU JUBILEJU

Nodaļas biedri un viesi. 1. r. no kr.: Kleķeris(Hamiltonas nod. pr-ks), Laukinaitis (Katr. nod.), Vītols (Katr. nod. pr-ks), Tiruma(Niagāras nod.), Sprūdžs (Kanadas valdes inf. nod. vad.) 2. r.: Dālbergs (Katr. nod.), Lapiņš (Katr. nod.), Sisenis (Niagāras nod. pr-ks), Celms, Ozols (abi Niag. nod.), Sakss (Katr. nod.), Gailītis (Hamiltonas nodaļa). Foto: J. Liģers.

RAKSTNIEKU VAKARU

rīko Kalamazū Latviešu Jaunatnes Kopa 5. decembrī. Piedalīties apsolījies dzejnieks Arturs Kaugars, populāro stāstu autors bērniem Jānis Širmanis no Indiānas un Jānis Veselis, kas dzīvo Kalamazū. Tas būs pirmais rakstnieku vakars šeit ar vairāku autoru piedalīšanos.

PALDIES

Sirsnīgs paldies visiem, kas sekmējuši un palīdzējuši Gaujas gaidu vienības rīkotā ķekatu vakara izdošanos. Īpašs paldies māc. A. Čopa kungam, A. Lorenča kungam un Bāliņa kungam ar kundzi. Latviskākā budeļu tērpa godalgošanas komisijai: B. Senkēviča kundzei, M. Balduma j-kdzei un O. Grebžes kungam.

Gaujas gaidu vienība

TORONTO KATOĻU IEVĒRĪBA

Kultūrfilmu izrāde notiks svētdien, 22. novembrī, plkst. 4 pp., sv. Miķeļa katedrālēs draudzes zālē Bond un Shuter ielu stūrī.

PASKAIDROJUMS

Latvijas Politisko Partiju Biroja Kanadā Kristīgo Apvienības pārstāvji paskaidro, ka viņi š. g. 4. oktobra biroja pilnsapulcē nav piedalījušies un neko par tanī pieņemto, iepriekš dienas kārtībā neparedzēto lēmumu par vēstuli sūtnim K.Zariņam nav zinājuši. Viņi ar šo lēmumu, attiecībā kā uz saturu, tā pieņemšanas veidu, nesolidārizējas.

GAISA AIZSARDZĪBAS TĪKLS KANADĀ

Kanadas karalisko gaisa spēku stāba priekšnieks aviācijas maršals Slemons esot izteicies, ka pēc pāris mēnešiem Kanadas gaisa aizsardzības tīkls būšot pilnīgi pabeigts, atņemot ienaidniekam pārsteiguma uzbrukuma iespējas Ziemeļamerikas kontinentā radara sniedzes lokā.

Izkaisīti pa visu Kanadu, varbūtēju ienaidnieka uzbrukumu ceļu tuvumā, atrodas modernāko strūkliznīcinātāju eskadroni kaujas gatavībā dienu un nakti.

NODOSIM LIECĪBAS

Atgādinājums un lūgums

Jau pagājuši apm. divi mēneši, kopš Informācijas Centrs Kanadā pēc t.s. Kerstena rezolūcijas apspriešanas LNAK valdē ar preses palīdzību aicināja tautiešus būt gataviem nodot liecības pret mūsu tautas verdzinātāju — komūnisma varu. LNAK valde nule šo jautājumu pārrunāja otrreiz, kad Informācijas Centrs jau varēja ziņot par zināmu atsaucību no tautiešu puses.

Pa šo laiku ASV Kongresa īpašā komiteja Padomju Savienības nodarīto nelikumību izmeklēšanai Baltijas valstīs, saukta īsumā par Kerstena komiteju, ir noorganizējusies un sākusi strādāt. Tā vāks liecības un dokumentus, cenšoties sakopot vērtēšanai visu iespējamo par to, kā Baltijas valstis okupētas un nelikumīgi pievienotas Pad. Savienībai, kā deportēti un nonāvēti pilsoņi, sievietes un bērnus ieskaitot, kā atņemta to manta, vajāts atklāts vārds, ticība un personīgā pārliecība. Kā nopietns valsts likumdošanas iestādes organs, šī komiteja ķersies pie sava darba ar stingrību un objektivitāti.

Bet tieši tas ir mūsu interesēs. Patiesība, kuru mēs zinām, tad gaišāk atklāsies un stiprāk runās uz pasaules sirdsapziņu, Tad lielākā pasaules brīvības valsts varēs drošāk veidot savu politiku apspiesto tautu labad.

Tomēr vienu lietu šī komiteja nespēs: tā nevarēs nekā pierādīt bez pamata. Tā nav politiska grupa un tādēļ arī nemēģinās neko pierādīt, kas nepierādīsies pats. Tikai fakti, vienalga, cik mazi — liecības vai dokumenti būs sprieduma pamatā.

Cik milzīga nozīme Baltijas valstu liktenim var izrādīties šīs komitejas sekmīgais darbs! Ja būs šie fakti, dokumenti un liecības! Ja būs šo valstu brīvībā esošo pilsoņu atsaucība. Tad būs reiz kritis juridiski nevainojami pierādīts spriedums, kas kā ar soģa pirkstu norādīs uz Padomju Savienību kā Baltijas valstu apspiedēju un šo tautu slepkavu.

Tādēļ ar lielu nopietnību visi latvieši Kanadā aicināmi un lūdzami pārdomāt, vai šī nav viena no tām ilgi kārotām reizēm, kad gandrīz katrs varam spert reālu glābšanas soli Latvijas labad. Šeit ir izdevība, un uz to aicināt aicina lielākā un gandrīz vienīgā mūsu neatkarības aizstāve lielo valstu vidū.

Jautājumam ir arī otra puse: ja nu liecību nebūs, vai ja to būs maz? Ja būs grūti veidot juridiski nevainojamu atzinumu patiesības labā? Viegli saprast, kā genosida noziedznieks tad steigsies šādu iznākumu izmantot savā labā, mulsinot vēl vairāk jau tā nezinošo pasauli par to, ko viņš dara Baltijas valstīs.

Apsverot visus šos apstākļus, LNAK valde atzīst par savu neatliekamu pienākumu tautiešiem nopietni atgādināt lietas stāvokli un sirsnīgi lūgt būt aktīviem un gataviem liecināt. Informācijas Centram, tāpat Demokrātisko partiju birojam, kas arī LNAK valdei ir ziņojis par savu aktivitāti šinī lietā, panākumi jau ir, tomēr tie varētu būt lielāki.

Tādēļ lūgums visiem: piesakaities par lieciniekiem. Kerstena komiteja gādās par liecinieku personības neizpaušanu. Liecinieku pieteikumus pieņem Informācijas Centrs, LNAK valde (abi sv. Andreja baznīcas telpās, Toronto), Demokrātisko partiju birojs un organizāciju vadītāji, kuru rīcībā ir Informācijas Centra piesūtītās pieteikšanās anketas. Jāpieteic arī temats, par ko var liecināt. No pieteiktiem lieciniekiem Kerstena komiteja izvēlēsies sev vēlamākos. Gādāsim, lai viņai ir, no kā izvēlēties! Spersim šo soli, kas ir viens no retajiem, kādu liktenis mums trimdā ir novēlējis, lai kaut ko patiesi darītu mūsu tautas labā. **LNAK valde**

DV St. Katerinas nod. 3 g. atceres vakarā Sprūdžs (pa labi) sarunā ar DV Hamiltonas nod. pr-ku Kleķeri (pa kr.) par radio raidījumiem. Vidū L. Līdums. Foto J. Jegers.

LASĪTĀJU VĒSTULES

PARAKSTS NEVIETĀ

Poļiem ir kāda teicama īpašība, proti — visos gadījumos, neizslēdzot arī konfesionālos jautājumus, tie vispirms ir poļi un tikai pēc tam — katoļi. Tāpēc arī 8. novembrī rīkotā protesta demonstrācijā pret poļu garīdznieku vajāšanām, līdztekus šim protesta motīvam, nepārtraukti skanēja līdz Polijas atbrīvošanas motīvs. Pret to, protams, nekā nedrīkstētu iebilst, ja poļiem vienalga, kurā dzelzs aizkara pusē, būtu kaut niecīgākais nogrupējums, kas nākotnes Poliju gribētu iedomāties bez okupētiem Vācijas, Ukrainas un Lietuvas apgabaliem. Ir jāsaprot, ka poļi arī trimdā kultivē agresīvo ideju, ka Polijas brīvība var zelt tikai uz citu tautu nebrīvības lēses. Latviešiem to derētu iegaumēt, ja ne vairāk, tad par tik, cik poļu agresīvie plāni skar Lietuvas valsts intereses. Lietuviešu - latviešu asins radniecība un kopējās liktenģaitas prasa pēc savstarpējas abu tautu vitālo jautājumu izpratnes un saskaņotas rīcības. Konkrēti — Viļņas jautājumā latvietis nedrīkst būt mazāk ieinteresēts kā lietuvietis. Tas jāzina arī poļiem. Un to vajadzēja zināt arī Apspiesto tautu sadarbības prezidija priekšsēdim, pirms viņš, parakstot kādu poļu rezolūciju, nav ievērojis kaut vai Baltijas Tautu federācijas ieceres un darbu.

J. V. Skudra

LŪDZU, PALĪDZIET AR PADOMU

Savā apvidū esam ap 700 latviešu. Turamies laika garam līdzi un organizējamies dažādās draudzēs, apvienībās, kopās, pulciņos utl. Starp citām pirms pāris gadiem, nodibinājām arī Daugavas Vanagu nodaļu. Šī nodaļa strādā tīri brangi, galveno vērību veltot invalidu aprūpei Vācijā, kurp jau aizceļojis viens otrs simts dolaru. Mūsu DV Apvienības darbā nav nekā peļama, un mēs jau tīri sākām „izgāzt krūtis," sak', redz, arī mēs ko varam! Bet nupat pēdējā laikā caur mūsu „labāko aprindu (kuras saietas ar tiem, kas Latvijā „kaut kas" bijuši) gādīgu roku mums atklājies, ka, veltīdami visu uzmanību aprūpes darbam, mēs esam pielaiduši ļoti smagu kļūdu citā plāksnē: esam nolikuši apvienības priekšgalā kanaku, kura dienesta pakāpe ir tikai — seržants! Viņš ir gan labs organizātors, ļoti enerģisks un darbīgs, bet nu nepavisam nederot reprezentācijas pienākumiem. Mēs tiekam brīdināti, ka galīgi „izblamēšoties," kad mūsu apvienībai nākšoties reprezentēties „uz āreni". Vai tad mums neesot „piemērotāku" cilvēku? Jā, tie mums patiesi ir krājumā. Tikai mēs nu baidāmies, ka, mainot priekšnieku, nenojšaujam atkal „buku." No kaŗa dienesta laikiem atceramies, ka, piem., ģenerālim nevar piedāvāt komandēt rotu — tas būtu neslēpts apvainojums. Cik lielam tad nu jābūt mūsu pulkam, lai būt par mūsu priekšnieku neapvainotos leitnants, kapteinis, pulkvedis? Tādēļ lūgums tiem, kam šinī jautājumā ir piedzīvojumi: kāda ir DV Apvienību, nodaļu, kopu utt. praktiskā darbā izveidotā nerakstītā tradicija priekšnieku izraudzīšanā?

Kā kompensāciju par sagaidāmo padomu varam atklāt, ka tiem sagatavota „zeme" mūsu seržanta klusai nomainīšanai, tā ka nevienam nenāktu prātā runāt par kādu šķelšanos mūsu rindās. Varbūt tas kādreiz noder. Iemesls pavisam vienkāršs: mūsu citu organizāciju, ar kurām mums kopīgs sarīkojumu kalendārs, vadītāji kopš kāda laiciņa jau sistēmatiski, ar visjaukāko smaidu uz lūpām, „zāģē" mūsu seržanta darbībā vienu posteni pēc otra: sarīkojumu plāns nav vairs reālizējams, ieņēmumu budžets sašaurinās, jāsašaurina arī palīdzības programmā invalidiem utt. Viņi cer, ka biedri gada sapulcē saprātīs mājienus, ka palīdzības darba sabrukumā vainojams seržants, un priekšnieka gods turpmāk iekritīs klēpī kādam reprezentīvākam. Palīdziet nu tikai, lai tas būtu īstais!

Ne kanaks. Kaut kur ASV

TORONTO

● Toronto Latviešu skolas saime 14. novembrī bija pulcējusies sv. Andreja baznīcas zālē, lai svinīgā aktā atzīmētu Latvijas valsts svētkus. Aktā bez skolēniem un audzinātājiem piedalījās arī ļoti daudz vecāku un skolas labvēļu.

Svētbrīdi noturēja mācītājs A. Čops. Skolas priekšniece Matīsa stāstīja par valsts svētku norisi brīvā Latvijā un atmiņās pakavējās arī pie tām dienām, kad Nacionālā teātrī proklamēja brīvo Latviju un aicināja skolēnus mīlēt dzimteni Latviju un ar savu stāju spodrināt mūsu brīvības zvaigznes. Akta dalībnieki ar piecelšanos pieminēja par dzimteni kritušos varoņus un noslēdza akta svinīgo daļu ar Latvijas himnu.

Pēc akta skolēni deva programmu, kur runas kori mijās ar tautas dziesmām un deklamācijām. Pēc programmas viesi pavadīja laiku pie klātiem galdiem un tautiskās rotaļās.

● TLB Dāmu komiteja rīko sestdien, 5. decembrī, pl. 20, 198 Osler ielā, vakaru Pie siļķes astītes ar miestiņu.

Viesus lūdz ņem līdzi jautrību.

KANADĀ

VINIPEGĀ

● VLB Jaunatnes pulciņa nākošā sanāksme piektdien, 27. novembrī, plkst. 20.00, 7 Clayton Drive, St. Vital.

● Vinipegas latviešu biedrības Jaunatnes pulciņš nolēmis šī gada Ziemassvētkos nesūtīt draugiem un paziņām apsveikuma kartītes, bet tā vietā nodot mazu ārtavu Augustdorfas ģimnazijai Vācijā. Visi, kas vēlētos piedalīties šajā pasākumā, laipni lūgti pieteikt un nodot ziedojumu M. Štauveram, 7 Clayton Drive, St. Vital, Man., vai J. Evelem, 515 Sargent Ave.

● Nākošais DV Manitobas nodaļas biedru vakars notiks š. g. 28. novembrī, 455 Victor St.

● Grūtdieņu aprūpei Ziemassvētkos! DV vāc ziedojumus, kurus var nodot katram DV Manitobas nodaļas valdes loceklim: J. Staudžam, 668 Toronto St.; J. Evelem, 515 Sargent Ave.; T. Minkēvicam, 137 River Ave.; V. Blūmam, 143 Berrydale Ave.; A. Berķim, 371 Agnos St.

HAMILTONĀ

● Hamiltonas latvieši 18. novembrī, Latvijas valsts 35. neatkarības dienu šogad atzīmēs sestdien, 21. novembrī, pl. 18.00 Royal Cannaught Hotel telpās, Normandy zālē, 112 King St. E. 18. novembra svinības sāksies ar aktu, kam sekos deklamācijas, solo un koŗa dziesmas. Pēc akta, tais pašās telpās notiks svētku balle pie labas deju mūzikas. Būs atsevišķi galdiņi un atspirdzinājumi.

Uz aktu un koncertu ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, bet uz balli dāmām $1.00, kungiem $1.50.

Uz aktu tautietes un tautieši aicināti ierasties tautas tērpos.

Royal Cannaught Hotelis Hamiltonā ir lepnākā sarīkojumu vieta, kādēļ šogad mūsu valsts neatkarības dienas sarīkojums izvērtīsies par vienu no greznākiem šī gada sarīkojumiem Hamiltonā.

Rīkotāji

● 3. novembrī notika Hamiltonas latviešu Bēru fonda valdes sēde, kurā ievēlēja iztrūkstošās valdes amatpersonas un pārrunāja dažādus fonda jautājumus.

Valdē darbojās: priekšsēdis A. Grabis, 2 Stanley Ave, tel. 8-4276, priekšsēža vietn. A. Gipslis, 99 Herkimer St., tel. 7-0136, sekretārs J. Gaidulis, 18 Mountain Ave, kasieris M. Kuncāne, 27 Beulah Ave, tel. 8-2235 un revidents H. Mielēns, 139 Markland St.

Hamiltonas latviešu Bēru fondā pašlaik apvienoti 271 biedri. Lielākā daļa ir Hamiltonas latvieši, bet daļa ir Londonā, Sarnijā, St. Katerinā, Niagārā, Toronto un Ridžvejā.

Fonda kasē 3. novembrī $309.02. Miršanas gadījumā izmaksā, pie pašreizējā biedru skaita, $200.00.

Valde laipni aicina tautiešus atbalstīt savu pašpalīdzības iestādi, iestājoties tanī par biedriem. Iestāšanās nauda $1.10, pēc katra miršanas gadījuma $1.10 jāatjauno.

Pieteikties par fonda biedriem var pie visiem valdes locekļiem un latviešu draudžu mācītājiem: E. Pavasara, A. Voitkusa un V. Šēfera. Tāpat valde lūdz visus fonda biedrus paziņot savas adreșu maiņas valdes sekretāram J. Gaidulim, 18 Mountain Ave, Hamilton, Ont. **HLBF valde**

LONDONA, ONT.

● Londonas latviešu paradums iesaistīt jauniešus nacionālo sarīkojumu priekšnesumos bija vērojams arī Latvijas demokratiskās republikas proklamēšanas 35 gadu atceres vakarā š. g. 14. novembrī, kas notika vietējās ev.-lut. baznīcas apakšējā zālē. Jaunieši A. Banga un G. Birkmanis deklamēja L. Breikša dzejoļus un latviešu sestdienas skolas vecākā grupa A. Dziļlejas Sapņi par dzimteni, ko viņa bija iemācījusies skolotāja P. Zvaguļa vadībā. Arī pie karoga stāvēja jaunieši. Lai viņi un bērni varētu vieglāk iedomāties Latvijas tās neatkarības laikmetā un pārējie tautieši atcerēties to, P. Dreimanis savā referātā kavējās atmiņās par minēto laikmetu un atgādināja tagadējos pienākumus cīņā par dzimtenes atbrīvošanu. Igauņu un lietuviešu pārstāvji savus apsveikumus un novēlējumus nobeidza latviešu valodā: „Lai dzīvo Latvija" un „Dievs, svētī Latviju"! Priekšnesumu daļā vēl piedalījās Astra Balode, kas nodziedāja piecas latviešu komponistu dziesmas brīvmākslinieces R. Šēferes klavieru pavadījumā un Londonas latviešu koris E. Ūdra vadībā ar trim dziesmām. Vakara apmeklētāju skaits bija tuvu pie 200, kuru vidū bija daudz bērnu un jauniešu.

Trešdien, 18. novembra vakarā notika lielās vēsturiskās dienas atceres dievkalpojums, kuru vadīja mācītājs V. Šēfers, un tanī ar dziesmām piedalījās brīvmākslinieece Elfrīda Karlsone-Kukaine brīvmāksl. Ritas Šēferes ērģeļu pavadījumā. **Ps.**

BRAMPTONA

● Bramptonā pie vietējās latviešu biedrības pastāv jauktais koris (dir. V. Rundāns). Līdz šim koris savus mēģinājumus noturēja kādā vietējā baznīcas zālē, tādēļ latvieši atbalstīja arī kanadiešu baznīcas kori atsevišķos uzvedumos un koncertos, tomēr no pastāvīgas iekļaušanās šajā korī un draudzē atturējās. Nepiepildoties šīm kanadiešu cerībām, izbeidzās arī labvēlība telpu ziņā. Pēc vasaras brīvlaika, atsākot savus kārtējos mēģinājumus, korim bija jāmeklē citur telpas. Tādas atrada pie M. Enģeles, viņas mājā. Še nevar nepieminēt arī to, ka telpas koŗa mēģinājumiem M. Enģele dod bez atlīdzības.

Traucējums koŗa mēģinājumos bija tikai klavieŗu trūkums. Beidzot arī šis jautājums tika atrisināts, un biedrība nopirka savas klavieres ar koŗa dalībnieka J. Grodņa aizdevumu. Līdzekļu iegūšanai Bramptonas latviešu b-ba 7. novembrī Campbell - Cross'ā (12 jūdzes ārpus Bramptonas) bija rīkojusi groziņu vakaru - balli. Kaut gan pēkšņi uznākušais sniegputenis bija vienu otru atturējies no izbraukuma un groziņu vakars bija tikai vidēji apmeklēts, tomēr tas deva biedrībai tīri ievērojamu atlikumu un līdz ar to arī iespēju atmaksāt jau pusi no klavieŗu parāda.

● Latvijas valsts svētku dievkalpojums Bramptonas latviešiem notika svētdien, 15. novembrī, vietējā anglikāņu baznīcā. Dievkalpojumu vadīja māc. A. Briedis no Toronto. Svinīgo dievkalpojumu kuplināja arī Bramptonas latviešu b-bas koris V. Rundāna vadībā. Tā jau bija otrā reize, kad Bramptonā latviešu dievkalpojumu vada māc. A. Briedis (pirmoreiz Pļaujas svētkos kopā ar māc. A. Skrodeli). Kuplais dievlūdzēju skaits ir labākā liecība tam, ka māc. A. Briedis ir gaidīts viesis latviešu dievkalpojumos Bramptonā.

● Latviešu namsaimnieku skaits Bramptonā pēdējā laikā nav palielinājies. V. Mārtinsons gan ir pārdevis savu pusmāju un ieguvis savā īpašumā solidu ķieģeļu savrupmāju.

● Par materiālā stāvokļa nostiprināšanos liecina arī tas, ka latvietis R. Vecmanis nupat šajās dienās atvēris Bramptonā savu veikalu elektriskiem piederumiem: televīzijas aparātiem, veļas mazgājamām mašīnām, ledus skapjiem u. c. Līdzīgā veikalā R. Vecmanis strādāja arī līdz šim par pārdevēju. R. Vecmanis ir pirmais latvietis — veikala īpašnieks Bramptonā.

J. R.

Pieņem darbiniekus bēgļu ieceļošanas akcijai Sav. Valstīs

Bēgļus sāks skrīnēt 1954. jūlijā

ASV valsts departaments aicina pieteikties darbiniekus bēgļu ieceļošanas plāna īstenošanai. Šai plānā paredzēts, ka trīs gadu laikā ASV varēs ieceļot pāri par 200.000 bēgļu un citu personu. Valsts departamentam ir vajadzīgi šim nolūkam 190 darbinieku, kuŗiem ir piedzīvojumi izmeklēšanas lietās un kuŗi pārvalda vienu no sekojošām valodām: vācu, poļu, grieķu, arabu vai franču. Viņu atalgojums — 7,600 dolaru gadā.

Vispirms skatīs cauri 19.000 ieceļotāju lietas no Italijas, Grieķijas un Holandes; šiem ieceļotājiem ir zināmas priekšrocības (piederīgie jau dzīvo ASV u. tml.). Kad šī grupa būs izskatīta cauri, stāsies pie 190.000 personu pārbaudes. Šis darbs jānobeidz līdz 1956. g. 31. decembrim. Pēc izstrādātā plāna, sākot ar 1954. g. 1. jūliju, paredzēts mēnesī izlaist cauri 5.000 personu, bet, sākot ar 1955. g. jūliju, 7.000 personu mēnesī.

Likums paredz ielaist 35.000 personu no Rietumvācijas un Austrijas, kas izbēgušas no komūnistu pārvaldītām zemēm, to skaitā minēta arī Latvija. Bez tam latvieši varētu izmantot arī noteikumus par 10.000 bēgļu ielaišanu, kas pašlaik uzturas Ziemeļatlantijas līguma organizācijas valstīs, vai arī Zviedrijā, Turcijā, Irānā un Triestā.

Priekšrocības ārpus ASV dzīvojošiem, vecuma pensiju saņemot

ASV Tautas Vietnieku nams veselu sesiju veltīja jautājumam par sociālās apdrošināšanas maksājumiem personām, kas dzīvo ārpus ASV. Pārrunās tika aizrādīts, ka ārzemniekam, kas strādājis un dzīvojis ASV, bet tagad saņem vecuma pensiju citās zemēs, ir sevišķas priekšrocības. Šāds pensijas saņēmējs ārzemēs nav saistīts ar noteikumu, kas aizliedz ieņemt algotu vietu ar atalgojumu vairāk par 75 dolariem mēnesī, ja tas nav vecāks par 75 gadiem. Šādam noteikumam ir padoti visi pensionāri, kas dzīvo ASV.

Pensiju saņēmēju skaits ārzemēs pēdējos gados stipri audzis. 1949. gadā šādu saņēmēju bija 11.038, tiem izmaksāts 2.977.000 dolaru, bet 1953. g.ir 30.145 tādu, kuŗiem izmaksāts 15.800.000 dolaru.

DAUGAVAS VANAGI

BIEDRU VAKARS

DV Toronto nod. biedru vakars notiks 20. nov., plkst. 20.00 DV namā, atzīmējot nodaļas 3. gada dienu. Nodaļas gada svētkus bija paredzēts atzīmēt daudz plašāk plkv. V. Januma viesošanās laikā, bet tā kā pulkveža viesošanās aizkavējusies, gada svētkus atzīmēs tikai ar biedru vakaru.

1 ST. DARBA ALGAS ZIEDOJUMI APRŪPEI

$6.00 R. Šūna. Kopā ar iepriekšējiem ziedojumiem 1953. gadā — $797.60.

Grūtdieņu aprūpei ziedojuši: $10.00 DV Kičeneras—Vaterlo nod. iemaksātais ziedojums no kāda tautieša. $0.50 F. Rieger; $1.00 I. Murevska; $10.00 Strads; $5.00 H. Tērauda ģimene; $10.00 K. Lojas ziedojums $5.00 bāreņiem; $5 Invalidu namam. $5.00 DV Kičeneras—Vaterlo nod. — kāda tautieša ziedojums invalidiem Vācijā $15.00 DV St. Katarinas nod. — nodaļas biedra J. Grīšļa ziedojums — peļņa no pārdotajiem foto uzņēmumiem nodaļas rīkotā karnevālā 1953. g. 28. februārī. $7.00 DV Albertas nod. — kuŗus ziedojuši: $5.00 B. Kraķis, $2.00 J. Miks. $81.50 DV Niagaras nod. — kuŗus ziedojuši tautiešu pabalstam, $10.00 P. Menska; $5.00 A. Zvaunis; $5.00 J. un M. Mikšēni; $3.00 N. Tiltiņš; Invalidu daudzbērnu ģimenēm $5.00 J. Miškins; $5.00 A. Tīrums, kaŗa invalida Jāņa Grīnvalda ceļa fondam, ziedotāji nodaļas biedru vakarā 1953. g. 7. novembrī $5.00 E. Zvaunis; $3.00 V. Buča; $3.00 J. Brūklis; $3.00 J. Miškins; $3.00 P. Ruņģis; $3.00 A. Tīrums; $3.00 K. Sisenis; $2.00 E. Balcers; $2.00 R. Grigors; $2.00 A. Mačernieks; $2.00 A. Rozīts; $2.00 E. Sakss; $2.00 A. Tīrums; $2.00 Nezināms; $1.50 P. Treijers; $2.00 O. Vīksna; $1.00 V. Egle; $1.00 J. Liģers; $1.00 E. Kiršteins; $1.00 E. Ozols; $1.00 J. Reinis; $1.00 Z. Sisenis; $1.00 J. Skadiņš; $1.00 V. Šķidra.

Izsakām visiem ziedotājiem un ziedojumu vācējiem sirsnīgu DV paldies. **DV Kanadas valde**

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wright Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

Z. Unāms

NOVEMBRA TICĪBA

NO SENAJĀM, TĀLAJĀM DIENĀM . . .

11. „VAJAG ZINĀT — KĀD...“

Kārļa Ulmaņa valstsvīra un personības lielums sevišķi izcēlās kritiskos brīžos, kā valsts nodibināšanas un brīvības cīņu posmā, tā arī valsts norieta laikmetā, kad nelabvēlīgie apstākļi un spēki, kas vērsās un vēlās pret Latviju, bija daudz par stipru un lielu, lai mazā Latvija būtu varējusi to priekšā nesalauzti pastāvēt. Šai laikā bija izdevība vērot Ulmani un notikumus no neliela attāluma. Šo notikumu vērojumi ir aprakstīti un publicēti grāmatās Neatkarības saulrietā un Laiku atspulgā. Spilgtākos no tiem gribu še atgādināt. Kad kara draudu mākoņi bija jau smagi savilkušies pār Eiropas un Latvijas debesīm, un kara bieds jau ievāca pirmo ražu — mūsu kaimiņos, mazās Lietuvas piemērā, Kārlis Ulmanis Rīgas pilī sasauca atbildīgos valsts iestāžu un uzņēmumu vadītājus un tiem pie glāzes tējas dedzīgā runā deva internus, bet svarīgus politiska rakstura norādījumus. Savas runas beigu daļā Ulmanis ar lielu patētiku jautāja: „Vai tiešām nav labāk kājās stāvot mirt, nekā uz celiem nospiestam dzīvot?“ Spontāni aplausi atbalsojās šim Ulmaņa jautājumam. „Labi,“ pēc tam teica Ulmanis, „es jautāju un jūs atbildējāt (aplausi bija domāti kā atbilde). Tagad nu es jūs turēšu pie vārda un mēs savus solījumus un līgumus turēsim un pildīsim visos virzienos.“ Tas bija vecais brīvības cīņu laikmeta Ulmanis, kas izdvesa tādu pārliecību, nelokamību un ticības spēku, kā 1919. gada 23. novembrī, kad viņš Jelgavā uz Cēra viesnīcas balkona 10.000 ļaužu priekšā skūpstīja Latvijas karogu.

Še būtu atgādināmi arī tie vārdi, ko Kārlis Ulmanis teica 1939. gada 5. oktobra vakarā, t. i. tai dienā, kad ārlietu ministrs Munters Maskavā parakstīja bāzu līgumu ar Padomju Savienību. Kad Ulmanis bija tikko saņēmis no Maskavas telefonisku ziņu par līguma parakstīšanu un kad viņam jautāja, vai līgums ar Pad. Savienību ir nolīgts, tad Ulmaņa vārdi bija tik drūmi, kā oktobra tumstošā diena un tik smagi kā ledainā migla, kad viņš teica: „Jā, līgums ir nolīgts,“ Un kad Ulmanim jautāja, kāds ir līguma saturs, tad viņš atbildēja: „Viegls jau šis līgums nebūs. Bet ko mēs varam darīt? Ko mēs varējām darīt? Viņi ir 200 miljoni, mēs 2 miljoni. Pie tam launākais nav tas, ka mūsu zemē ieradīsies daži tūkstoši viņu karaspēka, mēs vēl nezinām, kā tas būs, vai viņiem ļaus brīvi staigāt pilsētās pa ielām, vai tiem būs jādzīvo norobežoti kazarmās, bet launākais ir gan tas,“ un šais prezidenta vārdos skanēja dziļš sarūgtinājums, „ka tikko daži viņu mundierā tērpti vīri parādīsies Rīgas ielās, visa Rīga būs viņu priekšā uz celiem.“ Bet kad Ulmaņa tuvais līdzstrādnieks inž. Alfrēds Briedis iejautājās: „Prezidenta kungs, vai nebūtu labāk bijis karot? Tā tauta, kas par savu brīvību cīnās, nevar bojā aiziet,“ tad Ulmanis acumirklī uz jautājumu nekā neatbildēja, bet smagiem soļiem un rūpju nomāktu seju pienāca pie rakstāmgalda un ar dūrē saņemtas rokas pirkstu kauliņiem uz galda uzsizdams, lēni noteica: „Šī doma man patīk, bet tikai vajag zināt kad.“ Notikumi, kas sekoja pēc tam, mums visiem labā atmiņā.

12. KAD IELU KUSTĪBA SASTINGST... IZBRĪNA

Es gribētu šodien atsaukt atmiņā arī to ainu, kad Ulmani redzēju Rīgas ielās tai dienā, kad Latvijas valsts zaudēja savu neatkarību, t. i. 17. jūnijā 1940. gadā. Tā bija arī pēdējā reize, kad es redzēju prezidentu Kārli Ulmani. 17. jūnijā, īsi pēc pulksten 11.00 kāds draugs no pils piezvanīja, ka pirmie krievu tanki ir jau novietojušies pie Daugavas tilta galiem un pie prefektūras, bet ielas esot patukšas un mierīgas. Arī prezidents tūdaļ izbraukšot mazā braucienā pa Rīgas ielām. Gribēdams redzēt šīs pirmās krievu okupācijas bruņu mašīnas un, paaicinājis līdzi kādu biroja darbinieku, gājām aplūkot Rīgu. Jēkaba ielā no Biržas līdz Nacionālajam teātrim neredzēja neviena cilvēka, arī piecu ielu krustojums pie teātra bija tuksnesnīgi klajš. Kaut kas skaudīgi iesmeldza sirdī tanī brīdī, skatoties uz to namu, kur pirms 22 gadiem bija proklamēta Latvijas valsts. Plkst. 11.30 iekāpām tramvajā, lai gar Daugavu nobrauktu līdz pastam. Otrā vagonā bijām tikai divi vien. Gar visu plašo Daugavmalu redzēja tikai kādus 10 cilvēku. Pontona tilta galā bija pirmais nelielais krievu tanks ar šaušanai gataviem ieročiem. Daži ļaudis no neliela attāluma mēmi to apbrīnoja. Otrs tanks stāvēja dzelzs tilta galā, trešais ieblakam benzīna tvertnei pie prefektūras. Pie pasta bija samērā dzīva ielu kustība. Pie Kukura veikala no tramvaja izkāpām.

Te pēkšņi ielu kustība it kā mēmā izbrīnā sastinga. No Romas viesnīcas puses lēnā gaitā tuvojās valējā prezidenta Ulmaņa mašīna. Pirmajā sēdeklī blakus šoferim Anītim sēdēja sekretārs Rudums, otrā sēdeklī prezidents, ar adjutantu Lūkinu blakus. Prezidenta seja bija svinīgi skumja, bez parastā smaida. Kā apmāts es pacēlu cepuri prezidentam šai viņa pēdējā dramatiskā izbraucienā pa Rīgas ielām. Visi 3 iekšā sēdētāji atsveicināja.

Kā uz spokainu klīstošo holandieti ar pacilātu sērīgumu ļaudis noskatījās uz lēni slīdošo valējo prezidenta vāģi. Visur viņam cēlās cepures un mājieni sveicienam. Nesveicināja tikai tas, kas pārsteigumā no šī neparastā skata apstulba. Svešas varas patvarīga okupācija Latvijā sākās, bet suverēnās valsts galva neaizsargāts un valējā automobilī: izbrauca galvaspilsētas ielās un it kā nevērīgi brauca garām okupācijas pirmajām kaujas mašīnām. Tas bija majestātiskākais brauciens, kādu jebkad kāds valsts vīrs ir izdarījis savas galvaspilsētas ielās. Traģisks savā skaistumā, skaists savā traģismā.

(Turpinājums sekos).

TRIMDAS

SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

Par ASV tautiešu saziedotiem 1500 dolariem iegādāto prof. L. Liberta gleznu „Rīgas ērģeļi“ ALA's vadība nodevusi Vašingtonas Baltā Namā. ASV prezidenta pārstāvim, kurš to novietojis prezidenta Eizenhauera darba kabinetā. Būdams vēl Ziemeļatlantikas aizsardzības pakta bruņoto spēku virspavēlnieks, tagadējais ASV prezidents 1952. g. kādā ASV senāta komisijas slēgtā sēdē norādījis, ka latvieši nistot boļševikus vairāk nekā vēlns svēto ūdeni. Nu latvju trimdinieku dzimtenes galvaspilsētas baznīcu torņi ASV prezidentam ik dienas skandinās savus brīdinātājus zvanus: Glābiet Latviju! Glābiet Eiropu no komūnisma tirannijas!

o

LCK Vācijā oficiozā „Latvija“ Peļēču Valentīns kādā spēcīgā rakstā par „Tautisko pastalu“ plēsējiem, latviskās lietas propagandistu aktīvitātei ASV, saka: „Mums taču ir pamats ticēt, ka Eizenhauers Latvijas atbrīvošanā ir vairāk ieinteresēts nekā Adenauers. Bez tam ik reizes, kad mēs tam dāvinām tautisku cimdu pāri vai gleznu, viņš saka, ka ticot Latvijas brīvībai! Very nice... Cik atceros, kad lielākais kara kungs Eiropā bija kāds ar priekšvārdu Adolfs, mēs viņam dāvinājām milzīgu Daugavas lasi. Tā ir tāda latviskas viesmīlības tradicija.

Tāpat, ja toreiz rakstījām par „kara rēgu“ tagad nav ko dusmoties, ja Amerikas Balss raidījumos dzimtenei tiek stāstīts, cik latviešiem Amerikā ir mājas, automašīnas, vai cik paciņas Kamēļcigaretes varam nopirkt par stundas izpelņu, un ka komūnisms tāpēc, droši vien, sabruks pats no sevis. Tas ir amerikāņu dzīves veids, un ir labi, ka kolchoznieki Latvijā to zina. Tas viņiem palīdzēs labāk izprast savu izbijušo tautas brāļu un nākamo Latvijas politisko darbinieku mentālitāti un trimdas cīņiņā iemantotās zināšanas!“

o

Reizēm jāšaubās, vai mēs patiesi esam savu tautu un zemi tā mīlējuši, kā to dzied mūsu gara un cīņu dziesminieki?

Vai savā vairumā mēs tomēr neesam īsti un savdabīgi liekuļi, kas svešumā nodanco savas tautiskās pastalas...

*

„14. jūnija un 18. novembra balles,“ raksta Pelēcis, „mēs uzcērtam balles praķi mugurā un izlokām kājas. Lai veselība mocekļiem, kas viņiem nekait: tiek godam piemināti, apraudāti un — apdancoti!...

Kursīkis

Mīlēt savu tuvāko mēs nekad nevaram bez upuriem

Sīki notikumi dažkārt skubina cilvēkus nopietnām pārdomām.

Vakar vietējā kanadiešu laikrakstā izlasīju kādu ziņojumu, kas mani patiesi aizkustināja. Tas bija stāsts par kādu sirmgalvi, kura vienīgais ienākumu avots esot nelielā no valdības izmaksātā pensija. Saprotams, ka šādu cilvēku rocība nav liela. Bet, lai varētu iepriecināt tos, kas postā un grūtumos, šis sirmgalvis atteicies no sava vienīgā, un, varbūt, arī pēdējā prieka, proti — smēķēšanas, ziedojot labdarīgam mērķim 40 centus, ko nedēļā izdevis par tabaku.

Tā paša laikraksta nākošajā lappusē bija teikts, ka visčaklākie ziedotāji esot tieši jaunkanadieši, iecelotāji no Eiropas. Paši iepazinušies ar izsalkumu un trūkumu, viņi esot atsaucīgāki arī pret citu bēdām un ciešanām.

Lai Dievs dod, ka šie vārdi nebūtu tikai kompliments, turklāt nepelnīts kompliments.

Tuvojas Ziemassvētki.

Un šajos svētkos mēs ne visi sēdēsim pie vienādi klāta galda. Par to jau, varbūt, nevajadzētu daudz uztraukties. Pasaulē nekad visi cilvēki nav vienādi paēduši. Bet kāda doma man vairs nedod miera. Un es sev jautāju: Vai arī man nevajadzētu rīkoties tāpat kā vīram, kas, vēloties citus iepriecināt, sev kaut ko aizliedzis, atsacījies no kāda maza prieka, drusku ierobežojis savus izdevumus, lai būtu viens no tiem, kas ne tikai prasa, bet — arī dod?

Katru gadu, svētku laikā, es esmu gājis viesos, un viesi ir nākuši pie manis. Un tās jau nebūtu nekādas viesības, ja galdā trūktu garšīgu ēdienu un dzērienu, kas ieliksmo sirdi un prātu. Bet — es jautāju sev: Vai šogad es nevarētu savus izdevumus svētku mielastam kaut kā ierobežot? Kā būtu, ja es nosēstos pie tukšāka galda un nelietu vīnu savā un draugu glāzēs, lai man būtu iespēja kaut ko ziedot tiem, kas vēl joprojām dzīvo tādā pašā trūkumā, kādā reiz arī man pirms atbraukšanas uz Kanadu bija jādzīvo? Vai mani svētki tādēļ kļūtu tukšāki un pelēkāki? Varbūt, ka svētku gaišais mirdzums vēl dziļāki iespīdētu manā dvēselē?

Nevienam no mums, laikam, nav ienācis prātā aplēst, cik, apmēram, mēs, Kanadas latvieši, izdodam par alkoholiskiem dzērieniem savās ballēs un mājas viesībās. Bet, liekas, šī summa nebūtu maza. Un kādās attiecībās tā atrastos ar tiem ziedojumiem, ko gada laikā esam devuši tiem, kam prieka vairs palicis pavisam maz?...

Katru gadu, svētkiem tuvojoties, es esmu sūtījis daudzus apsveikumus saviem draugiem un paziņām, jo tāds ir šis zemes paradums. Bet vai es šogad nevarētu no šādu apsveikumu sūtīšanas atturēties, iemaksājot šim mērķim domāto naudu kādā fondā — grūtdieņu aprūpei?

Un — ja nu es nebūtu viens, kas domā tāpat? Ja tikai katrs simtais latvietis Kanadā rīkotos tāpat kā es? Tad Ziemassvētku veltēm uz Vāciju un Austriju mēs varētu nosūtīt summu, kas daudzus, jo daudzus iepriecinātu...

Nacionālo jūtu uzplūduma brīžos mēs pašapzinīgā iedomībā sakām: „Viens par visiem — un — visi par vienu“. Bet kad pie mūsu durvīm klaudzina kāds ar ziedojumu listi rokā, tad mēs to izjūtam kā nepatīkamu traucējumu.

Ir mūsu vidū tautieši, kas sakās pat sarīkojumus neapmeklējam tādēļ, ka „tur jau atkal kādam kaut kas būs jāziedo.“ Un ir tādi, kas saka: „Lūdzu, pasakait man, cik un kam man jāziedo, un es to darīšu. Bet tad gan, lūdzu, lieciet mani reiz mierā un neapgrūtiniet biežāk kā vienreiz gadā.“

Labi. Arī tā mēs varētu rīkoties. Bet to, cik jādod un kam jāziedo, gan varēs izšķirt tikai mūsu pašu kristīgā un nacionālā sirdsapziņa. Mums nav jāziedo no tā, kas mums paliek pāri, bet no tā, ko mēs varam ietaupīt, paši no kāda maza prieka citu labā atsakoties. Tikai šādam ziedojumam līdzi ies mīlestība. Un pāri desmit centu būs vērtīgāki par pāris desmit dolariem, jo upurus nest mēs dažkārt varam bez mīlestības. Bet savu tuvāko mīlēt nekad nevaram bez upuriem.

Es rakstu šīs rindas tai pārliecībā, ka tās atradīs atbalsi to tautiešu sirdīs, kas, svētkiem tuvojoties, vēlēsies citus iepriecināt. Šī ir viena no iespējām, kā to darīt.

L.

Noulends atkal piemin Baltijas valstis

ASV Senāta republikāņu līderis un Senāta ārlietu komisijas locekļis V. Noulends kādā runā pieskārās gaidāmajai trīs lielo konferencei un starp citu teica: „Nekas no tā, ko es esmu redzējis kopš Stalina nāves, neliecina, ka komūnisms būtu mainījis savu spalvu. Viņš atgādināja virkni neuzbrukšanas paktu, ko Padomju Savienība nolūgusi ar Baltijas valstīm, Poliju, Čechoslovakiju, Ungāriju, Rumāniju un Ķīnu. Visas šīs valstis vēlāk kļuvušas par Padomju Savienības agresijas upuriem. Noulends piebilda: „Man ir nopietnas šaubas par katru neuzbrukšanas līgumu, ko piedāvā krievi, ja viņi neatvelk savus bruņotos spēkus no Čechoslovakijas, Polijas, Ungārijas, Rumānijas un Bulgārijas un neatzīst brīvas vēlēšanas Apvienoto Nāciju pārraudzībā.“

Mr. Dave Walker un LNAK valdes pr-dis A. Svenne.

Kanadas progresīvi konservātīvās partijas Toronto kandidāts šīgada Kanadas parlamenta vēlēšanās D. Walker, kas plaši pazīstams kā ievērojams jurists un sabiedrisks darbinieks, ieradās 18. novembra svinību aktā Toronto. D. Walkers ir ists latviešu draugs. Savās vēlēšanu runās viņš cildināja latviešus un izteica solījumu rūpēties, lai baltieši, īpaši latvieši, Kanadā tiktu ielaisti pēc iespējas vairāk.

J. Kreiļa uzņ.

KĀDU ALGU SAŅEM KANADAS DEPUTĀTS?

Katrs Kanadas parlamenta deputāts saņem 6.000 dolaru, no kuriem 2.000 netiek aplikti ar ienākuma nodokli. Ministru asistenti saņem vēl papildus atalgojumu 4.000 dolaru, kamēr paši ministri 18.000 dolaru. Ministru prezidents saņem „tikai“ 22.000 dolaru gadā, kā arī rezidenci, par kuru tam gan jāmaksā 5.000 dolaru īrē gadā.

Minētās algas tomēr esot par mazām, un parlaments visā drīzumā apspriedīs to paaugstināšanu par apmēram 30 - 40 proc.

JAUNIEŠI NOLAUPA POLICISTU

5 jauniešu,svētot Halovīnu, atļāvušies par prieku sev un daudziem draugiem nolaupīt kārtībnieku, pēdējam atrodoties uz posteņa pilnā formā. Vainīgie ir Ontario provinces Ayr (pie Galtas) ievērojamu un respektējamu ģimeņu atvases. Nolaupītais kārtībnieks bijis arī viņu draugs, un viņš par šo lietu nemaz nejaunojies, bet lietu ievadījis kāds cits policists, kuram nolaupītais gadījumu izstāstījis. Tagad vainīgiem jāatbild tiesā par vardarbību pret amatpersonu, par ko draud diezgan bargs sods.

Tiesa ir ieskatos, ka policists paliek policists, un ka to dienesta laikā neviens nedrīkst aizkārt, arī Halovīnā nē. Spriedumu ar interesi gaida visa pilsētiņa.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

NUJORKĀ

● 14. novembrī Nujorkas latvieši pulcējās Webster hallē uz Latvijas neatkarības 35 gadu atceres svinībām. Vakara vadītājs bija K. Stankevics. Atklāšanas uzrunu teica Nujorkas latviešu organizāciju padomes priekšsēdis P. Irbe. Svētku runu teica Amerikas Latviešu Apvienības priekšsēdis prof. P. Lejiņš. Viņš savā runā teica: „13 gadi un 5 mēneši pagājuši no tās dienas, kad krievu tanki iebrauca Latvijā. Šis nav garš laika sprīdis, ja mēs atceramies, ka kopš tā laika, kad krustneši izkāpa Latvijas krastā, pagāja 700 gadi, līdz Latvijas valsts nodibināšanai. Pēc brīvības zaudēšanas, sākuma periodā latvieši cerēja uz drīzu brīvības atgūšanu. Latvieši negribēja iekārtoties svešā zemē un gaidīja brīdi, kad varēs atgriezties. Bet, laikam ejot uz priekšu, latviešiem tomēr vajadzēja domāt par iekārtošanos. Bērniem bija jārada normāli apstākļi viņu attīstībai. Latviešu politiskā aktīvitāte izpaužas galvenokārt pasaules sirdsapziņas ietekmēšanā. Latvijas atbrīvošanas ideja ir jāuztur dzīva brīvajā pasaulē.“

Latvijas sūtniecības pagaidu vadītājs Dr. A. Dinbergs savā runā pakavējās pie Latvijas tapšanas laika. „Lai arī cik grūti mums un jo sevišķi mūsu tautiešiem klātos okupētajā dzimtenē, šie 1918. gada notikumi rāda, ka tautu nevar iznīcināt, kamēr viņas gars ir dzīvs un spēcīgs. Smelsimies spēkus no tiem notikumiem, kas priekš 35 gadiem noveda Latviju pie brīvības un neatkarības,“ teica Dr. Dinbergs.

Sveicienus nesa Lietuvas ģenerālkonsuls J. Budris, Igaunijas vicekonsuls E. Jaksons, Brīvās Eiropas Komitejas direkcijas loceklis admirālis H. Millers un baltkrievu pārstāvis Dr. V. Šcors. Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši Latvijas sūtnis Londonā K. Zariņš, Nujorkas valsts gubernators T. Djuijs, senātori H. Lēmans un I. Aivs, Kongresa locekļi C. Kerstens, T. Makrovics, R. Maddens un Bonins, kā arī daudzi citi.

Beigās sapulcējušies pieņēma rezolūciju, kurā prasīts „lai brīvā pasaule nekad nelīgtu ar komūnistiem līgumus, kas varētu tikt iztulkoti kā Baltijas valstu aneksijas atzīšana. Rezolūciju piesūtīs ASV prezidentam, ārlietu un aizsardzības ministriem, Kongresa locekļiem un Apvienoto Nāciju delegātiem.

Koncerta daļā piedalījās H. Lūse, H. Millere - Grasmane (arpa) un draudzes koris B. Skultes vadībā. Milda Zīlava nolasīja J. Jaunsudrabiņa „Piemini Latviju“.

Kuplā skaitā sanākušie svētku viesi piepildīja abas Webstera halles zāles. Apmeklētāju starpā bija arī Žanis Nīcis, kas š. g. sākumā izbēga no Liepājas. Viņš pastāstīja, ka Liepājā krievu okupācijā 18. novembra naktī vienmēr esot bijuši nolikti ziedi pie Brāļu kapu pieminekļa.

● Svētdien, 15. nov. Sv. Patvēruma katedrālē Nujorkā notika svinīgs aizlūgums latviešu valodā Latvijas valsts dibināšanas atceres gadījumā. Dievkalpojumu vadīja bīskaps Jānis kopā ar virspriesteriem Ladinski, Perechvalski un citiem Latvijas pareizticīgo garīdzniekiem.

Pēc dievkalpojuma turpat notika Latvijas pareizticīgo baznīcas sinodes sēde. Tā kā sinodes priekšsēdis metropolīts Augustīns atrodas Vācijā, tad sēdi vadīja viņa techniskais palīgs prof. P. Starcs. Pieņēma deklarātīvu atzinumu, ka sinode arī turpmāk saglabās Latvijas pareizticīgo baznīcai Konstantinopoles patriarcha doto autonomiju. Dzirdētie apgalvojumi it kā daži Latvijas pareizticīgo garīdznieki, kas ieradušies ASV, būtu pārgājuši Maskavas patriarcha jurisdikcijā, ir pilnīgi nepamatoti. Latvijas pareizticīgo garīdznieki sadarbojas ar ASV un Kanadas autonomo pareizticīgo baznīcu, kura nav pakļauta nevienai ārējai varai.

Tālāk pārrunēja iespējas nodibināt latviešu pareizticīgo grupas latviešu dievkalpojumiem. Grūtības sagādā tas apstāklis, ka pēc pareizticīgo baznīcas noteikumiem liturģisks dievkalpojums jāiesāk priekšpusdienā. Tā kā ritos katrā pareizticīgo baznīcā notiek dievkalpojumi, tad grūti atarst tādu baznīcu latviešu dievkalpojumiem.

Šī bija otrā pareizticīgo latviešu sinodes sēde ASV. Pirmā notika š. g. martā. Sinodes lēmmus nosūta apstiprināšanai metropolītam Augustīnam.

KALAMAZŪ (MICH.)

Latvijas valsts 35. gadu atceres svētki notika 14. novembrī N. Rozes ielā 309, Masonic Temple plašajās telpās. Svinīgo aktu ar uzrunu atklāja Kalamazū latviešu biedrības pr-ks P. Austriņš. To kuplināja koris Dziesmu Vairogs diriģenta brīvmāksl. A. Kalnāja vadībā, kā arī brīvmāksl. A. Rušēvica, — soprāns, nodziedot Lūcijas Garūtas, Alfrēda Kalniņa un Jāņa Norviļa dziesmas. Svētku runu teica prof. Dr. phil. Teodors Celms: Pašreizējā pasaulvēsturiskā situācija. Pēc svētku akta bija kopējs azaids apakšējās telpās. Apmeklēts bija ļoti labi.

Svētku dievkalpojums ev.-lut. latviešu draudzei notika 18. novembrī, plkst. 7 vakarā Ciānas baznīcā māc. A. Piebalgas vadībā. To kuplināja koris Dziesmu Vairogs, bet sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzei pl. 9 pp. sv. Trisvienības baznīcā māc. J. Turka vadībā. To kuplināja draudzes koris prof. A. Ābeles vadībā un dziedāja E. Freimane.

● KLB, priekšnieka P. Austriņa vadībā, čakli strādā, lai iegūtu Kalamazū pilsētā latviešiem savu biedrības namu. Ziedojumu veidā šim mērķim skaidrā naudā savākts $5.157.00. Bez tam saņemti solījumi tuvākā laikā iemaksāt $1.305.00.

● Kalamazū latviešu skolas vecāki šim mācības gadam izvēlējuši skolas padomi, kas konstruējusies šādā sastāvā: padomes prsēdis P. Gāzers, viņa vietniece H. Pole, sekretārs J. Veseris, kasieris J. Ziemelis un mantzinis F. Butners.

Ziemassvētku skolas eglītes vakars notiks 20. decembrī, plkst. 4 pp. YMCA namā. Skolas priekšnieks ir J. Osis.

Otra latviešu skola darbojas pie sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes. Skolas priekšniece ir E. Ūdre.

● Rakstnieks Jānis Veselis iekārtojis N. Westnedge ielā 1704, tel. 2-0806, grāmatu galdu. Kur dabūjamas visu apgādu jaunākās un agrākās grāmatas, bērnu literatūra, skolas grāmatas un 1954. g. kalendāri. Uz vēlēšanos grāmatas pienes arī mājās.

Kalns

MINEAPOLE — ST. PAULA

● 16. novembrī Mineapoles — St. Paulas pilsētās 18. novembra atceres dienu ievadīja plkst. 7 rītā latvisks radio svētrīts no Sv. Olafa kolledžas Northfildas raidītāja. Dievkalpojumā piedalījās mācītāji R. Krafts un P. Langins, un to kuplināja draudzes jaukts dubultkvartets. Dienā šis pats raidītājs angļu un latviešu valodā pieminēja 18. novembra nozīmi. Raidījumā piedalījās draudzes koris brīvmāksl. E. Pones vadībā, kā arī stud. phil. Ilgvārs Nagobads. Mineapoles — St. Paulas dievkalpojumu vadīja prof. E. Šmits un māc. P. Langins. 18. novembra pieminas dienu noslēdza svinīgs pieminas akts, ko visas Mineapoles — St. Paulas latviešu organizācijas rīkoja kopīgi. Aktu atklāja Latviešu apvienības pr-sēdis A. Krūms. Svētku runu teica Alfrēds Kaupiņš, uzsverot ticības lielo nozīmi cīņā par Latvijas neatkarības pilnīgu atgūšanu. Koncerta daļā piedalījās latviešu draudzes koris brīvmākslinieces E. Pones vadībā, dziedāja Lidija Miks. Deklamācijas teica Arija Miesnieka. Aktā bija ap 500 apmeklētāju.

● 5. decembrī latviešu draudzes Dāmu komiteja rīko gadskārtējo Ziemassvētku tirdziņu Centrālā luterāņu baznīcā. Tirdziņa atklāšanas programmā paredzētas filmu izrādes Rīga un Daugava.

Tirdziņā būs šādi stendi: tautiešu ziedotās mantas, grāmatu galds, keramika, neredzīgo un veco ļaužu izstrādājumi, latviski audumi, laimes aka.

Tirdziņa atlikums nāks par labu aprūpējamiem tautiešiem Vācijā.

A. K.

INDIĀNĀPOLE, IND.

● Oktobra priekšpēdējā sestdienā Daugavas Vanagu Indiānāpoles (Ind.) nodaļa vietējās vācu biedrības Liederkranz telpās rīkoja savu pirmo plašāko savienīgo vakaru, kas bija pulcinājis it kuplu tautiešu pulciņu.

Ar īsu uzrunu vakaru atklāja DV Indiānāpoles nodaļas pārstāvis H. Gžibovskis, sekoja neliela muzikāla daļa, ko ar divām Jēkaba Graubiņa patriotiskām himnām — „Daugavas Vanagu dziesmu“ un „Svēts mantojums“ — ievadīja Indiānas Latviešu biedrības viru koris.

Pēc tam The Latvian Trio ansambļa dalībnieka, brīvmākslinieka Voldemāra Meļķa klavieru studijas sekmīgākās audzēknes Eiženija Onfužāne un Dagnija Blūmkalne nospēlēja klavieru solo. Ar interesi vērosim abu jauno meiču turpmākās mākslinieciskās gaitas.

Programmas turpinājumā divas solo dziesmas sniedza Skaidrīte Līduma — Jāņa Kalniņa „Mocekļi“ un Tirzmalietes „Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme“.

Klavieru pavadījumus veica Aurora Zvejniece.

Mūzikālo daļu nobeidzot, vēlreiz skatuves gaismā stājās ILB vīru koris, lai noskandinātu Emīla Melngaiļa „Rīga dimd“ un Kārļa Baumaņa „Aiz upītes jēri brēca“. Pēdējo, kas šķita viena no vakarā vislabāk izpildītajām dziesmām, nācās atkārtot.

Vakara turpinājumā sekoja savienīgā dzīve — deja (spēlēja vietējā vācu deju kapella), bufete ar siltiem un aukstiem uzkožamiem un loterija.

Sarīkojuma tīrais atlikums bija atvēlēts labdarīgiem mērķiem — invalidu namam Bērzainē un rīkotāju — DV Indiānāpoles nodaļas vajadzībām.

● Sekojot jaukajām dzimtenes baznīcas tradicijām, Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzes mācītājs Pēteris Nesaule pasniedzis draudzes 6 pērminderiem amata zīmes — sudraba krustiņus.

● No lielās kaimiņu mētropoles —Čikāgas (Ill.) — uz Indiānāpoli tikko pārcēlies pazīstamais vijolnieks Ž. Dumpis. D. šeit pavērusies iespēja darboties līdz vietējā simfoniskajā orķestrī, kur ar teicamām sekmēm jau vairākas sezonas spēlē divi plaši pazīstamā The Latvian Trio ansambļa dalībnieki — vijolnieks Viktors Ziedonis un čellists Dzidris Treimanis.

● Pēc karstās vasaras rudens posmā ieejot, jaunu rosību atsācis Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzes Kristīgās Jaunatnes Pulciņš, kas kopš pāris nedēļām atrodas jaunas vadības rokās. Aizklāti balsojot, par pulciņa priekšnieku jaunajam darba celienam ievēlēts Vilnis Gūtmanis, sekretāre — Ligita Zoba, kasiere — Ausma Grante.

● Indiānāpoles Baltiešu Koncertu Apvienības (priekšnieks Viktors Ziedonis — P. O. Box 922, Indianapolis 6, Ind.) 1953./54. gada sezonas atklāšana ar izcilās igauņu vijolnieces Karmenas Berendsenas vijoļkoncertu notiks svētdien, 29. novembrī, plkst. 19.30 Indiana World War Memorial auditorijā, 431 N. Meridan St. Pie klavierēm — John Gates. **Gundārs Grīslītis**

GRAND RAPIDI, MICH.

● Mūsu valsts 35 gadu dibināšanas atceres svētkus Grand Rapidos atzīmēja 14. novembrī Lēdiju literārā kluba telpās. Svētku norise bija iespaidīga. Ar īsu uzrunu svinības ievadīja LB priekšnieks O. Leimanis, un uzaicināja svētku dalībniekus ar īsu klusuma brīdi godināt kritušos varoņus un visus tos, kas vēl šodien cieš un atdod savas dzīvības par mūsu tēvu zemi. Uzrunu noslēdza kopīgi nodziedāta valsts himna. Svētku runu teica J. Labsvīrs no Indiānāpoles. Viņš ļoti iespaidīgā un loģiskā secībā pakavējās pie dažādām trimdas problēmām un apstākļiem dzimtenē. Runātājs brīdināja, ka zaudētāji būs tie, kas materiālu apsvērumu dēļ atteiksies no dzimtenes, jo to tukšumu sirdī un dvēselē, kas rodas ārpus dzimtenes, nevar ne ar ko aizpildīt. Dzimtenē latvieši tiekot iznīcināti fiziski šeit draudot garīga iznīcināšana. Lai tam pretotos — jāuztur dzīvas latviešu skolas, baznīcas, teātri, mākslā. Izcelot jaunatnes lomu latviskuma saglabāšanā, referents izteica prieku, ka jaunatne tik kuplā skaitā redzama klausītāju rindās. Suminaja ASV prezidentu un valdību par atbalstu trimdiniekiem. J. Labsvīrs nesa sveicienus no Indiānāpoles latviešiem un Indiānāpoles Latviešu Biedrības. Sekoja koncerta daļa, kurā piedalījās Latviešu trio un soliste E. Reinvalde ar Valdemāra Meļķa klavieru pavadījumu. Mākslinieki saņēma aplausus un ziedus.

15. novembrī abās draudzēs notika valstssvētku dievkalpojumi.

V. Z.

DETROITĀ

● Latvijas valsts 35. dibināšanas atceres svinības atklāja un vadīja Latviešu Apvienības Detroitā prks Sig. Rudzītis.

Pēc tam svinību dalībnieki ar ilgiem aplausiem suminaja Mičigenas gubernātoru G. Mennen Williams, kurš Detroitas latviešus sveica personīgi.

Par latviešu valsts svētkiem trimdā runāja māc. N. Trepša, uzsvērdams brīvības nozīmi tautas un valsts dzīvē. Arī trimdā mūsu uzdevums pret dimteni ir joprojām dzīvot Latvijai. Mēs to atstājām kara laikā, mums cīņa par tautas saglabāšanu un dzimtenes atgūšanu jāturpina līdz brīvības brīdim. Vispirms zvēram uzticību Latvijai, tad lūdzam, lai Dievs svētī Latviju!

Tālāk neatkarīgās Latvijas valsts uzplaukumu ar daudziem statistiskiem datiem raksturoja Detroitas pilsētas padomnieks, bij. pilsētas lielvecākais Eugene I. Vanantwerp.

No cittautiešiem sveicienus nesa poļu pārstāvis Josefs Skuteckijs, un igauņiem — Arturs Olevs, Lietuviešī piesūtīja apsveikuma telegrammu.

Mākslinieciskio daļu ievadīja L. Gleške ar fragmentiem no Daugavas un Pūt, vējiņi un E. Ķezberes, E. Aistera, A. Kvāļa, Aspazijas un Z. Lazdas dziesmām par dzimteni vijoles izpildījumā. Šis sniegums tautiešus aizkustināja līdz asarām, sev. vecāko paaudzi.

Tālāk sekoja I. Gleškes— vijoles un dziedones A. Skrūzmanes — solo priekšnesumi pianistes J. Dunais pavadījumā. Programmu noslēdza Detroitas latviešu koris diriģ. P. Bandera vadībā ar dziesmām un kantāti Tēvijai. Solo dziedāja A. Skrūzmane.

Ls.

— ROČESTRĀ (N. Y.)

● Organizāciju kopēji rīkotos valsts svētkus ievadīja ar svinīgu dievkalpojumu Sv. Paula baznīcā, kur prāvests J. Kullītis dedzīgos vārdos aicināja ticēt labā uzvarai pār ļauno. Aizlūgumu izdarīja draudzes mācītājs T. Ziraks. Svētku turpinājumā, kur runāja draudzes pr-ks A. Niedols un V. Pāķis, sveicienus nesa Ročestras pilsētas galva S. B. Dikers, igauņu un lietuvju grupu pārstāvji. Jauktais koris noskandināja vairākas dziesmas dir. M. Bergmaņa vadībā, bet jaunatne reprezentējās ar tautisko deju priekšnesumiem un deklamācijām. Šīs zemes un Latvijas sarkanbaltsarkanā ekaroga ģoda sardzē stāvēja mazskauti un skolnieki. Sarīkojumu noslēdza svētku azaids, dejas un rotaļas. Svētku dalībnieki, kas bija saradušies jo kuplā skaitā, saziedoja ārtavu dep. Kerstena rezolūcijas atbalstīšanai cīņā par Latvijas brīvību.

CEĻA VĀRDI

Šīsdienas milestība vienmēr aizēno vakardiénas, jo dzīve ir spēcīgāka par likteni.

R. M. Rilke

o

Vai mēs zinām kaut ko par dzīves būtību? Un kā gan lai mēs varētu ļad apt'vert nāves būtību?

Kung-Fu-Tse

o

Stingrais un stiprais pieder nāvei. Mīkstais un vājais — dzīvībai.

Kung-Fu-Tse

*

Vai var vieglprātīgi nosist laiku, neievainojot mūžību?

Thoreau

o

Dažs, ieraudzījis olu, gribētu dzirdēt to jau kladzinām.

Thuang Tse

HAMILTONAS LATVIEŠI RĪKO Š. G. 21. NOVEMBRĪ, PL. 18

ROYAL CANNAUGHT HOTEL TELPĀS, NORMANDY ZĀLĒ,
112 KING ST. E., HAMILTONĀ.

18. novembŗa svinības,

KAS SĀKSIES AR SVINĪGO AKTU.

SEKOS DEKLAMĀCIJAS, SOLO UN KORA DZIESMAS

ATSEVIŠĶI GALDIŅI UN ATSPIRDZINĀJUMI

Uz aktu un koncertu ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, bet uz balli dāmām $1.00 un kungiem $1.50

Uz aktu tautietes un tautieši lūgti ierasties tautas tērpos

KVALITĀTE - IZPILDĪJUMS - APMIERINĀJUMS

Pērciet **C·C·M·**

C.C.M. Bērnu velosipēdi

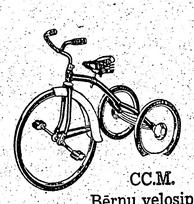

CC.M. Bērnu velosipedi

C.C.M. ratiņi

C.C.M. slidas

C.C.M. divriteņi

26J

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED

1543 Bloor St., W., Toronto

Piedāvā Toronto un ārpus tās dzīvojošiem pircējiem pret izdevīgām cenām un maksāšanas noteikumiem jaunas

METEOR, MERCURY, LINCOLN vieglās,

MERCURY smagās un visu firmu lietotas mašīnas

Rakstveida vai mutvārdu informācija pie pārstāvja

P. BERNĀTA

Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

UZMANĪBU, JAUNIEŠI!

Lai reālizētu vairāku bij. jauniešu ierosinājumus lūdzam Kanadā dzīvojošos bij. jauniešus un visus kas cīnījušies pulkv. V. Januma vadībā, steidzami paziņot savas adreses līdz ar telefona numuru.

A. AMERIKAM, 127 Galley Ave, Toronto, tel. OL 2125
E. ĀBELEM, 159 Cambridge Ave, Toronto, tel. GE 5564 vai
A. KALUPNIEKAM, 11 West 1st St., Hamilton.

Katrs adreses piesūtītājs saņems attiecīgu informāciju

Dr. GUNDARS DRILLIS

M.D. — L.M.C.C.

780 Main St., East, HAMILTONĀ

DZEMDĪBU PALĪDZĪBA

pieņem no 2—4 un 7—8 un pēc vienošanās, tel. 9-6634

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
SPECIĀLISTS IEKŠĶIGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal
Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

KANADĀ LICENCĒTS

ZOBU TECHNIĶIS

ELMĀRS ŠĶOBE

51 Laws St., Toronto, tel. MU 9117

(3. iela no High Park Ave, braucot pa Annettes vai Dundas ielu)

MELCHERS DISTILLERS Nr. 9

KANADA RŪPĒJAS

PAR JŪSU VESELĪBU...

Veseli tautas pilsoņi valsti dara stipru. Kanada uzņemas protekciju par tās pilsoņu veselību un apkaro slimības. Medicīniskās organizācijas pastāvīgi rūpējas par jaunu un modernu metožu izlietošanu ārstniecībā. Kanadas Veselības Līga jūs informē par jauninājumiem, tos ievietojot laikrakstos, žurnālos, kā arī izziņojot pa radio. Organizācijas, kā Kanadas Tuberkulozes Apkarošanas Biedrība, nosaka diagnozes un uztur Kanadas iedzīvotājus veselus un laimīgus.

KANADA RŪPĒJAS PAR SAVU ZEMI — IEPAZĪSTIETIES AR TO VAIRĀK!

MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

Adreses maiņa

Dr. med. K. Žymantiene

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave). Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851

Runā latviski un vāciski

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sieviški sirds, kuņģa, astmas reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID AVE, ĒA 6708
TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN

Vines universitātes ārsts-chirurgs

Tel. LL 5739.

Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.

251 CRAWFORD St.

(Dundas stūrī) Toronto.

Runā vāciski up krieviski

Dr. B. DOBAI

ĀRSTS-CHIRURGS

465 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Kabinetā pieņem no 10—12 un 3—7 pp. un pēc norunas pa tel.

MI 8821

RENTGENA UZŅĒMUMI

Dr. D. SAMU

Pieņem slimniekus
316 St. CLAIR Ave, W,
pie Spadina Rd.
Diplomēts iekšķīgās un ādas slimībās
Tel. MI 8669

Dr. I. ŠEGAMOGAS

(lietuvietis). Dipl. chirurgs, Kanadas Royal College chirurģiskajā nodaļā. Lietuvas Universitātes chirurģiskās nod. asistents

4906 Wellington St.,
Verdun, Que.

Tel. birojā YO 3611, mājā PO 6-9964

Runas stundas: 11—12, 2—4, 6—9, setdienās 11-1 vai arī pēc norunas

Runā vāciski un krieviski (556)

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 DUNDAS St., W.

Spadīna stūrī.

Zvanīt EM 8-9038, Toronto (188)

Dr. JANIS REKAI

un

Dr. PAULS REKAI

Budapeštas Vispārējās Slimnīcas chirurģisko un iekšķīgo slimību nodaļu bijušie galvenie ārsti

219 St CLAIR Ave, W.
Toronto, Ont

Iepriekšēja telef. pieteikšanās

RA 0237 — MI 2395 — PR 3675

Runā vāciski (522)

KAD KUPČI MIJĀS VALSTĪM UN TAUTĀM

Vinstona Čerčila „Triumfs un traģēdija"

II

Naktī uz 6. oktobri Čerčils ar Īdenu, lorda Ismeja un Bunkes pavadīti, divi lidmašīnās devās uz Maskavu, kuŗu sasniedza tikai 9. oktobŗa pēcpusdienā. Maskavā britu premjērs baudīja vislielāko uzmanību un ērtības. Pirmā svarīgā apspriede Kremlī notika jau 9. oktobrī, plkst. 22. Tanī bez Čercila un Īdena piedalījās vienīgi Staļins ar Molotovu. Viņu sarunas tulkoja Pavlovs un Birze (Lasvisks uzvārds!). Abi „lielie" vienojās aicināt uz Maskavu Londonas poļu valdības galvu Mikolaičiku, Polijas ārlietu ministru Romeru un viņu padomnieku prof. Grabski. Rietumnieku atzītam Polijas premjēram Mikolaičikam aicinājumu uz apspriedi Kremlī telegrafēja Čerčils personīgi.

„Tanī pašā vakarā Čerčils ar Staļinu pārrunāja Balkānu problēmas. „Jūsu armija ir Rumānijā un Bulgārijā," teica Josifam Visarionovičam Džugašvili-Staļinam sērs Vinstons, „bet arī mums tur ir savas intereses ,savas pārstāvības. Nenonāksim nesaskaņās sīkumu dēļ! Ciktāl šis jautājums skar Britaniju un Pad. Savienību, ko Jūs, maršal, teiktu, ja Jums būtu 90 proc. ietekmes Rumānijā, mums — kopīgi ar ASV — tikpat Grieķijā, un pusuzpusi ietekme Dienvidslavijā?"

Kamēr šo viņa ierosinājumu, kas iztirgoja zemes, kas nepiederēja nedz britiem, nedz krieviem, pārtulkoja Staļinam, Čerčils veikli uz papīra lapas uzrakstīja priekšā liktās predominianses, papildinādams savu ierosinājumu vēl ar citām valstīm: Bulgāriju (Čerčils pierakstīja: krieviem ietekme 75 proc., pārējiem — 25 proc.) un Ungāriju (krieviem un rietumniekiem ietekme katram 50 proc.), un pabīdīja šo vēsturisko lapiņu, kas iemiesoja divu varenu kupču nolīgumu par Balkāniem, Staļinam. Brīdi vilcinājies, Kremļa varenais paņēma zilu zīmuli un uzvilka uz Čercila rakstītās lapas lielu ķeksi, kā savas piekrišanas zīmi andeles akceptam, un atbīdīja to atpakaļ uz galda vidu, kur tas palika gulot. Balkānu liktenis nu bija vienā rāvienā izlemts. Protams, ka Čerčils to domāja tikai kā kara laika izkārtojumu. Galīgi šo jautājumu abas puses sev rezervēja pārrunāt miera konferencē pēc uzvaras. Šāda konference joprojām nav notikusi un, diezin, vai kādreiz arī notiks, jo Kremlim, kas ir īstais uzvarētājs, nav patikas ko pārlemt, vai diskutēt.

ČERČILS GRIEĶIJĀ

Čerčils tūlīt pēc šīs veiksmīgās Balkānu iztirgošanās, nāca Staļinam ar priekšlikumu, šo papīra lapiņu sadedzināt, jo, džentlmeņa sirdsapziņas mocīts, viņš Staļinam paskaidroja „ka varētu izlikties visai ciniski, ka mēs šādā veidā izšķīrām miljoniem ļaužu likteņus." Staļins, kuŗš apzinājās, ka pat juridiski formulēti un ar visiem viņa zīmogiem apliecināti līgumi patiesībā ir bezvērtīgi, jo viņš tos nedomā īstenot, augstsirdīgi Čerčilam atteica: „Nē, nē, paturiet šo papīru sev!"

(Čerčils šo sarunu ar Staļinu labi atcerējās dažus mēnešus vēlāk, kad nevērojot to, ka Grieķija bija atstāta rietumnieku ietekmei, komūnisti sāka Grieķijā nemierus un decembŗa sākumā izraisīja pilsoņu karu, mēģinot sagrābt varu Atenās, uz ko Čerčils 4. decembrī telegrafēja nacionālo grieķu pavēlniekam ģen. Skobijam: „. . .Jūsu atbildībā neitrālizēt un iznīcināt komūnistu bandas." Tieši Ziemassvētkos pats Čerčils devās uz Grieķiju, kur apspriedās ar trim vadošiem komūnistu līdeŗiem, kuŗi bija tērpušies britu kaujas tērpos, un beidzot panāca rietumniekiem labvēlīgas archibīskapa Damakino, kuŗš reiz jaunībā bija laušanās čempions, reģentvaldības nodibināšanos).

11. oktobŗa vakarā Staļins pirmoreiz ieradās britu sūtniecībā Maskavā ar pretvizīti britu premjēram. Britu sūtņa agrākie mēģinājumi ielūgt dārgo māršalu nāiistiem un bandītiem, izstūma viesos, arvienu bija nesekmīgi. Krievu čeka izlietoja vislielāko piesardzību Kremļa varenā sargāšanā, un kad Višinskis britu sūtniecības kāpņu telpā redzēja brunotus NKVD čekistus, viņš nekavējās britu premjēram uzkāpt uz varžacīm ar savu piezīmi: „Ācimredzot sarkanai armijai ir jauna uzvara — tā okupējusi britu sūtniecību!" Līdz pat rīta stundām tad nu Staļins ar Čerčilu, kuŗš vairākkārt bija deklarējis, ka viņa dzīves svēts rituāls ir dzert alkoholiskus dzērienus pirms un pēc ēšanas un ja vajadzīgs arī ēšanas laikā un pa starpām, pārdebatējuši visus svarīgos jautājumus.

ĻUBLINAS KOMITEJA

13. oktobrī, plkst. 17, Čerčils ar savu krievu draugu satikās no jauna uzklausīt Polijas premjēra Mikolaičika vēlmes, lai vēlāk pie viena galda nosēdinātu Lodonas nacionālos poļus ar Lublinas komūnistiskiem poļiem. Šajā sanāksmē tieši Čerčils bija tas, kas visiem spēkiem ietekmēja Mikolaičiku uzņemt tiešus sakarus ar Lublinas Nacionālo Atbrīvošanas komiteju un pieņemt Kerzona līniju kā bazi sarunām, līdz Miera konferences galīgam izkārtojumam. Kerzona līnija, kā zināms, bija 1920. g. britu tā laika ārlietu ministra lorda Kerzona priekšā liktā Polijas robeža: no Grodņas, Z no Lietuvas robežas, virzienā uz Karpātiem, pie čechu un rumāņu robežām. Toreiz poļi tomēr ieguva vairāk, apm. 70.000 kv. jūdžu lielāku apgabalu, kas nu, Kerzona līniju pieņemot, būtu viniem jāzaudē.

Tās pašas dienas vakarā, plkst. 22, jau notika kopaspriede ar Lublinas komiteju. Čerčils te jau pašā sākumā dabūja pārliecināties, ka visa šī komiteja bija lelles komūnistu rokās. Tiklīdz pie vārda tika šīs Kremļa poļu valdības galva Boļeslavs Bieruts, tas svinīgi deklarēja: „Mēs, Polijas uzdevumā, šeit prasām, lai Ļvova pieder Padomju Savienībai! Tāda ir poļu tautas patiesā vēlēšanās!"

Čerčils, Staļins un abu pušu poļi debatējot nosēdēja 6 stundas — līdz rītausmai, bet bez sekmēm. Mikolaičiks bija ar mieru atzīt Kerzona līniju, kā demarkācijas līniju starp Krieviju un Poliju, bet Bieruts noteikti pastāvēja, ka tai jābūt Polijas un Krievijas robežai. Tā, nepanākot vienošanos par Polijas nākamām robežām, atkrita jautājums par vienotu poļu valdību, kuŗa būtu pārstāvēti abi nogrupējumi. Kad Mikolaičiks atgriezās Londonā, poļu nacionālā valdība viņu par to vien, ka tas bija sācis līgt ar Lublinas poļiem, kuŗus ieskatīja par krimināliem viesos, arvienu bija nesekmīgi. Krievu čeka izlietoja vislielāko piesardzību Kremļa varenā sargāšanā, un kad Višinskis britu sūtniecības kāpņu telpā redzēja brunotus NKVD čekistus, viņš nekavējās britu premjēram uzkāpt uz varžacīm ar savu piezīmi: „Ācimredzot sarkanai armijai ir jauna uzvara — tā okupējusi britu sūtniecību!" Līdz pat rīta stundām tad nu Staļins ar Čerčilu, kuŗš vairākkārt bija deklarējis, ka viņa dzīves svēts rituāls ir dzert alkoholiskus dzērienus pirms un pēc ēšanas un ja vajadzīgs arī ēšanas laikā un pa starpām, pārdebatējuši visus svarīgos jautājumus.

ĻUBLINAS KOMITEJA

13. oktobrī, plkst. 17, Čerčils ar savu krievu draugu satikās no jauna uzklausīt Polijas premjēra Mikolaičika vēlmes, lai vēlāk pie viena galda nosēdinātu Lodonas nacionālos poļus ar Lublinas komūnistiskiem poļiem. Šajā sanāksmē tieši Čerčils bija tas, kas visiem spēkiem ietekmēja Mikolaičiku uzņemt tiešus sakarus ar Lublinas Nacionālo Atbrīvošanas komiteju un pieņemt Kerzona līniju kā bazi sarunām, līdz Miera konferences galīgam izkārtojumam. Kerzona līnija, kā zināms, bija 1920. g. britu tā laika ārlietu ministra lorda Kerzona priekšā liktā Polijas robeža: no Grodņas, Z no Lietuvas robežas, virzienā uz Karpātiem, pie čechu un rumāņu robežām. Toreiz poļi tomēr ieguva vairāk, apm. 70.000 kv. jūdžu lielāku apgabalu, kas nu, Kerzona līniju pieņemot, būtu viniem jāzaudē.

Tās pašas dienas vakarā, plkst. 22, jau notika kopaspriede ar Lublinas komiteju. Čerčils te jau pašā sākumā dabūja pārliecināties, ka visa šī komiteja bija lelles komūnistu rokās. Tiklīdz pie vārda tika šīs Kremļa poļu valdības galva Boļeslavs Bieruts, tas svinīgi deklarēja: „Mēs, Polijas uzdevumā, šeit prasām, lai Ļvova pieder Padomju Savienībai! Tāda ir poļu tautas patiesā vēlēšanās!"

Čerčils, Staļins un abu pušu poļi debatējot nosēdēja 6 stundas — līdz rītausmai, bet bez sekmēm. Mikolaičiks bija ar mieru atzīt Kerzona līniju, kā demarkācijas līniju starp Krieviju un Poliju, bet Bieruts noteikti pastāvēja, ka tai jābūt Polijas un Krievijas robežai. Tā, nepanākot vienošanos par Polijas nākamām robežām, atkrita jautājums par vienotu poļu valdību, kuŗa būtu pārstāvēti abi nogrupējumi. Kad Mikolaičiks atgriezās Londonā, poļu nacionālā valdība viņu par to vien, ka tas bija sācis līgt ar Lublinas poļiem, kuŗus ieskatīja par krimināliem

ATKAL PIE STAĻINA

Ka Staļinam Čercila apspriedēs Maskavā pēc kārtas „aizlūgšanās" ņemtas visas Eiropas valstis, norāda kāda Čercila dienesta atzīme Īdenam. Staļins kādā sarunā izmetis, ka šveicieši esot cūkas. Lai „labo tēvoci" nesadusmotu, džentlmenis Vinstons viņam neko nav teicis, tikai Īdenam nodevis atzīmi: „Es šo teicienu atzīmēju. No visām neitrālajām valstīm Šveicei ir vislielākās tiesības uz cieņu. Es biju pārsteigts par Uncle Joe's nesavaldību pret šveiciešiem un kaut gan es respektēju šo lielo un labo vīru, viņa izturēšanās mani nebūt neietekmēja. Mums jāaizstāv Šveice . . ."

Par savu braucienu apsēršt Staļinu Čerčils sīki informēja Rūzveltu, kas 22. oktobrī viņam atbildēja: „...Esmu laimīgs dzirdēt par Jūsu sekmēm Maskavā panākot progresu poļu problēmas kompromisa atrisinājumam . . ."

Tā paša gada 30. decembrī Čerčils ar Rūzveltu vienojās kopīgi sastapt Staļinu, izbraucot karakuģos uz Maltu, un no turienes lidot uz Jaltu. 1945. g. 2. februārī abi lielie ar 700 pavadoņiem ieradās Maltā, lai dotos uz Padomiju, atkal līgt ar Kremļa tirannu par valstīm un tautām.

K. Kursa

ASV KARAVĪRI SARKANO SPIEGU DIENESTĀ

Austrumvācijas valdība atkal pasākusi plašu pretpadomju spiegu propagandas akciju, norādot, ka politiskā policija jau atklājusi plašu spiegu, sabotieru un terroristu tīklu, ko vadījuši amerikāņi. Vācu izcelsmes amerikāņu aģenti esot apcietināti Austrumberlīnē, Hallē, Kotbusā un Potsdamā. Pie tiem atrasti īsviļņu raidītāji, ieroči un slepenas instrukcijas. Šie spiegi, amerikāņu uzdevumā organizējuši 17. jūnija strādnieku nemierus Austrumvācijā.

Tautas tiesa Hallē piespriedusi pārmācības namu uz laiku no 5 līdz 14 gadiem četriem vāciešiem, kuŗi vākuši saimniecisku informāciju par neatjauto tirdzniecību un to nodevuši Rietumberlīnei. Tiesā atklājies, ka šie vāci nodevuši Rietumberlīnes spēcīgai pretkomūnisma organizācijai Vācu brīvo juristu apvienībai plašu sarakstu par Rietumvācijas firmām, kas slepeni tirgojas ar komūnistiem.

Tai pašā laikā Rietumberlīnē ASV kara tiesa iztiesāja kādu lietu, kas pierādīja, ka sarkano politiskā policija — MVD visai rosīgi darbojas Vācijas brīvajā daļā. Uz apsūdzēto sola atradās 20 g.v. ASV kareivis Roberts Dorejs, no Masačuzetas valsts. Viņš bija dezertējis uz Austrumberlīni, nodzīvojis pie komūnistiem 17 mēnešu, bet tad nolēmis atgriezties un saņemt pelnīto sodu. Amerikāņu karavīrs atzinās, ka divi reizes esot slepeni ievedis rietumjoslā MVD aģentus, uzrādot viņiem amerikāņu municijas noliktavas u. c. armijas ierīces. Turklāt viņš komūnistu oficiozā „Pravdā" publicējis rakstu, kas vērsts pret ASV. Par kādu sarkano aizturēto amerikāņu karavīru viņš nodevis liecību, ka tas esot amerikāņu pretizlūkošanas aģents, pēc kam Tautas tiesa pēdējo notiesāja uz ilgiem gadiem spaidu darbos, kaut gan šis karavīrs bija izbēdzis no virssardzes un pārbēdzis sarkano pusē vienīgi, lai izvairītos no atbildības par izdarītiem noziegumiem Rietumberlīnē. Dorejs paspējis apmeklēt arī komūnistu aktīvistu propagandas kursus. Tiesā jauneklis izteicās, ka visu to darījis MVD aģentu draudu ietekmē, kas vērsti ne vien pret viņu, bet arī pret viņa ģimeni. Atzīdamies par vainīgu nodevībā, Dorejs pēdējā vārdā teicis: „Es zvēru uzticību ASV!" Par savu vieglprātību Dorejam nu būs jāpavada 15 gadi pārmācības namā un visu mūžu jānes lāsts, ka atvaļināts no kara dienesta negodīgas rīcības dēļ.

Bet Dorejs jau nav vienīgais ùpuris — vismaz 20 ASV karavīru nozuduši Austrumberlīnes virzienā un pastāv bažas, ka arī viņi sadarbojas ar komūnistiem un MVD spiegi viņus izmanto kā lietpratīgus pavadoņus rietumnieku izspiegošanai. Ksa.

Automošīnu īpašnieki!

F & G RIEPAS

459 Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LA 2550

Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
Mēs pārdodam Firestone un Goodyear sniega riepas.
Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

ZEMAS CENAS GARANTĒTS DARBS

Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz pl. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vakarā.

PIRMAIS LATVIEŠU AUTO TIRDZNIECĪBAS UZŅĒMUMS TORONTO

(EDVARD'S CARMARKET)

874 DUNDAS ST., W., TORONTO

Piedāvā jums visu firmu automobiļus, kā jaunus, tā lietotus.

Katrs auto garantēts Pērkot pie mums — dodam sešu stundu braukšanas apmācību par brīvu

ED. ZEMĪTIS.

Tel. birojā EM 4-6732 mājā RE 7859

PAUL ROBERTS AUTO PĀRDOTAVA

Tel. LA 4145 (Iepriekš Berlīnē un Hamburgā) 877 College St. Piedāvā katram piemērotas automašīnas, vairāk kā 100 auto divos laukumos, vērtībā no $100 — $2.000. Zema iemaksa. Nomaksa līdz 18 mēnešiem. Piegādā visus jaunākos ražojumus. ROBERTS braukšanas skola $2.75 stundā. — Moderni mācību auto. Aizbrauc pēc jums mājās (445)

HEINTZMAN un CO KLAVIERU TĪRSKAŅOTĀJS

J. MEDNIS

Tel. GE 3109, GL 1326, Toronto, (Latvijas Konservātorijas absolv.) piedāvā savus pakalpojumus kā klavieru tīrskaņotājs, remontētājs un eksperts.

Pērkot klavieres no augšminētās firmas 15 proc. atlaide

Lietotas klavieres pēc izvēles.

Latvijas amata meistara

J. KREIĻA

FOTO DARBNĪCA

izdara uzņēmumus iepriekš pieteiktus pa tālruni

PIEŅEM REMONTĀ FOTO APARĀTUS FILMAS ATTĪSTA UN KOPĒ

445 PAPE Ave, TORONTO

Tel. HA 3800

ZINAS ĪSUMĀ

Līdz šim sabiedrotie bija vienmēr nolieguši jebkādus plānus par savu armiju samazināšanu Eiropā. Tagad tomēr saņemtas ziņas, ka šāda samazināšana notiek, gan loti nemanāmā veidā. Un, proti, amerikāņu karavīri pēc noteikta laika nokalpošanas ārpus savas zemes robežām, vienkārši netiek aizstāti. Tādā veidā amerikāņu karaviru skaits Eiropā jau samazināts par 50.000 vīriem.

Parīzes politiķi atklāti atzinušies, ka, ja Kremlis būtu izrādījis Vācijas jautājumā visniecīgāko sadarbības gribu, tad franči vispār nesapņotu par Eiropas armijas līguma ratificēšanu. Bet tā kā krievu atbilde sabiedrotajiem bija asākā kopš 1950. gada un viņi skaidri pateica, ka nekādās sarunās pašreiz nav ieinteresēti, tad arī franči bija spiesti atzīt, ka sarunas ar komūnistiem pašreiz nav iespējamas.

Vašingtona uztraucas par lielu amerikāņu naudas summu nonākšanu komūnistu rokās. Dzīva Honkongas tirdzniecība ir galvenais iemesls dolaru iepludināšanai zemēs aiz dzelzs priekškara. Kā labs piemērs komūnistu dolaru tirdzniecībai būtu minams nesens darījums domūnistu Ķinas un Čechoslovakijas starpā ,kad ķīnieši par čechu mašīnu daļām samaksāja 4 milj. dolaru skaidrā amerikāņu naudā.

Amerikāņu aviācijai pašreiz ir divi iznīcinātāju tipi, kas līmeniskā lidojumā spēj pārsniegt skaņas ātrumu. Līdz šim to izdarīt varēja vienīgi pikējot. Kaut gan jaunajām lidmašīnām F-100 un F-102 ir liels ātrums, kara flotei ir izdevies tās pieskaņot arī bazes kuģu operācijām.

Rietumvācijā novietotie atomlielgabali sacēluši lielu uztraukumu Austrumvācijas „tautas republikā". Austrumvācijas propaganda cenšas ieskaidrot rietumvāciešiem, ka atomlielgabalu šaujamlauki aizņemšot milzu zemes platības, tā samazinot Rietumvācijas lauksaimniecības iespējas. Patiesībā sabiedrotie nav pat domājuši par atomlielgabalu izmēģināšanu Vācijā, lietojot atomgranātas.

Tai pašā laikā amerikāņu pretizlūkošanai izdevies noskaidrot, ka atomlielgabali esot arī Padomju Savienībai, kas tos izmēģinājusi, lietojot parastās granātas Austrumvācijas un Polijas robežas apkārtnē.

Komūnistu Ķīna piedāvājusi līgumu Japānai, ja vien tā būtu gatava pārtraukt savas draudzīgās attieksmes ar sabiedrotajiem.

Mandžūrijā bez vēsts pazudis japāņu komūnistu vadonis Ritsu Ito. Ito esot kritis nežēlastībā, jo esot pretojies japāņu kara gūstekņu apmācīšanai partizānu karam.

Norvēģija uzsākusi dzīvu tirdzniecību ar Padomju Savienību, neizslēdzot pat stratēģiski svarīgo materiālu eksportu. Norvēģu jaunākais sūtījums Padomju Savienībai ir 3000 tonnu aluminija. Ja arī kvantitātīvā ziņā tas nav sevišķi daudz, tad tas tomēr pierāda, ka Maskavai jau tagad izdevies daļēji lauzt Ziemeļatlantijas Organizācijas blokādi.

Pēc atgriešanās no Padomju Savienības, kur ģenerālfeldmaršals Paulus pavadīja 10 gadu, pēdējais apmeties uz dzīvi Austrumvācijā, kur viņam it kā uzticēšot demoralizēto militāro vienību organizēšanu un sakopošanu vienā spēcīgā armijā. Klīst pat baumas, ka pēc šādas armijas nodibināšanas krievi varētu parakstīt draudzības līgumu ar Austrumvāciju, apsolot sava kanaspēka izvākšanu no Vācijas teritorijas.

Neticīgā Toma likteni piedzīvoja ASV meteoroloģiskā biroja gaidāmā laika ziņotājs. Savā ziņojumā viņš pareģojis temperatūras krišanu līdz 22 gradiem, bet pats tam nepiegriezis vērības — rezultātā pareģojums piepildījās, un ziņotāja Valtera Volfa auto radiators sasala un pārplīsa.

Lielais ASV kaujas kuģis, 45.000 tonnīgais New Jersey Panāmas kanālī uzskrējis uz sēkļa. Ne elektriskie vilcieni, ne paša kuģa mašīnas nespēja to no sēkļa novilkt. Tikai tad, kad kanālī pacēla ūdens līmeni, milzenis sakustējās. Kanāla administrācija uzsākusi „zemūdens klinšu" meklējumus.

Uz ekskarala Viktora Emanuela III atstāto mantojumu savas tiesības pieteikušas divas princeses un trešās princeses bērni (māte mirusi Buchenvaldes koncentrācijas nometnē). Italijas karaļa atstāto mantojumu vērtē uz 1 milj. liru. Romas tiesa principā jau atzinusi mantinieku tiesības, jānogaida tikai galīgais spriedums.

Dr. MICHAEL BALKANI

spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.

202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus.

Tel. RA 9632 un HU 8-7841

PRET KLEPU UN IESNĀM

DIANA DROPS

Pret nemitīgu klepu un iesnām, deguna iekaisumiem un saaukstēšanās krūtīm. Tās palīdz atvieglot astmu, bronchītu; tās ir arī ļoti labs līdzeklis rīkles skalošanai ziemā un vasarā. Nav labāka līdzekļa pret klepu kā šis. Ārstējiet tūlīt! Dabūjamas visās aptiekās Kanadā $1.50

GAUMI UN MĒRA SAJŪTU!

E. Šķobe atbild M. Vētram

Par kādu jautājumu cilvēkiem var būt dažādi uzskati. Tas ir normāli. Lai darītu kādu kopēju darbu, cilvēki izmainās domām. Tas palīdz atrast labāko veidu uzdemumu veikšanai. Jau labu laiku latviešu bēgļu saimē Toronto pārrunu temāts ir teātris. Vairāk gan šo jautāumu cilājuši tie, kas paši darbojas kādā no vietējām trupām, tie, kam patīk teātri skatīties, tāpat organizācijas un atsevišķi cilvēki, kas cenšas latviešus šeit svešumā atturēt no asimilācijas, radot kaut nepilnīgu, tomēr atspulgu no dzīves, kādu dzīvojām Latvijā.

Akūtāks šis jautājums kļuvis pēdējā laikā, kad LA deva iespēju M. Vētram izteikties par teātriem un teātra spēlēšanu Toronto. Diemžēl, vietējo apstākļu nepazīšana un latviešu trimdas sabiedrības primārās prasības vai vajadzības neievērojot, M. Vētra devis savas atziņas.

Nav svarīgs tikai darbs, bet arī pieeja darbam un veids, kādā to veic. Tāpat ir ar runātiem vai rakstītiem vārdiem. Arī tie prasa gaumi un mēra sajūtu. Nododot klausītājiem vai lasītājiem savas domas un atzinumus, autoram katrā ziņā vajadzētu censties pēc tirākiem izteiksmes līdzekļiem un, kritizējot citus, druscin paškritikas veltīt arī savai kritikai, pirms to laiž tautā.

Laikraksts, izvirzot teātri kā pārrunu tematu, droši vien gribēja izraisīt lietišķu domu izmaiņu. Tas nav iznācis, lai vēl vairāk šo jautājumu nesarežģītu un neizsauktu daudz citu kompleksu, bez uzspiešanas vēlreiz pieskaršos šim tematam.

Savās pārdomās neizteicu šaubas ne arī maldījos pieņemdams, ka M. Vētra 3—5 gadus sagatavojis sešu operu uzvedumus.

Pirmajos 3 gados 3 reizes dienā M. Vētra savām meitenēm nostādījis balsis. Pašu uzvedumu iestudēšanai un izrādēm paliek 4 gadi, kas ir vidējais ariātmētiskais skaitlis manam lēsumam 3—5 g., caurmērā pusotras operas gadā, pie tam ceļojot apkārt. Tie ir tiešām lieli ieikumi. M. Vētra to varēja darīt, jo viņa operas studija, saprotams, veltījusi visu laiku kā dziedoņu spēju attīstīšanai, tā iestudējot operas. Tas ir pasākums, kas ierindojams profesionālu mākslas notikumu annālēs.

Toronto teātru trupā stāvoklis ir pavisam cits. Pirmkārt, te piedalās tikai latvieši un izrādes domātas tikai latviešiem, tāpēc arī šeit pasākums nevar darboties pēc tām atziņām, kas iegūtas Halifaksā.

Nav mans nolūks atspēkot visus izteicienus un domu sagrozījumus, kas radušies domu izmaiņā par teātri. Pieminēšu tikai dažus. Citātu no režisora J. Zariņa vēstules es minēju, lai parādītu J. Zariņa uzskatu, ka mākslai daudz pāri nedarīs, ja amatieri spēlēs teātri trimdā.

Otrs jautājums, kas pelna atbildi, ir M. Vētras uzskats, kas „masku balles" un ķekatas apzīmē par cieši saistītām parādībām. Ķekatas ir latviešu mītoloģiskas izdarības un masku balles stāv tālu no tām.

Ierosinātais jautājums par teātriem Toronto, liekas, daudz tālāk nav ticis pavirzīts.

Kaut ko konstruktīvu panākt varētu tikai paši darītāji.

E. Šķobe

GAUJAS GAIDU VIENĪBAS ĶEĶATU VAKARĀ TORONTO

15. novembrī Gaujas gaidu vienība Toronto rīkoja sv. Andreja baznīcas zālē tautisko ķekatu vakaru ar priekšnesumiem. Latviskā omulībā jaunatne atdzīvināja mūsu Mārtiņu tradicijas. Labākos ķekatniekus godalgoja. Vakars bija apmeklēts ļoti labi. Uzņēmumā ķekatnieku grupa. Vidū gaidu vadītāja V. Slavieša.

PARĪZES MODES APSKATE

Modē izpaužas cilvēka centieni pēc dziļākas, skaistākas dzīves. Modes līmenis rāda tautas kultūras un civilizācijas stāvokli laikmetu maiņā.

Modes mētropole neapšaubāmi ir Parīze. No šī centra modes karaļi dod savas direktīves visām pasaules malām.

Christian Dior dāmu pasaulei jau pazīstams ar savām tiešām labām idejām. Diors šoruden rādīja veselu revolūciju ar saviem īsiem svārkiem. Viņam uzbruka no visām malām gan laikrakstos, gan ar telegrammām: neviena kārtīga sieviete negribēšot rādīt plikus ceļgalus, — sašutumā brēca morālisti. Bet apskatot apstākļus tuvāk, izrādījās, ka lieta nemaz nav tik traka, kā to iztēlo. Pats Diors rādot savu kolekciju, paskaidroja: Svārkiem jābeidzas tur, kur kāja sāk sašaurināties pret celi. Diors grib panākt materiāla atdzīvināšanu un dot dāmai dabisku, nepiespiestu izteiksmi. Tāpēc plecu līnijas atstātas dabiskā augstumā bez korrigējuma, krūšu daļa stiprāk izteikta. Gūžas ir slaikas. Tas panākts ar taļļas vīles pārvietošanu augstāk, tieši zem krūtīm. Tādā veidā kleitas virsdaļa beidzas zem krūtīm un atgādina pieburu. Svārki sākas minētā vietā un bez horizontālām vīlēm, cieši apņemot visu figūru, nobeidzas zem ceļgaliem. Pleci paplašināti, t. i., rokas virsdaļa savienojas ar plecu nevis parastajā vietā, bet ap 3 līdz 4 cm zemāk uz virsrokas. Kimono atmests gandrīz pavisam. Piedurknes caurulveidīgas, nobeidzas bieži pie elkoņiem. Apkakles Diors atmet pavisam. Dekoltē veidoti diezgan dziļi, lilija veidā. Dienas tērpos krāsas ir atturīgas: dominē pelēkā, beižā un brūnā krāsa.

Vakara tērpiem Diors labprāt izmanto kombinējumus melnu un baltu. Tāpat viņš dod priekšroku drēbēm, kur sajaukta vilna ar zīdu. Kokteiļa kleitām viņš lieto visvairāk samtu un satīnu pasteļa krāsās. Lielos vakara tērpus Diors, kā parasti, darina no ļoti dārga materiāla, izrotātus bagātīgiem izšuvumiem.

Interesanti piezīmēt, ka Diors gandrīz bez izņēmuma veido vakara tērpus ar apsegtiem pleciem, vai vismaz ar turētājām lentēm vai ar pērļu saitēm, kamēr Fath's gandrīz simtprocentīgi veido vakara tērpus ar kailiem pleciem.

Faths pēc Diora ir otrā vietā. Viņš visumā seko Diora tendencei. Viņš veido apaļu, mīkstu plecu ar maigu pāreju „uzpūstā" piedurknē. Faths vairāk kā citi rāda kostīmus. Pirmais veids „Tailleur Coquetier" izceļas ar stipri markētu krūšu daļu un slaikās taļļas ietuvēšanu, otrais „Tailleur Ecuyer" ar vaļīgi krītošu taļļu, divrindu pogām. Svārki ir šauri vai arī vidēja platuma un visumā īsāki kā līdz šim. Dienas kleitas uzrāda viņa pamatideju, sevišķi izceļot krūšu un plecu formas, kur viņš neskaitāmos variantos veido krokas. Ovāli un stūraini, reizēm riskanti ir viņa dekoltē veidojumi. Vakara tērpu svārki ir kā šauri, tā arī plati. Pleci, kā jau minēts, neapsegti. Faths mīl kontrastus krāsās. Piemēram, viņš veido baltu duchesse - pieburu pie melna samta tērpa. Arī Faths liek bagātīgi izšūt savus vakara tērpus. Savus labākos modeļus viņš gatavo no marmorētas drēbes.

Viņa mēteļi ir 7/8 gari, visi pēc taļļas izveidoti un atgādina redingotus ar zvana veida krokām, kas sākas zem normālas taļļas līnijas.

Jean Desses savai kolekcijai ir izvēlējies ģitaras formu. Arī viņš liek uzsvaru uz pleciem, krūtīm, savelk cieši vidu, bet pasvītro gūžu kuplo līniju, ko viņš sasniedz ar lielāku daudzumu vēdekļa veida krokām. Svārku garums atbilst Diora piemēram.

Schiaparelli. Arī šī modes māksliniece zīmē slaiku siluetu un liek tam no apakšas uz augšu uzplaukt platos plecos un augstās krūtīs. Lai nebojātu līniju, viņa atšakās no jostām. Skiaparelli cenšas panākt efektus ar nelieliem izrotājumiem, apslēpjot ar tiem neizdevīgās vietas.

Marc Bohan šoruden pirmoreiz rādīja atklātībā savu kolekciju. Arī viņš paplašina plecus un panāk efektus, iegriežot augšdaļas un piestiprinot tās uz pleca vai pie kakla ar markantām pogām.

Īsumā mēs par Parīzes rudens un ziemas modi varam teikt: normāls plecu krītums ar paplašinājumu, ķermeņa augšdaļas, sevišķi krūšu izcelšana. Taļļas līnijas asa izcelšana bez vīlēm, bez jostām ar slaidām gūžām (izņēmums Desses). Galvenā pazīme: vidukļa (taļļas) vīles pārcelšana augstāk zem krūtīm un īsie svārki.

Ievērojot to, ka Parīze ar lielu sajūsmu uzņēma jauno modi ar īsiem svārkiem, un faktiski tikai citu zemju konkurence nostājusies opozicijā aiz saprotamiem iemesliem, jāsecina, ka triumvirāts Dior - Fath - Desses būs pietiekami stiprs, lai paškirtu ceļu īsiem svārkiem. Par vidus līnijas pārcelšanas lietderību var strīdēties, un tā ātri vien atgriezīsies normālā vietā. Īsie svārki turpretim var uzrādīt epidēmijas īpašības un sevišķi 1954. gada pavasara un vasaras sezonas, liekas, būs pārsteigumiem bagātas.

Ceru, ka mūsu dāmām īsie svārki sevišķas galvas sāpes nesagādās, kā tas notika savā laikā dzimtenē ar ļegendāro čigānu kavalieri Marcinkeviču, kas, īsiem svārkiem pirmoreiz parādoties, galvu grozīdams teica: „Īsam tu vari piemēroties, bet ko tu garam darīsi?"

MODES POLICIJA AUSTRUMVĀCIJĀ

Austrumberlīnē un visā krievu okupētajā joslā izveidoti sieviešu policijas kadri, kuru uzdevums ir kontrolēt ielās un citās publiskās vietās sievietes un raudzīties, lai netiek valkāti kapitālistiskās modes atribūti.

VAI MANEKENIEM BŪS JĀBAROJAS?

Pēdējā laikā Parīzē un citās metropolēs novērots, ka manekeni ar labi proporcionētu un mazliet apaļāku augumu iegūst modes skatēs daudz vairāk atsaucības nekā līdzšinējie diega slaikie, liela auguma manekeni. Diora pēdējā skatē modeļus demonstrēja divas dāmas vidēja auguma un ar klasisku ķermeņa būvi. Vai Diors pēta publikas gaumi? Vai sievietes ideāls sāk mainīties modes karaļu acīs?

Manekenu sastāvā notiks pārmaiņas. Dažas pārtrauks badošanos, dažām pat būs jābarojas.

E. Pētersone

VĀCIJA JAU OTRĀ VIETĀ

Rietumvācijas straujā attīstība pēckara gados liek visiem to apbrīnot. Sav. Valstis nupat ir zaudējušas savu otro vietu pasaules kuģu būvniecībā; Anglija joprojām atrodas priekšgalā. Vācija tagad ievirzījusies otrā vietā, amerikāņus atstājot trešajā.

WOODBINE COAL CO

GRover 2176, Toronto

VISLABĀKĀS

ANTHRACITA OGLES

POCHONTAS un KURINĀMĀS ogles

Kvalitāte un cena garantēta

Toronto apkalpojam jau 40 gadu

JAPĀNAS DEMOKRATIJAS PROBLĒMA

LA LIDZSTRADNIEKA SPECIĀLRAKSTS NO JAPĀNAS

II

Pašreizējais ministru prezidents Jošida ir nostājies opozicijā pret pašaizsardzības armijas radīšanu. Viņa viedoklis izsakāms trijos punktos:

1. Japāna nav spējīga nest smago apbruņošanās nastu;

2. japāņus varētu pārvērst par amerikāņu „ārzemju leģionāriem;"

3. jārēķinas ar kreiso sociālistu ofensīvu, kas varētu sašķelt tautu, pavairojot jau tagad esošo sajukumu.

Japānā ir spēcīga kreiso sociālistu strāva, kas nostājusies pret bruņošanos, konstitūcijas maiņu un tūlītēju amerikāņu armijas evakuāciju, prasot neapbruņotu neitrālitāti. Kreisie skaļi kliedz pret bruņošanos tāpēc, ka to tagad uzspiežot ASV, bet arī cieši pieķērušies uzspiestajai konstitūcijai, jo tā šo bruņošanos liedz. Un ar šīm prasībām rēķinās Jošida.

Akūtas Japānai ir arī teritoriālās prasības, kas jākārto valdībai, piem., Okināva un citas mazākas salas apkārt Jāpānai vēl vienmēr atrodas amerikāņu rokās. Progresīvā partija prasa šīs salas nekavējoties atdot atpakaļ Japānai. Līdz šim panākta vienošanās vienīgi par Bonina salu grupas ar kādiem 200.000 iedzīvotājiem atdošanu Japānai.

Bet jāpaņiem jārod atrisinājums arī sociālo problēmu laukā, jāuzmana ekonomiskās un muitas lietas. Kā zināms, japāņu imports sasniedzis $2.100.000.000, bet eksports $1.300.000.000, atstājot $800.000.000 lielu deficītu.

Sakarā ar Padomju Savienības „miera ofensīvu" ārējās tirdzniecības izredzes paliek arvien vājākas, un britu imperijas sfairā pastāv neiespējamas muitas likmes, kas jau tagad gandrīz vai paralizē Japānas kokvilnas tekstilražojumu eksportu uz sterliņa apgrozības apgabaliem. Eiropas valstis sāk sadarboties šūmaņa plāna rāmjos un Sav. Valstis aizvien vairāk iespiežas arī Dienvidamerikā. Bet Japāna ar saviem 85 miljoniem iedzīvotāju paliek izolēta no Āzijas kaimiņiem, un tikai vāji spēj vilkt savu dzīvību ar aizjūras palīdzību.

Par spīti lielajām domstarpībām tautā un Daitā, Japānas valdība cer, ka visas šīs problēmas tiks nopietni izvērtētas un nokārtotas tā, lai pašreizējā draudzība starp Japānu un ASV nesastingtu jāpāņu tautas sirdī.

KAS NOTIEK JAPĀNĀ?

Oktobra beigās Japāna spēra jaunu soli uz lielāku neatkarību, pakļaujot visus ārzemniekus, ieskaitot ASV un AN bruņoto spēku locekļus, savam krimināllikumam.

Sakarā ar šo likumu tieslietu ministrs Takaru Inukai sasauca Tokijā visus 57 valsts prokurorus un atgādināja tiem delikāto stāvokli attiecībā pret ASV bruņotajiem spēkiem. Tieslietu ministrs prokuroriem aizrādīja arī uz kreiso elementu kustību Japānā, kas gatavojot bruņotu sacelšanos.

Japāņu cietumos pašlaik izdara remontus un tos sagatavo ārzemnieku uzņemšanai. Izdotas arī instrukcijas. Policijas iecirkņiem, apcietinot amerikāņus, nekavējoties jāstājas sakaros ar Tieslietu ministriju, uzdodot apcietināto vārdus, noziegumu un adresi, pēc kam ministrija ziņo ASV sūtniecībai. Japāņi pat gājuši tik tālu, ka apcietinātiem ārzemniekiem pieškiršot 105 jēnas (apm. 28 centu) dienas uzturam parasto 57 jēnu vietā, ko saņem pašu japāņu cietuma iemītnieki.

Cik spriežams pēc japāņu preses un noverojumiem ceļojot pa Japānu, jāatzīst, ka pretamerikāniskā noskaņa pieņemas ar katru dienu. Pie tā vainojama japāņu īsredzība un sarkano elementu propaganda. Japāņi ātri piemirst, ka pateicoties vienīgi ASV viņi ir atguvuši neatkarību. Lietas pasliktina fakts, ka politiskā dzīvē atgriežas bijušie ultranacionālie elementi, kuru neapdomīgi izteiktie vārdi šķeļ naida dzirkstis plašos tautas slāņos. Pēdējā laikā japāņu kinofilmu rūpniecība izlaidusi vairākas pretamerikāniskas filmas, piemēram, rāda atombumbas eksploziju sekas Hirošimas pilsētā: sakropļotus bērnus un sievas asinainām sejām. Tāpat rāda filmu, kurā amerikāņu karavīri „medī" japāņu nevainīgās meitenes bruņoto spēku bažu tuvumā.

Nesen ar sarkano Ķīnu parakstītais „privātais" 84 miljonu dolaru tirdzniecības līgums sevišķi neiepriecina. Kā zināms, šai tirdzniecības misijā piedalījās 23 japāņi, no kuriem desmit bija parlamenta locekļi, kuriem nav nekādu sakaru ar tirdzniecību.

Jā, ziema Japānā drīz būs klāt, vai arī amerikāņu - japāņu attieksmes tā lēnām iesaldēs?

Tokijā, novembra vidū.

Atoms

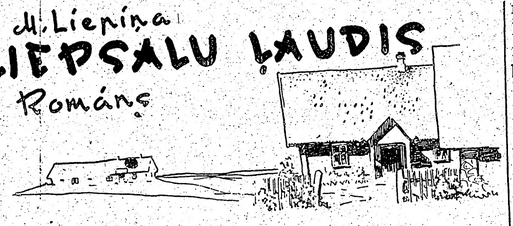

I DAĻA

Vecais Grīvu krogus, garš un izplēties uz visām pusēm, gulēja pie prāvas upes ieplakā, dažus simt soļu no baznīcas, kas grima dižos, simtgadīgos kokos un tikai tās smailais tornis bija saredzams tālā apkārtnē. Pa kreisi no krogus, pāri tiltam, dusēja kapsēta, apstādīta kokiem un krūmājiem, tik rūpīgi apkopta, kā varbūt nevienā citā pagastā. Taisni gar krogu vijās ceļš uz baznīcu un Grīvu laudis nedabūja padižoties ar savu lepno bēri, kas gandrīz vai bezdarbībā nīka, jo krogiem tikpat kā nebija zemes, izņemot sakņu dārzu un dažas ābeles mājas galā.

Pa kreisi no baznīcas rēgojās vecas pilsdrupas, kuŗās parasti pēc dievkalpojuma pulcējās baznīcēni, parrunādami gan par seniem vergu laikiem, kad šī pils bija celta, gan par zelta podiem, kas it kā paslēpti atrodoties drupās. Un, tiešām, ilgus gadus netrūka ticētāju šim nosāstam, jo vienmēr radās svaigas bedres, līdz beidzot tās aizauga ar zāli un jaunas vairs neradās. Neviens laikam vairs necerēja šo bagātību atrast.

Grīvu krogu nomāja kāds ienācējs no attālāka Vidzemes ziemeļstūŗa ar savu jauno sievu Ilzi. Tauriņš nebija vis nekāds nieka vīrs, apbraukāja vai visus pagastus, uzpirkdams linus, jo viņa makā vienmēr turējās nauda. Pa krogu un veikalu saimniekoja Ilze, viņai netrūka nedz asprātīgas valodas, nedz veiklas izdarības. Viņa tā izrīkoja darbos savus algotņus, ka viss gāja no rokas, nekas nekur neķērās. Ilze prata labi veikalā nosvērt — ne vairāk, ne mazāk, tā ka neviens nekurnēja, un kad arī vienam, otram likās, ka silķu vai cukura svars pārliecu skops, tad citur nebija kur iet, jo visā pagastā bija tikai šis viens veikals. Un nauda nāca, kā laudis mēdza teikt, pa logiem un pa durvīm, bet Ilze arī zināja savu turību likt lietā. Viņa savu vecāko meitu Ievu, bija izvadījusi Cēsīs vācu meiteņu skolā un patlaban otra meita Grietiņa un dēls Artūrs mācījās Rīgas ģimnazijās. Un tur bija ko brīnīties visiem D... pagasta laudīm! Citi teica, ka prātīgāki būtu naudu noguldīt bankā un bērnus apmācīt amatos, jo vai tad nu zemnieka bērnam tikdaudz to mācību vajagot. Daži atkal skauda, zobodamies: „Jā, viņi to var, mēs to nevaram, viņi jau vairs nespēj naudu saturēt rokās."

Un tagad šai vecākai meitai Ievai, kuŗai nule palika tikai astoņpadsmit gadu, šo pavasari, vēl svinēs visā pagastā neredzētas kāzas! Uzlūgti gandrīz vai visi saimnieki un arī krietnākie pušelnieki, tika darīts alus, kauti lopi, cepti dažnedžādi gardumi.

„Tad nu beidzot tai izvēlīgai princesei svinēs kāzas!" plātījās pagasta lielākā mēlnese, vecā Grāpene. „Cik desmitus diženus preciniekus viņa nav atraidījusi, vienu aiz žēlabām gandrīz vai kapā iegrūda. Kā pašai nav nei' kauna, nei' goda! Izlepusi, ka kauns domāt! Nu tad nu ir izvēlējusēs to īsteno! Kādu ienācēju no galīgi nekrietna pagasta, kur gandrīz visi runājot pretim lielkungam un mācītājam. Vai tas nav šausmu pilns apvidus? Tādu noziegumu! Runāt pretim lielkungam! Un tad tas nu būs viņai tas īstenais precinieks pa zobam!" tā visu ziemu nerimās šī lielā pasaku kule, iedama no vienas mājas uz otru, zinādama, kur pelt skaisto Ieviņu, kur slavēt.

Un tagad viņa jutās laimīgākā daiļava, izdaudzināta pāri daudziem novadiem, no kuŗiem brauca pie viņas precinieki, bet visi tika noraidīti, jo viņa bija iecerējusi D... pagasta jauno rakstvedi, kuŗš viņas acīs bija īstais sapņu princis, glīts no vaiga, labi paskolots un visādi apķērīgs vālodā. Un kad nu viņš vēl sēdās pie Tauriņa vecām tāfelklavierēm, kādas maigas skaņas tas prata no tām izvilināt! Ieviņai ik reizes asaras saskrēja acīs!

Un tagad viņa jutās laimīgākā līgava pasaulē, un viņai šūdināja dārgu baltu zīda līgavas tērpu, kādu gan laikam šējienes baznīca vēl nebūs redzējusi, un par kuŗu vēl ilgi runās pagastā. Divas labākās šuvējas no Rīgas ņēmās ap to, tik daudz tur bija darba. Un līgavainis šo krāšņo tērpu nedrīkstēja redzēt, lai kāzu dienā apstulbtu no tā spožuma. — Un Ieviņa tiešām tajā izskatīsies kā kāda tālzemju princese, — tā domāja visi, kas šo tērpu redzēja. Ieviņa gan pati vairākas reizes dienā iegāja pie šuvējām, lai nopriecātos par neredzēto daiļumu.

Vēl palika trīs dienas līdz kāzu dienai, kad Ieviņa ar Edgaru sēdēja mazā košuma dārziņā un tīksminājās par pavasara puķēm, kas tik koši bija uzziedējušas. Ieviņa tās kopa vēliem vakariem, jo dienu tai neatlika laika. Kaut gan vecāki bija turīgi, viņa netika lutināta, bet gan pieradināta pie visa darba, tāpēc arī visnenovēlīgākam skauģim daudz nebija ko pelt Ieviņas skaistumu un atšķirību no citām pagasta jaunavām.

Tā viņi abi sēdēja, klusi sarunādamies, bet Ieviņai likās Edgars tāds kā sadrūmis un viņai pat iesitās prātā, vai tik viņš nenožēlo savu soli-pašā kāzu priekšvakarā. Bet šīs bažas drīz vien izgaisa, jo Edgars sūdzējās par stiprām galvas sāpēm. Viņu žēlodama, Ieviņa cieši satvēra līgavaiņa roku. Viņa sabijās, jo Edgara roka dega kā ugunīs. Viņa to ieveda vecāku gulamistabā un noguldīja gultā. Tad ieskrēja veikalā mātei prasīt padomu.

— „Uzvāri, bērns, viņam stipru avenāju vai liepziedu tēju, lai krietni sadzeŗas, tad labi sasedz, izsvīdīs un rīt būs vesels," māte mierināja uztraukto meitu.

Bet vakars nevēstīja nekā laba, drudzis pieņēmās un slimnieks jau krita nesamaņā, runādams nesakarīgus vārdus.

Tagad brauca pēc vecā, labā dakteŗa, kas dzīvoja daktermājā aiz pils, netālu no Grīvu krogus. Vecais labdaris atsteidzās, jo zināja, ka te viņa pūles labāk kā nekur tiks atlīdzinātas, jo Ilze nebija nekāda skopule.

Vecā ārsta secinājums bija pārāk bēdīgs. Izrādījās, ka Edgars sasirdzis ar plaušu karsoni, jo pirms divām dienām bijis ļoti sakarsis, tad iedzēris pāris glāžu piena, tikko atnesta no pagraba, un tūliņ jau vakarā tā neveikli juties, bet nepiešķīris tam nekādu vērību.

Tagad Tauriņa kundzei vajadzēja uzņemties slimnieka kopšanu, pastāvīgi mainīt aukstas kompreses, un Ieviņa sēdēja veikalā aiz letes, šaudrūmusi, saraudātām acīm. Viņa nepriecājās par pircēju saplūdumu, tuvojoties gaišajiem Vasarsvētkiem. Viņa pat bieži cukura vietā iesvēra sāli un otrādi, jo domas kavējās tikai pie slimnieka.

Slimnieks neatlaba, kaut gan ārsts brauca divreiz dienā un visādi pūlējās slimnieka labā. Trešā dienā ārsts vairs nedeva cerības, un, to dzirdot, Ieviņa salima, un pagāja labs laiks, līdz viņa nāca pie samaņas. Un tā nu lepnās kāzas izvērtās bērēs, un Ieviņai vajadzēja košo tērpu mainīt pret vienkāršu melnu kleitiņu. Satriekta, izmocīta, viņa soļoja aiz šķirsta, krampaini turēdamās pie tēva rokas. Bērēs bija ieradies Edgara brālis Kārlis, desmit gadu vecāks, bet tikpat stalts un iznesīgs, gudrām, dziļdomīgām acīm, augstu pieri, melniem, kupliem matiem. Viņš vērsa lauciniekus uzmanību ar savu gudro, pašapzinīgo valodu. Viņš, bija pārsteigts par Ieviņas skaistumu, jo brālis viņam par to nekad nebija minējis, vienīgi uzteicis viņas sirsnīgo sirdi un gaišo prātu. Kārlis visādi centās mierināt Ieviņu, kaut gan pašam sirds vai lūza par karsti mīloto brāli.

Pagasta veči daudz runāja ar Kārli, daudz laba teica par nelaiķi. Kārlis viņiem iepatikās, un viņi lūdza to nākt brāļa vietā, jo lūk', viņi redzot, kas viņi esot par gudru un krietnu vīru. Viņi pat ar mieru bija pielikt tam algu, tikai lai neatsakot viņu lūgumam. Kārlis nesolījās, jo viņš strādāja par skolotāju tai pagastā, kur atradās tēva mājas un bija visu iemīļots un iecienīts. Bet kad pēc pāris nedēļām pats pagasta vecākais ieradās pie viņa un gaužām to lūdza nākt brāļa vietā, Kārlis beidzot padevās, jo kaut kāda sleņena, uzmācīga doma visu laiku viņu vajāja, — Ieviņas skaistais, nelaimīgais tēls neizgaisa no viņa atmiņas ne dienu, ne nakti — un kas zina... varbūt...

Ieviņa nogulēja uz gultas vairākas nedēļas un lielā mēlnese Grāpene apstaigāja gandrīz vai visu pagastu, stāstīdama, ka Grīvu princesei gan laikam pēdējais gals esot klāt. Viņai gan esot pret tādām sirdskaitēm labu labās zāles, bet šo nelaižot klāt, laikam jau saprotot, ka lāga dzīvotāja tikpat vairs nebūšot. Tādas esot tās kaites tām smalkām skolotām meitām. Agrāk, kad kādai nomiris līgavainis, tā meklējusi jaunu, bet nu šī pati gatava vai kapā līst. Ko nu panākuši Tauriņi ar tām lielām skolām? Tikai sev nelaimi uz kakla uzvēluši... un tā nerimās Grāpene klīzdama no vienas sētas uz otru, un viņai arī savu klausītāju netrūka.

Ar Kārļa apciemojumiem Ieviņa sāka atžirgt. Viņš gandrīz ik dienas apciemoja tēteni, pārrunāja Edgara ierašas, viņa lielo kaislību uz grāmatām, viņa stingro, nelokāmo stāju, viņa cēlo, laipno izturēšanos, vienlīdzīgu pret visiem laudīm. Un šīnīs runās Ieviņa it kā smēlās jaunus spēkus, un tie viņai bija jaukākie mirkļi, kad atkal ieradās Kārlis un viņi nemitējās runāt par Edgaru. Likās, it kā nelaiķis pats dzīvs nostātos viņu starpā un runātu viņiem līdz. Arī viņš atskaņoja Edgara iemīļotos gabalus, Ieviņa tik spilgti no jauna pārdzīvoja savu skaisto mīlu, ka pat viegls sārtumiņš iezagās viņas bālos, izdēdējušajos vaigos, par ko visvairāk priecājās vecāki, jo viņi visu laiku bezcerīgi norausdzījās uz savu karsti mīloto nelaimīgo meitu.

Ieviņa jau drīkstēja pakavēties dažas stundas svaigā gaisā. Un gandrīz ik vakarus atnāca Kārlis, un viņi abi gāja uz kapsētu. Ieviņa jau bija pieradusi pie savas lielās nelaimes, sāpes vairs nebija tik asas, jau viņa dzīvoja siltās, gaišās atmiņās par Edgaru.

Pavasarī pārbrauca no pilsētas Grietiņa ar Artūru, un arī tie visādi pūlējās māsu iepriecināt, kas viņiem bieži arī izdevās. Nu bija pagājis vesels gads, kopš māsa zaudēja līgavaini, un viņiem likās, ka Ieviņa jau drīkstētu runāt par citām lietām un brīžiem arī pajokoties un pasmieties līdz ar viņiem, kā viņa to āgrāk tik labprāt darīja.

Kārlis tagad jutās kā savs cilvēks Tauriņu mājā. Arī Artūrs un Grietiņa labprāt redzēja viņu atnākam, jo viņš prata saistoši runāt. Diena, kad viņš neatnāca, nelikās īsta, it īpaši Ieviņai, jo viņa bija pie tā pieradusi kā pie laba drauga, kas prata klusināt viņas dvēseles sāpes. Bet tad daudz vakaru Kārlis neieradās Grīvu krogū, jo tie viņam tagad izvērtās par īstām darba stundām.

Pagastmāja, stalta, divstāvu ķieģeļu ēka, agrāk stāvēja kā milzis tuksnesī. Neviena koka, neviena krūma apkārt mājai.

(Turpinājums sekos).

MĀKSLINIECISKO SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

21. novembrī, sestdien, plkst. 7 vak. sv. Andreja baznīcas zālē, Toronto teātru ansamblī: Nacionālais, DV un TLB, kopēji rīko R. Blaumaņa lugas Skroderdienas Silmačos, atkārtojumu. Atlikums TLBS skolai par labu.

27. novembrī, piektdien, Ingus Nāruna koncerts sv. Andreja baznīcā.

29. novembrī, pl. 18, Almas Mačas deklamāciju vakars. Piedalās V. Leinvebere.

18. janvārī, svētdien, plkst. 6.00 vak., sv. Andreja b-cas zālē, komp. T. Ķeniņa klavieru studijas III atklātais audzēkņu vakars.

27. februārī, sestdien, plkst. 8.00 vak. sv. Andreja baznīcā, Toronto pirmās ev.-lut. draudzes koŗa gadskārtējais koncerts ar T. Ķeniņa kantātes „Kurzemes kareivim" pirmuzvedumu autora vadībā. Solisti: operdziedātāja H. Lūse un baritons P. Geistauts.

CITI SARĪKOJUMI

21. novembrī, plkst. 7,30 vak., Ukraiņu leģiona zālē, 326 Queen St., W., LKKCK rīko vakaru ar programmu un saviesīgu dzīvi.

27. novembrī, 62 Claremont St. TLB un TLSpK jautrs vakars.

5. dec., sestdien, no plkst. 14 - 20 sv. Jāņa draudzes Ziemassvētku tirdziņš sv. Trīsvienības baznīcā.

5. decembrī, sestdien, pl. 20 TLB Dāmu komitejas vakars 198 Osler ielā.

11. decembrī DV KV teātŗa J. Jaunsudrabiņa komēdijas „Jo pliks, jo traks" pirmizrāde. 13. dec. izrādes atkārtojums.

31. dec. Dainas koŗa un Kalvja Jaungada sagaidīšanas balle.

1. janvārī, 62 Claremont St. TLB un TLSpK Jaungada balle.

3. janvārī, 1954. gadā, plkst. 4.30 notiks TLBS skolas Eglītes vakars. Uzvedīs M. Timmas Ziemassvētku mežā.

29. janvārī Preses balle.

1954. g. 12. februārī Nakts Latīņu kvartālā.

31. decembrī DV Jaungada sagaidīšana notiks 125 Broadview Ave līdz plkst. 2.30 rītā.

Ērta auto novietošana.

BALKANI

ībās un dzemd.

ībā.

VE pie Avenue

iem slimniekus.

n HU 8-7841

PRET KLEPU UN IESNĀM

DIANA DROPS

Pret nemitīgu klepu un iesnām, deguna lekalsumiem un saaukstēšanās krūtīm. Tās palīdz atvieglot astmu, bronchitu; tās ir arī ļoti labs līdzeklis rīkles skalošanai ziemā un vasarā. Nav labāka līdzekļa pret klepu kā šis. Ārstējiet tūlīt! Dabūjamas visās aptiekās Kanadā $1.50

KĀRĻA MĪLENBACHA UN JĀŅA ENDZELĪNA VAKARS ŅUJORKĀ

Abiem ievērojamiem latviešu valodniekiem veltītais vakars, ko 8. novembrī Ņujorkā rīkoja Ņujorkas Latviešu Studentu biedrība, bija pulcinājis lielāku skaitu klausītāju. Ar interesantiem un rūpīgi izstrādātiem referātiem to uzmanību neatslābstoši saistīja 3 referenti: mag. iur. Pēteris Eglītis (K. Mīlenbachs un J. Endzelīns laika biedru atmiņā), mag. hist. Vītauts Kalniņš (K. Mīlenbachs un Latviešu valodas vārdnīca) un mag. phil. Jānis Bičolis (J. Endzelīna mūža darbs).

P. Eglītis iepazīstināja klausītājus ar abu zinātnieku mūža gājumiem, uzsverot nepieciešamību vākt un kopot biografiskas ziņas par mūsu kultūras un sabiedriskiem darbiniekiem, kas bieži palīdz izprast un vērtēt atsevišķu personu sasniegumus. Pieminot Mīlenbacha un Endzelīna studijas Tērbatā, P. Eglītis tēloja Tērbatas latviešu studentu dzīvi un tradicijas, kas bija stāsts iz seniem laikiem un sevišķi varēja interesēt pašreiz studējošos jauniešus.

V. Kalniņš savā referātā deva pārskatu par Latviešu valodas vārdnīcas uzbūvi un gandrīz pārcilvēcīgo priekšdarbu daudzumu, kas bijis nepieciešams monumentālā darba veikšanai: materiālu vākšana dažādos Latvijas apgabajos un novados, to apstrādāšana un sakārtošana, salīdzināšana ar pārējām indoeiropiešu valodām, piemēru sameklēšana, utt. K. Mīlenbachs šo darbu paveicis, bet vārdnīcas iznākšanu nav pieredzējis, jo nāve to pārsteigusi manuskripta pārrakstīšanas laikā.

J. Bičolis, kas savu referātu bija atvedis ciema kukulim no Filadelfijas, stāstīja par J. Endzelīna darbiem valodniecības laukā, kas ne vien viņa vārdu darījuši pazīstamu un cienītu starptautiskā valodnieku saimē, bet arī pierādījuši pasaulei latviešu valodas zinātnisko nozīmi valodnieciskos pētījumos un studijās. J. Endzelīns pirmais zinātniski apstrādājis latviešu valodu un pierādījis, ka tā nav „leišu valoda somu mutē," kā pirms viņa domājuši daudz zinātnieku.

Savu darbu Endzelīns bazē uz zināšanām, kas vienīgi var vest pie atziņām, uz uzdevuma veikšanu ar tam piemērotām zinātniskām metodēm un uz apdomīgu pieeju. Viņš bieži lietā izteicienus „šķiet," „varētu domāt," un nebaidās revidēt savas atziņas, ja faktu materiāls paplašinājies vai mainījies.

Bez Latviešu valodas gramatikas sastādīšanas un darba, ko J. Endzelīns veltījis Latviešu valodas vārdnīcas rediģēšanai, izdošanai un papildināšanai, zinātnieks vēl veicis lielu skaitu ievērojamu pētījumu par latviešu vietvārdiem, to nozīmi un izcelšanos, latviešu valodas dialektiem, intonāciju, utt. Viņš arī izdarījis pētījumus par senām latviešu ciltīm un pierādījis, ka kurši pieder pie baltu, bet nevis somu-ugru valodu celma.

Referātu vakara atlikumu Ņujorkas Latviešu Studentu biedrība nolēmusi ziedot Baltu filologu kopai Latviešu valodas vārdnīcas izdošanai. Pēc referātiem pie biedrības sekretāres reģistrējās vairāki jauni vārdnīcas abonenti.

Elza Ķezbere

MALDUGUNIS

Maldugunis sijājas un skrien,
Māņu purvam pāri jāpārbrien.
Vaivarāju smarža prātus jauc,
Purva putni apmaldīties sauc.
Ciņos mēļās vilku ogas tvīkst.
Čūsku ritenī balss saka: — drīkst! —
Visu drīkst, pēc kā tu rokas sniedz!
Satver! Paņem! Sirdij neaizliedz! —
Dīvains spēks liek steigties — viļ un skauj.
Burvja vārdi norimt neatļauj.
Lūpas, plakstus māņu dzirkstis sedz.
Maldugunīm pāri nesaredz.
Acis žilbušas. Sirds dziļi mulst.
Spožums kairs un ļauna tumsa gulst.
Purva akačos, kur tveŗas skats.
Ceļa nav, bet māņu purvs tik plašs!
Soli spert un soli nespert bail.
Čūsku acis salta kvēle gail.
Stiepju roku. Kas man delnā kaist?
Raugos — pelnu sauja vējos gaist.
Maldugunis dzirkstī — zaļš un zelts.
Kas gan alkts, kas paturēts, kas velts.
Viss tik māņi. Nav pat ēnu tiem.
Aizmaldos pa liesmu putekļiem.

Satikšanās ar mūsu jaunā romāna autori

Sākot ar šo Latvijas Amerikā numuru, sākam iespiest Marijas Liepiņas „Liepsalu ļaudis", kas aizved mūs tālā pagātnē, 19. g. s. beigās, rādot ļaužu sadzīvi kādā Latvijas pagastā kultūrvēsturiskā skatījumā.

Romāna autore Latvijā bija pazīstama tulkotāja, bet visciešākās saistības viņai allaž bijušas ar teātri, un Dailes teātra cienītāji, droši vien, vēl labi atcerēsies M. Liepiņas drāmatizēto romānu inscenējumus, kas visi piedzīvoja lielu izrāžu skaitu, it īpaši „Dzimtene", „Mežvidus ļaudis", „Iedzimtais grēks", „Augusts, pasaules apceļotājs" u. c.

M. Liepiņa sarakstījusi arī vairākas oriģinālugas, īpaši lauku skatuvēm, un dažas no tām bijušas arī izdotas grāmatā, bet par savu lielāko un nopietnāko darbu, kas rakstīts tieši Dailes teātrim, bet kuŗa inscenēšanu izjaucis kaŗš, M. Liepiņa uzskata lugu „Rainis un Aspazija", kur tēlota viņu trauksmainā jaunība līdz Raiņa nosūtīšanai uz Sibiriju. M. Liepiņa ar abiem lielajiem dzejniekiem saistīja tuva draudzība, tādēļ arī lugu rakstot viņa varējusi iegūt daudzus personiskus norādījumus.

„Liepsalu ļaudis" ir autores otrs romāns. Pirmais „Dzīves vētras" iespiests Rīgā un ātri izpārdots.

Par iemesliem, kādēļ jaunajam romānam M. Liepiņa izvēlējusies sižetu no tik senas pagātnes, autore saka: „Tik daudzi rakstnieki ir jau pieskārušies mūsdienu traģikai, un radīti labi darbi, tāpēc domāju, ka nebūtu lieki pieskarties arī mūsu senatnei, jo tur mūsu tauta ir smēlusi spēkus, kas to izvadījuši cauri tumšai nomāktībai uz gaiša un saulaina ceļa, uz izglītības kalngaliem."

M. Liepiņa trimdas gaitu sākumu pavadījusi Augustdorfā un Detmoldā, bet tagad dzīvo ar savu ģimeni ASV. I. V.

„MELI MEKLĒ MELI"

V. STREIPS PLIKSALA LOMĀ ATSKATĀS UZ 30 G. SKATUVES MĀKSLĀ

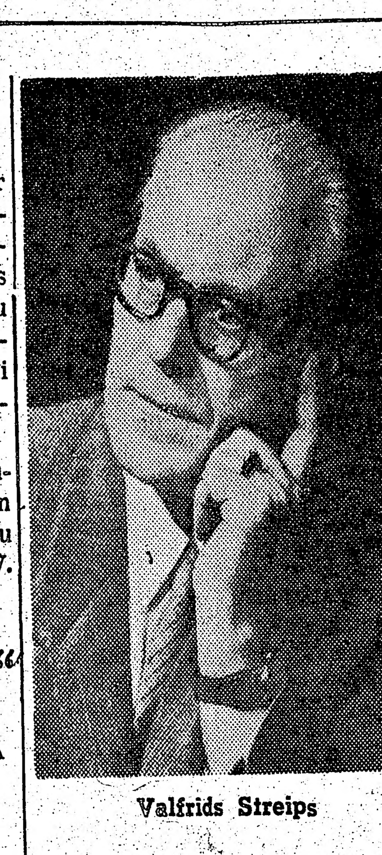

Valfrids Streips

V. Streips pirmo reiz uz skatuves sācis darboties 1912./13. gadā, Krievu teātrī, Rīgā, viesojoties Pēterburgas operetei. Vēlāk St. sāk spēlēt Pārdaugavas latviešu palīdzības biedrības drāmatiskā ansamblī. No 1916. g. - 1919. g. bijis iesaukts krievu armijā. Atgriežoties brīvā Latvijā, piedalījies Latviešu kultūras veicināšanas biedrības drāmatiskā trupā. Parallēli St. mācās tautas augstskolas drāmatiskā studijā, bet vēlāk pāriet uz Latviešu drāmatiskiem kursiem, kuŗus arī beidzis. 1933. g. vasarā papildinājies Čechova vadītos aktieŗu - režisoru vasaras kursos. Pēc kursu beigšanas saistījies Daugavpils latviešu drāmat. teātrī, vēlāk atgriezies Rīgā „Ceļojošā teātrī", ilgos gados apbraukādams visu Latviju.

Trimdā darbojies Eslingenas teātrī, apbraukādams ar viesizrādēm visu Vāciju. Tagad parallēli maizes darbam regulāri piedalās Bostonas ansambļa izrādēs.

ASV Latviešu teātra Bostonas ansamblis rīko režisora - aktieŗa Valfrīda Streipa 30 g. skatuves darbības atceri Bostonā, 28. novembrī, Daugavas Vanagu zālē, 194 Heath St., Jamaica Plain, uzvedot M. Zīverta „Meli meklē meli". V. Streipa režijā, kurš lugā tēlos Pliksala lomu. O. A.

VĒRTĪGS DARBS PAR LATVIJU

Krustceļu zeme Latvija. — Latvju Grāmatas izdevums angļu valodā

1951. gada jūlijā grupa latviešu zinātnieku un publicistu ķērās pie darba, lai kopīgiem spēkiem veiktu lielāku uzdevumu — publicēt angļu valodā amerikāņu psichei piemērotu grāmatu ar iespējami pilnīgām un korrektām ziņām par Latviju, saturu iespējami papildinot ar illūstrātīvo materiālu. Darbs jau pašā sākumā atdūrās uz vairākām grūtībām — naudas trūkumu, autoru lielo izkaisītību plašajā pasaulē,kā arī piemērotu materiālu trūkumu, kas vairākus autorus spieda atteikties no aizsāktā darba, un lūgt savā vietā citus, kam bija pieejami plašāki materiāli uz vietas. Darba tempu palēnināja arī apstāklis, ka tikai retais no autoriem bija pietiekami stiprs amerikāniskā, bet precīzā angļu valodā, kādēļ viss tulkošanas darbs bija tikai vienas personas rokās. Tālāk sekoja lēnā amerikāņu filologu rediģēšana. Valodu pārbaudīja filologi, pēc kam sekoja atsevišķo speciālistu pārstāvju — amerikāņu — valodas korrektūras, kas viss prasīja laiku un līdzekļus.Nebija viegli sagādāt arī illūstrācijas, kas būtu pietiekami iezīmīgas un arī retāk vai nemaz publicētas. Šīs grūtības novērsa Latvijas sūtniecības un vairāki privāti kollekcionāri, kas grāmatai sniedza lielisku illūstrātīvo materiālu bagātību.

Grāmata, kuras tituls ir — Krustceļu zeme Latvija (Crossroad Country — Latvia), galīgi pabeigta tikai 1953. gadā un sakarā ar Latvijas valsts 35 gadu jubileju tirgū laista oficiāli tikai īsi pirms 18. novembra svinībām. Krustceļu zeme Latvija ir plašākais darbs, kāds jebkad par Latviju laists klajā angļu valodā. Tā ir arī labākā rokas grāmata, kāda ispār latviešu trimdā bijusi blakus topošajai Latviešu enciklopēdijai. Grāmatas apmērus liecina daži skaitļi. Crossroad Country Latvia lapaspušu skaits 388, un tās nav parastā, bet dubultformātā — 22/28 cm.Bez tam grāmatā 3 pielikumi un 236 illūstrācijas, gandrīz visas agrāk nepublicētas.

Grāmatu ievada nelaiķa Latvijas sūtņa Vašingtonā Jūlija Feldmaņa raksts, kas bija arī viņa pēdējā publikācija pirms pēkšņās nāves. Tam seko Amerikas Latviešu Apvienības informācijas nozares vadītāja un Komitejas Latvijas Brīvībai locekļa Alfrēda Bērziņa ievads, tālāk plašais darbs par Latviju, iedalīts trīs daļās: Zeme, Tauta, Vēsture. Grāmatu rediģējis rakstus tulkoiis angliski un pielikumus sagatavojis vēsturnieks Edgars Andersons. kas ir kādas amerikāņu universitātes mācības spēks un jau vairāku publikāciju angļu valodā autors, pie viena strādājot gar kādu ASV ārlietu ministrijas projektu vēsturē. Angļu valodas galvenais redaktors bijis Vartburgas kolledžas prezidents Dr. H. C. Beckera, ar palīgiem — Pensilvēnijas universitātes mūzeja kurātoru, rakstnieku Dr. Raymond L. Baker, kā arī vairākiem speciālistiem Pensilvēnijas un Tempļa universitātēs ASV — P. Darcy, H. Pellegrini, J. Birkinbine u. c.

Grāmatas saturs ietverts 17 nodaļās, kurās apskatīta Latvijas ģeografija no zinātniskā un no ceļotāja viedokļa, Latvijas pilsētas un rūpniecības centri, arī no abiem viedokļiem, Latvijas saimnieciskā dzīve un iespējas, satiksmes problēmas un iespējas, latviešu tautas izcelsme un attīstība, latviešu valoda, tradicijas, sadzīves īpatnības, sabiedriskā un sociālā dzīve, ievērojamākās reformas Latvijas patstāvības laikā, sasniegumi praktiskajā un gara dzīvē, izglītības problēmas, latviešu nopelni techniskajā un humānitārajās zinātnēs, bagātīgi illustrēti apcerējumi par latviešu tēlotājām mākslām, mūziku un baletu, literātūru, teātri, architektūru un baznīcas dzīvi, ļoti plaši tverts ieskats Latvijas vēsturē, Latvijas ģeopolītiskā stāvokļa analīze, latviešu dzīve ārzemēs un dzimtenē pēc Otrā Pasaules kaŗa u. t. t.

Četrdesmit plašas tabeles sniedz statistisko materiālu, kur viss rūpīgi pārrēķināts angļu - amerikāņu svaru un mēru vienībās. Vairākās valodās sniegts ievērojamāko Latvijas vietvārdu saraksts, kā arī sevišķs pielikums veltīts latviešu burtu rakstībai un skaņu izrunai. Ļoti plaša bibliografija, kuŗa ietverts praktiski viss, kas par Latviju un latviešiem rakstīts angļu valodā kopš 1683. gada, noslēdz milzīgo izdevumu. Ir arī Latvijas un Eiropas kartes, Latvijas valsts ģērbonis un Latvijas himna latviešu un angļu valodā ar notīm. Šis darbs nekad nebūtu tapis tik plašos un pilnīgos apmēros, ja tas nebūtu radis sevišķu Latvijas sūtniecības Vašingtonā un vairāku ASV universitāšu atbalstu.

Grāmatai vesela rinda autoru, visi ar pazīstamiem vārdiem: vēsturnieks Edgars Andersons, jurists Alberts Auza (pseudonīms kādam ASV ārlietu ministrijas dienestā strādājošam latviešu zinātniekam), komponists Valentīns Bērzkalns, Teksasas universitātes ķīmijas profesors Dr. Brūno Jirgensons, Latvijas sūtniecības Londonā padomnieks tautsaimnieks Kārlis Kalniņš, literātūras kritiķis Jānis Rudzītis (Zviedrijā), mākslas vēsturnieks un psīcholoģijas profesors Dr. Jānis Siliņš, teologs Jānis Aleksandrs Siliņš, Latvijas sūtniecības Vašingtonā preses atašejs un vēsturnieks Rūdolfs G. Sillers, Stokholmas universitātes mācības spēks, vēstures un jurisprudences profesors Dr. Arveds Švābe. Vāku zīmējis mākslinieks Harijs Gricēvičs, tipografisko apdari veikuši 2 amerikāņu mākslinieki.

Tā kā Crossroad Country Latvia ieguvusi copyright tiesības, tās vārds minēts visos oficiālajos amerikāņu jaunizmākušo grāmatu apskatos. Lielākais sasniegums ir apstāklis, ka grāmata jau ieguvusi ASV ārlietu ministrijas attiecīgo iestāžu labvēlību, un tā minēta ārlietu ministrijas reģionālo studiju publikācijās kā ieteicama grāmata Baltijas novada studijām. Grāmatu jau pieprasījušas vairākas amerikāņu universitātes, pat no tik eksotiskas zemes kā Ekvadora. Īsu brīdi pēc iznākšanas grāmata jau daļēji izpārdota par spīti paprāvai cenai, kas gan vēl pilnīgi nesedz izdevumus, ko radījuši grāmatas apmēri un milzīgā illūstrāciju bagātība.

Grāmatu izdevusi Latvju Grāmata (P. O. Box 332, Waverley, Iowa) un tās cena — brošētai $9.80, iesietai ar apvalku — 12.50. Novembrī grāmata vēl būs saņemama — iesieta par brošētās cenu. Grāmatai uz Kanadu atcelta muita.

Labi izdevusies gleznu izstāde

J.TĪDEMAŅA GLEZNU IZSTĀDE TORONTO BIJA LABI APMEKLĒTA UN PĀRDOTS AP 10 DARBU

Svētdien, 15. novembrī, Toronto Casa Loma pilī noslēdzās J. Tīdemaņa mākslas izstāde, kuŗa ilga divas nedēļas.

Mākslinieks ar savas izstādes panākumiem ir apmierināts. Izstāde bijusi labi apmeklēta, un ap 10 darbu ir arī pārdoti vai aizrunāti. Kanadiešu publika visvairāk interesējusies par ģimetņēm, un, māksliniekam pārceloties uz Toronto, to sagaida jau kādi seši pasūtinājumi.

Runājot par izstādes ienākumu un izdevumu bilanci, J. Tīdemanis saka, ka tā noskaidrosies tikai vēlāk, kad galīgi būs zināmi visi izdevumi un ienākumi. J. Tīdemanis ar ģimeni ir nodomājis pavasarī pilnīgi pārcelties uz Toronto, un izstāde Montreālā, kuŗa šoreiz paredzēta sevišķi plaša, būs mākslinieka atvadīšanās no Montreālas, kur J. Tīdemanis ir kļuvis labi pazīstams. Kad savā laikā J. Tīdemanis gleznoja pazīstamās dejotājas Džoisijas Braitnas portretu, visos Montreālas laikrakstos bija plaši aprakstīti un gleznotāja darbnīcas uzņēmumi.

J. Tīdemanis ir iecerējis sarīkot savu gleznu izstādi arī Savienotās Valstīs un sāks tai gatavoties tūlīt pēc pārcelšanās uz Toronto. Šai izstādei gleznotājs cer dabūt arī daļu no saviem labākiem darbiem, kas atrodas Eiropā. Protams, izstādes sagatavošana prasīs laiku, un tā varēs notikt tikai nākošā ziemā.

Pēc izstādes slēgšanas mākslinieka godināšanu rīkoja J. Benjāmiņa ģimene, kur draugu un cienītāju vidū mākslinieks pavadīja dažas sirsnīgas stundas.

KULTŪRAS APSKATS

Vijolnieks V. Dunkelis ar kundzi pianisti Irēni Spriņģi-Dunkeli pēc 7 gadu mūzicēšanas restorānā beidzot pametuši šo diezgan ienesīgo, bet nepatīkamo darbu un tagad Upsalā nodarbojas ar mūzikas paidagoģiju, koncertējot arī zviedru un latviešu publikai. Nesen mākslinieku pāris uzstājās arī Stokholmas radiofonā, gūstot atzinīgas atsauksmes. Dunkels tomēr ļoti nožēlo, ka ir liels latviešu komponistu trūkums vijoles literātūrā.

Latviešu Apvienība Mineapolē — St. Paulā rīko 28. novembrī, plkst. 7.30 vakarā, 2703 E. Lake St. tenora Valdemāra Salnas koncertu.

Gleznotāja Jūlija Jēgera izstādes atklāšana Mineapolē notiks 22. novembrī, plkst. 4.30 Betlēmes luterāņu baznīcā, Lindal Ave, un 41. ielas stūrī. Izstādes atklāšanā piedalīsies latviešu draudzes koris.

Igauņu dziedātājai Helmī Betlēmai sestdien, 5. decembrī būs pirmais patstāvīgais koncerts Toronto, Itona auditorijā. Piezīmējams, ka H. Betlēma bija dziedāšanas klases doc. Tallinas konservātorijā un tagad Toronto vada plašu dziedāšanas studiju, kur mācās arī mūsu baritons P. Geistauts.

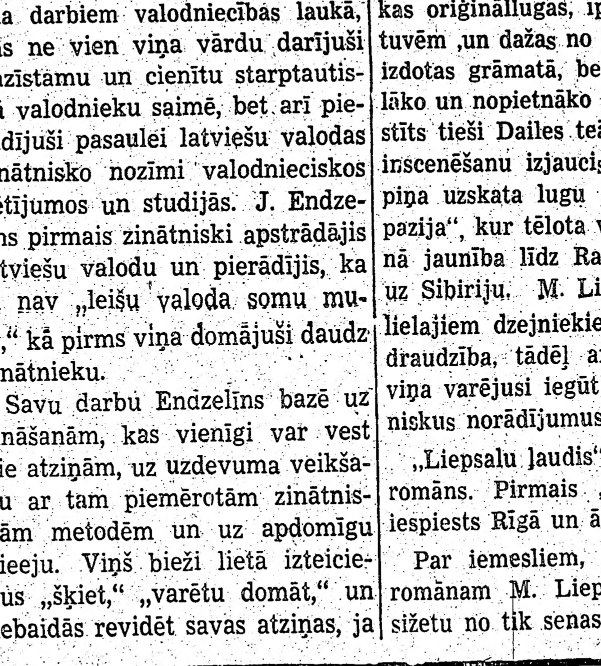

PĀVILS KLANS

ROMĀNS - REPORTĀŽA

90. turpinājums

„Ko jūs darāt, doktor?" Žanīna mēģināja piecelties. „Ko jūs darāt?" viņa pēkšņi iesaucās ar spēji atgriezušās apziņas spēku. „Ko jūs darāt? Ko jūs darāt?"

Dr. Sabile satvēra viņas roku un pārklāja to skūpstiem. Viņš apkampa Žanīnas plecus un paņēma plaukstā viņas zodu, meklēdams muti, uz kuŗas pavērtajām lūpām visu nakti bija skatījies. Viņš sažņaudza viņas vidukli tik cieši, ka viņai aizsitās elpa. Šis straujums bija tik pēkšņs, tik nesavienojams ar ārsta cienījamo, vēso būti, viņas locekļi vēl bija tik smagi no nakts gājiena piepūles, viņas galva vēl tik pilna neizraudātu asaru un miega, ka viņa nespēja sist, nespēja izrauties, atgrūst, nejaudāja iekliegties. Ārsts pārmāca viņu ar savu spēku un ķermeņa svaru. Žanīnas matu smarža padarīja viņu trakīgu, viņas vārgā pretestība satrauca viņu līdz pilnīgam paškontroles zudumam. Viņa koda, lūdzās, elsoja, iekaisa cīņā, viņas vaigi no doktora bārdas rugājiem sūrstēja, viņa pagura un saslējās no jauna, izmisa un sāka raudāt, līdz viņas ātrā, aizkusušā elpa sajaucās ar ārsta čukstiem un murmināšanu, asaras saplūda ar svešo skūpstu salto, netīkamo mitrumu, un spēki apsīka.

„Mon Dieu!" viņa klusi iesaucās.

Telpā neviens neatbildēja. Tās kaktos vēl gulēja nakts. Krēsla šķita sabiezam līdz bieziem, blīviem un melni samtainiem vāliem. Tajos gaisdamas un iznirdamas veidojās sarkanas un violetas gaismas rozes, sīkas, dzeltenas dzirkstis un zaļi apļi. Un cauri tumsai spiedās dziļas, piemāktas balss dedzinošie čuksti — es tevi mīlu, es tevi mīlu...

Daudzas gaŗas stundas līdz rītausmai viņa nekustēdamās klausījās ārsta rokas pulksteņa sīkajos, steidzīgajos tikšienos. Viņa locītava gulēja zem viņas pakauša, un sekundes šķita it kā pa smalku sudraba diegu iebirstam viņas pulsā, izplūstam vēnās un aiznesam viņu bezgalībā, no kuŗas vairs nav jāatgriežas. Acis sūrstēja no asarām. Un auss bija apdullusi no ārsta zvērestiem, lūgšanām, atzīšanās un bikts vaļsirdības. Viņa neko nevēlējās, un negribēja, ka kāds ko prasītu no viņas.

Aiz loga rāmi ausa diena, Ar saltu, pelēku gaismu tā ielauzās dūmu pārvilktajā pilsētā.

Kad kaut kur aiz sienas pulkstenis nosita sesto rīta stundu, Dr. Sabile uzvilka mēteli. Viņš noliecās, lai noskūpstītu Žanīnas pirkstgalus un turēja viņas roku plaukstā ilgi, it kā gaidīdams kādu vārdu no cieši sakniebtajām lūpām, kas bija klusējušas gaŗas, nepanesami gaŗas stundas.

Viņa arī teica kaut ko. Ārsts sākumā nesaprata. Galvu pret viņu nepagriezusi, lūpas tikko pavērusi, viņa runāja tik klusi, ka ārstam bija vajadzīgas dažas sekundes, lai šie daži vārdi pilnīgi nokļūtu viņa apziņā.

„Es tevi nicinu," viņa sacīja salti.

Viņš palaida viņas roku vaļā, un tā it kā bez spēka atkrita uz segas. Tad viņš pagriezās un klusēdams izgāja. Žanīna klausījās, kā aizveŗas ārdurvis, kā nokāpj lejā viņa gausie, vienmērīgie soļi, kā aizkrīt durvis lejā. Tad viss aprima.

*

Uguns Berlīnē bija saplakusi, milzīgās blāzmas likās ierāvušās sevī, taču dienas gaisma bija tā, kas uzveica liesmu spožumu. Toties tagad skatienam atklājās dūmu vāli, kas smagi gulēja pār pilsētu, dažuviet izstiepušies zemi un plāni kā pļavas migla, dažuviet drūzmēdamies debesīs, kā milzīgas, melni brūnas un pelēkas sēnes ar zilām, robotām galotnēm. Deguma smaka lodāja pa drupu spraugām, uz asfalta gulēja pārogļojušies koki, karstumā izlocījušies betona dzelzs režģi, kaļķu un ķieģeļu kaudzes, salauzītu mēbeļu paliekas, sačervelējies skārds, apdegušas segas, liesmu aplaizītas grāmatas, virtuves trauku druskas, degbumbu stūrainās čaulas, un šur un tur žāvājās milzu krāteŗi, kuŗu atvērtajās rīklēs rezignēti un mēmi lūkojās izdegušu namu nokvēpušie, robainie grausti.

Dr. Sabile soļoja laipodams, līzdams gar aizsprostiem, spraukdamies caur dzeloņstiepļu žogiem, kas ietvēra bīstamākās, ar nobrukumiem draudošās vietas. Elektriskais vilciens nedarbojās. Tramvaju vadi gulēja ielas vidū, savijušies kā spirāles. Berlīne cīnījās ar paralizi.

Visur vēl strādāja glābšanas komandas, lauku žandarmērijas un policijas posteņi šur un tur bija noslēguši satiksmi, gāzelēdamās brauca sanitārās mašīnas, pie drupās sagāzto namu aizbērtajiem pagrabiem drūzmējās ļaudis, un cauri un gaŗām šai pagājušās nakts postažai steidzās ļaudis dienas darbā, — vēl dzīve mēģināja ritēt.

Kaut kad ceļā no Erika Doņa nāves vietas uz Šarlotenburgu, Žanīna bija paguvusi viņam pasacīt par šajā rītā norunāto satikšanos ar Bertilu Lundu. Visu nakti Dr. Sabilem zemapziņā bija tvērusies doma par šīs Erika pēdējās gribas izpildīšanu. Tagad, kad viņš bija uz ielas un elpoja dzestro agrīnā pavasaŗa gaisu, viņš atskārta, ka bija rīkojies gandrīz neapzinīgi. Varbūt Žanīnas klusēšana bija viņam kļuvusi pārāk grūta. Varbūt viņam bija vajadzīgs atjēgšanās un vienatnes brīdis pēc notikuma, kuŗa atmiņas garšoja rūgti un ar pārmetumu smagumu spieda domās arvienu no jauna atgriezties pie Erika Doņa un Žanīnas — nebeidzamā tēlu un refleksiju virknē, pašā rezignācijas pavadītas. Žanīna, ko viņš līdz šim nebija iekārojis vairāk par citām sievietēm, ko bija apbrīnojis tāpat kā daudzi, kam patika viņas āriene un krāšņās būtes pievilcība — Žanīna tagad pēkšņi bija it kā viņa rokās ar visu atbildību par viņas tālāko likteni, ar visiem sirdsapziņas grauzējiem, ar visām drūmajām nākotnes perspektīvām šajā brūkošajā pasaulē, kas nesolīja vairs itin neko — ne Kurzemē, ne šeit. Vai viņš nebija kļūdījies savos pagājušās nakts domu gājienos? Vai nebija kļuvis par nerru, ko sīvi apsmējusi drāmatiska situācija ar tajā nodevīgi, paslēptu erotisku dēku, — dēku, kas tagad varēja kļūt viņam liktenīga?

Viņš apstājās un lūkojās gaišajās debesīs, kur cauri agrīnajai miglai pamazām sāka spiesties saules dzeltenīgā, siltā gaisma. Nebija šaubu — tagad viss atkarājās no Žanīnas. Ja viņš būtu gadus desmit jaunāks, viņš cīnītos par viņu. Tagad viņš to vairs neuzdrošinājās, apzinādamies, ka dzīves plūsma padarījusi viņu par visu, citu, tikai ne par romāna varoni. Bet Žanīnai loģikas bija pietiekami. Un savu bezizejas situāciju viņa ieraudzīja jau iepriekšējā naktī. Viņam pašam? Viņam apšam dzīve blakus Žanīnai varēja būt vienīgi ieguvums, komplimeents, ko liktenis uzdāvinājis viņam tad, kad tas jau būtu pienācies kādam citam. Katrā ziņā — viņam vairs nebija ceļa atpakaļ. Mīlestības uzplūds nāves tuvumā tagad saistīja viņu ar savu suverēno likumību, un tajā pati pirmā vieta piederēja morālei. Morālei, kas nekad agrāk viņu nebija tā satricinājusi, pacēlusi kādas dēkas nozīmi tik baltā gaismā kā tagad, kad bija redzama visa šī notikuma groteskie pretstati — liegdami arī bēgt, lai nenoslīdētu līdz gļēva pavedēja lomai. Ko viņa teiks? Ko sacīs Žanīna, kad viņš atgriezīsies? Varbūt Žanīnas vairs nebūs istabā, kur viņa pārlaida pašu grūtāko, pašu apkaunojošo nakti savā mūžā?

Ārsts turpināja soļot un drīz atskarta, ka līdz pulksten septiņiem līdz Potsdamas laukumam nenokļūs. Satiksme, acīm redzot, bija paralizēta visā pilsētā. Kaut kad, varbūt ap pusdienas laiku, to atjaunos, droši vien pa kādām līnijām jau skrēja elektriskie vilcieni — nedaudzus posmus arī viņam izdevās nobraukt pārpildītā, grabošā tramvajā, kas uzmanīgi līda starp drupām ielas vidū. Bet mērķis vēl bija tālu. Pēc dažām pieturām, kur sliežu ceļā bija izrauts milzu kraters, braucējiem atkal bija jāizkāpj, un Dr. Sabile turpināja soļot, vairs daudz nedomādams par to, cik viņa gājienam nozīmes. Šī paša kustība un, šī dzīvība, kas mutuļoja apkārt, par spīti ugunsnaktij, darīja labu. Tā piepildīja viņa tukšuma sajūtu, atrāva domas no Žanīnas tēla ar viņas sakniebtajām lūpām un trauslo roku, ko viņa gandrīz izrāva no viņa pirkstiem.

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

Sniedzu pakalpojumus latviešu valodā

MĀJU PIRKŠANAS — PĀRDOŠANAS LIETĀS

Tel. RI 3670 līdz plkst. 8.30 pr. p., pārējā laikā HU 9-7848

Piedāvāju:

MĀJAS TORONTO VISDAŽĀDĀKOS PILSĒTAS RAJONOS PLAŠĀ IZVĒLĒ: DZĪVOJAMĀS MĀJAS, RŪPNIECĪBAS UZŅĒMUMUS, VEIKALUS utt.

LAUKU ĪPAŠUMUS TORONTO TUVĀKĀ UN TĀLĀKĀ APKĀRTNĒ. NESAISTOŠA LAUKU MĀJU, APBŪVES GABALU APSKATE IK SVĒTDIENAS. JA DARĪJUMUS IZDARA PIE MANIS, PALĪDZU

AIZDEVUMU SAGĀDĒ NEKUSTAMU ĪPAŠUMU PIRKŠANAS IEMAKSĀM PAR 3% G. UZ 2 GADIEM

Aizdevums līdz $500.00 bez proc. — uz 3 gadiem

M. J. CAMPBELL & Co REAL ESTATE Members of Toronto Real Estate Board

81 ERSKIN AVE. TORONTO

LATVIEŠI — JŪSU GRĀMATA IR IZNĀKUSI

Sakarā ar Latvijas valsts dibināšanas 35 gadu jubileju klajā nācis plašākais darbs par Latviju angļu valodā

CROSS-ROAD COUNTRY-LATVIA

(KRUSTCEĻU ZEME LATVIJA)

388 dubultformāta lapaspuses, 3 pielikumi un 236 ilūstrācijas, lielākā daļa vēl nepublicētas. CROSS ROAD COUNTRY — LATVIA ir sengaidīta grāmata par Latviju, kas nepieciešama katram latvietim.

KĀLAB?

Tālab, ka tā ir **plašākais un vispusīgākais** angļu valodā publicētais darbs par mūsu zemi, tautu un valsti.

Izcili latviešu zinātnieki, kultūras darbinieki un publicisti bagātīgi illūstrētos, plašos rakstos rāda **Latvijas dabu un ģeogrāfiskos apstākļus, pilsētas un laukus, vēsturi, izglītību un kultūras dzīvi, zinātni, mākslu, mūziku, literatūru un baznīcas dzīvi, saimniecisko dzīvi un satiksmi, sociālo iekārtu un reformas, latviešu tautas un valodas izcelšanos un attīstību, latviešu svētkus un tradīcijas, latviešus ārzemēs un latviešus dzimtenē tagad, mūsu nākotnes izredzes un iespējas.**

Pielikumā: plašs statistiskais pārskats, plaša bibliogrāfija, latviešu burtu un vietvārdu rakstības un izrunas tabulas, Latvijas un Eiropas kartes, Latvijas valsts ģērbonis un himna. Latvijas sūtņa Vašingtonā, nelaikā **Jūlija Feldmaņa** ievads, ALAs un KLB informācijas nozares vadītāja **Alfrēda Bērziņa** priekšvārdi, vēsturnieka **Edgara Andersona** redakcija un tulkojumi, Vartburgas kolledžas prezidenta **Dr. H. C. Becker'a** un rakstnieka **Dr. Raymond L. Baker'a** angļu valodas redakcija.

Autori: vēsturnieks **Edgars Andersons**, jurists **Alberts Auza**, komponists **Valentīns Bērzkalns** ķīmijas profesors **Dr. Bruno Jirgensons**, diplomāts un tautsaimnieks **Kārlis Kalniņš**, literatūras kritiķis **Jānis Rudzītis**, mākslas vēsturesun psiholoģijas profesors **Dr. Jānis Siliņš**, teologs **A. Siliņš**, diplomāts un vēsturnieks **Rūdolfs G. Šillers**, vēstures un jurisprudences profesors Dr. **Arvēds Švābe, Harija Gricēviča** vāka zīmējums un titullapas.

Vērtīgā satura un krāšņā izskata dēļ grāmata sevišķi piemērota dāvināšanai. Kaut gan pašizmaksa loti liela, grāmatas cena — $9.80 brošēta, $12.50 iesieta un ar apvalku. Grāmatas sūtījumiem uz Kanadu atcelta muita.

Šī sludinājuma periodā iesietās grāmatas dabūjamas par brošēto grāmatu cenu

KATALOGS-KABATAS KALENDĀRS 1954. GADAM

Cena grāmatnīcās 50c. Mūsu tiešajiem pasūtinātājiem Katalogu-kalendāru piesūtām par brīvu. Formāts — parastais kab. kalendārs, cietā plastikas vāku sējumā, saturā kalendārijs, tabulas, adreses un plašs katalogs.

Grāmatu sūtījumiem uz Kanadu muita atcelta, saņemšana netraucēta.

LATVJU GRĀMATA, P.O. BOX 332, WAVERLY, IOWA, U.S.A.

Radio un televīzijas technikis A. EGLĪTIS

pieņem labošanā radio un televīzijas aparātus. Izbraucu arī mājās. Labs darbs. Mērenas cenas

174 Victor Ave, E., tel. HA 0095, Toronto

18. NOVEMBRA SVINĪBAS HAMILTONĀ

notiks sestdien, 21. novembrī, plkst. 19.00,
Dalewood skolas zālē, Main St., West.
Svētku runu teiks māc. A. ČOPS no Toronto

Programmas daļā piedalās: MAIJA ZEMĪTE (soprāns), HLB koris dirigenta IMANTA SAKSA vadībā un ar deklamācijām MILDA BAUMANE un latviešu skolas skolnieki.

Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem. Visus Hamiltonas un tuvākās apkārtnes tautiešus laipni aicina

Hamiltonas latviešu organizāciju izvēlētā Rīcības komiteja. (555)

MONTREĀLĀ

FOTO STUDIJA

OSKARS ASMENIS

1248 Mackay St., Apt. 1

Montreal, P. Q. Pilsētas centrā.

Tel. WE 5548.

JAUNA KUNDZE

vēlas sarakstīties ar nopietni domājošiem kungiem, 34—40 gadu veciem.

Vēlams būtu ar Toronto vai tās apkārtnē dzīvojošiem.

Rakstiet š. laikraksta kant.

HELGAI (566)

IZDODAMAS divas mēbelētas istabas High Park rajonā ar visām ērtībām. Zvanīt LY 7944, Toronto. (534)

IZDODAMAS divas nemēbelētas istabas ar virtuves lietošanu — Bloor — Bathurst rajonā. Tel.: KE 3884, Toronto. (519)

IZĪRĒJAMS dzīvoklis 2 ist. un virtuve un viena istaba ar virtuvi un saules istabu. Zvanīt pēc pl. 6.00. RI 5131, Toronto. (559)

IZĪRĒJAMS daļēji mēbelēts trīs istabu dzīvoklis ar virtuvi un vannas istabu (2. stāvs). Zvanīt vakaros. GE 5515, Toronto. (574)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba 581 Runnymede Rd. (High Park rajonā). Zvanīt LY 0395, Toronto. (558)

IZĪRĒJAMA glīti mēbelēta istaba, tuvu satiksmei un centram — $7.00 nedēļā. RA 3818, Toronto. (570)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar vai bez pansijas. Zvanīt LL 5715 Toronto. (576)

HIGH PARK — BLOOR rajonā izīrējama nemēbelēta istaba ar virtuvi un nemēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. 98 Pine Crest Rd. Zvanīt JU 4531, Toronto. (561)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar visām ērtībām Bloor-Dovercourt rajonā. Zvanīt pēc plkst. 17.00, LO 5235, Toronto. (563)

IZĪRĒJAMA liela, gaiša mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām. Tel. EM 3-0411, Toronto. (560)

HIGH PARK rajonā izīrējama liela, gaiša istaba. Ērta satiksme. 39 Hewitt Ave, tel. ME 3786, Toronto. (568)

HIGH PARK — BLOOR rajonā izīrējama saulaina istaba ar virtuvi otrā stāvā. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā, sestdien un svētdien visu dienu. JU 4531, Toronto. (569)

IZĪRĒJAMA nemēbelēta istaba centra rajonā vienai vai divām personām ar virtuves, ieduskapja un veļas mašīnas lietošanu. Pastāvīgi silts ūdens. Zvanīt tel. — RA 0667. Toronto. (573)

IZĪRĒJAMA liela, glīta mēbelēta istaba ielas pusē ar vai bez vārīšanas vienai personai. Greenwood — Gerrard rajonā. Tel. — GL 0723. Toronto. (573a)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

Izdara pakalpojumus katrā laika

ZVANĪT OL 1403, Toronto

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(LIETUVIETIS)

Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)

Zvanīt MI 2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

SHAFER'S

DĀRGLIETU UN PULKSTEŅU LABOTAVA

Ātrs un garantēts darbs

372 College St., Toronto

Tel. RA 9746

Kanadā mēs baudām RUNAS BRĪVĪBU

Viena no Kanadas pilsoņu visdārgākām brīvībām ir individa tiesības izteikt atklāti savas domas; izņemot gadījumus, ja runas nolūks ir iznīcināt Kanadas valdību vai atsevišķas personas godu, katrs var izteikties brīvi, nebaidoties atriebības. Runas brīvība ir viena no vērtīgajām tiesībām, ko mēs baudām Kanadā. Izmantojiet šīs tiesības katrā laikā.

O'Keefe's

O'KEEFE's BREWING COMPANY LIMITED

SPORTS

DV SPORTA KOPAS BIEDRU PILNSAPULCE

Svētdien, 22. novembrī, plkst. 11 DV namā, 123 Huron St., Toronto, DV sporta kopas pagaidu valde sasauc biedru pilnsapulci ar šādu darba kārtību:

Atklāšana, sapulces vadības vēlēšana, pagaidu valdes ziņojums, revīzijas komisijas ziņojums, turpmākā darbība, valdes vēlēšana, LSAK statūtu pieņemšana, dažādi jautājumi.

Gadījumā, ja noteiktā laikā nesanāks nepieciešamais biedru skaits, tad pilnsapulce notiks pl. 11.30 un būs pilntiesīga pie katra biedru skaita.

DV sp. k. pagaidu valde.

DV LĪGAS SPĒLĒS

Nākošo 3 spēļu laiki un vietas:

1) 22. novembrī, plkst. 14.45, UNF vingrotavā, 297 College St., DV (Latvian Hawks) — igauņu Kalev.

2) 29. novembrī, plkst. 13.45, St. Vladimira vingrotavā, 400 Bathurst St., DV — poļu Andy's A. C. (pagājušā gada meistars).

3) 6. decembrī, plkst. 13.45, Sv. Vladimira vingrotavā, DV — kanadiešu Trīdens.

Uz priekšu spēles vienmēr izziņosim regulāri, tā būs dota iespēja sporta cienītājiem sastādīt savu sporta spēļu apmeklēšanas kalendāru.

LIELĀ DIENA BASKETBOLĀ

5. decembrī Toronto viesosies ASV latviešu basketbola izlase, lai spēlētu ar Kanadas izlasi.

ASV izlase komplektēsies no valsts centrā un piekrastē dzīvojošiem basketbolistiem.

Pirms pāris gadiem notika pirmā šāda veida sacīkste, kas beidzās ar maz pārliecinošu Kanadas uzvaru.

Kanadas vienības sastāvu izraudzīs basketbola nozares vadītājs un to apstiprinās LSAK.

VAIVADS — 56.32!

Padomju Savienības vieglatlētiskas meistarsacīkstēs latvietis Vaivads izlasmetis veseri 56.32 m. Tas ir labākais rezultāts, kādu jebkad sasniedzis kāds latviešu vieglatlēts.

GALDA TENISS

Toronto meistarsacīkstes galda tenisā vienībām sāksies pēc pāris nedēļām.

Augstākā līgā spēlēs TLSK un YMCA's latviešu klubs. Abas šīs vienības būs pārstāvētas arī sekojošā līgā.

Viena no TLSK vienībām komplektēsies no sievietēm, un nebrīnēsimies, ja tāpat kā pag. gadā daudziem kanadiešu stiprā dzimuma pārstāvjiem nāksies liekties sieviešu vienības priekšā. Neaizmirsīsim, ka sieviešu vienībā spēlēs Kanadas meistare Kāpostiņa, Ādmine un Vikse.

Veras Keišes

BALETA SKOLA

TORONTO

Tel. RA 1276

VOLEJBOLS KANADĀ

Pēdējos gados Kanadā skaistais volejbola sports ir uzrādījis milzīgu progresu. Galvenie nopelni tur neapšaubāmi baltiešiem — igauņiem un latviešiem. Kanadas YMCA no savas puses darījuši loti daudz tieši volejbola meistarību organizēšanā un aicinājuši ciemos no Sav. Valstīm spēcīgākās volejbola komandas; tas dod daudz ierosmes un iespēju spriest par mūsu volejbola pašreizējo līmeni vispār.

Pagājušā gadā volejbola meistarība noritēja trijās grupās: senioros, intermidietos un sieviešu grupā. Ontario volejbola meistaribā piedalījās pavisam 16 biedrību, un daudzas biedrības uzstādīja vairākas komandas. Kanadas meistars jau vairākus gadus ir Toronto Centrālās YMCA's igauņi, bet sieviešu meistara godu pagājušā gadā izcīnīja Montreālas YMCA, kas sastādās gandrīz pilnīgi no latviešu spēlētājām. Labu spēles māku uzrādījusi arī Toronto Latviešu Sporta luba sieviešu komanda.

Šogad volejbola sacensības Toronto ievadīs interesantas viesu spēles. Viesosies Čikāgas YMCA, kas ir Ilinoijas meistars, bet Sav. Valstu mērogā atrodas ceturtā vietā un Ilinoijas meistars sievietēm, Čikāgas Welko, kas Savienoto Valstu apjomā atrodas piektajā vietā. Jāatzīmē, ka vairāki viesu spēlētāji bija iedalīti sastādītā vienībā kas pagājušā gadā viesojās Eiropā.

Viesiem stāsies pretim Toronto sieviešu sastādītā vienība, Kanadas meistars, Centrālās YMCA's latviešu komanda, kura labu pastiprinājumu ieguvusi nesen no Anglijas iebraukušā spēlētāja Zāmuēļa personā.

Interesantais sarīkojums sola skaistas spēles un tās sāksies pl. 19.00, sestdien, 21. novembrī, Centrālā YMCA'ā, 40 College St. Ieeja $1.00 no personas.

Toronto Latviešu YMCA šogad uzstādījusi basketbola komandu, kas piedalīsies latviešu meistarības izcīņā 2. grupā. Komandas trenera pienākumus uzņēmies bijušais Latvijas izlases spēlētājs, architekts Gubiņš. Gubiņš, kas strādā Torontō savā arodā, savā laikā bija iedalīts event. Eiropas sastādītā vienībā.

Latviešu YMCA's basketbolisti lūgti ierasties uz treniņu sestdien, 21. novembrī, plkst. 17.15, Centrālās YMCA's vingrotavā. Pēc treniņa treneris Gubiņš pārrunās par komandas sastāvu pirmai spēlei latviešu meistarībā.

Arv. Zaķis

KANADAS LATVIEŠU VIEGLATLĒTIKAS SEZONA VĀRDOS UN SKAITĻOS

Ko deva aizvadītā vasara mūsu vieglatlētikas sportam šajā zemē, kur tūkstošgalvains skatītāju pūlis gan ekstāzē sumina savus bērzbola un regbija „karaļus", kur arī sportā valda „dieviete nauda", bet skrejceļa apjoztie zaļie laukumi stāv tukši un atstāti? Atbildi mēģinās dot skaitļi — metri un centimetri, minūtes un sekundes, taču arī tie nezinātājam nekā nestāsta par tiem apstākļiem, kas valda šeit, un kuŗu ietekmē pašu kanadiešu vieglatlētika atrodas vēl bērnu autiņos, pareizāk — neuzplaukstot nokaltusi. Taču maza latviešu iecelotāju saujiņa, it kā profesionālisma brantij spītēdama, visu vasaru ar čalām piepildīja savu zaļo rezidenci — Bīča laukumu Torontō ezermalā, un sasniedza it krietnus rezultātus. Nē, šis klasiskais sporta veids vēl nav miris, un, kaut paklusi, mēs tomēr drīkstam uzdot jautājumu: ko varam gaidīt nākotnē? Paldies mūsu „pēdējiem mohikāņiem", paldies Jānim Ādminim un Valdim Tēterim par to!

A. Sieviešu sasniegumi:

60 m: Ādmine 8,7, Vilsone 8,7, Kāpostiņa 8,8, Avotiņa 9.1, Apene 9.2.

100 m: Ādmine 14.1, Vilsone 14.1, Kāpostiņa 14.5, Avotiņa 15.3, Rudusāne 15.6.

200 m: Vilsone 30.3, Ādmine 31.0, Avotiņa 33.2.

80 m barj.: Ādmine 15.4, Avotiņa 17.1, Apene 17.5, Bencone 17.8.

Augstlēkšana: Tora 1.41, Ādmine 1.37, Apene 1.33, Tomase 1.30, Avotiņa 1.26.

Tāllēkšana: Kāpostiņa 4.69, Ādmine 4.60, Avotiņa 4.19, Vilsone 4.13, Bencone 4.09.

Lode: Tomase 10.72, Viškere 10. 24, Ādmine 9.86, Lazda 8.71, Avotiņa 8.25.

Disks: Tomase 34.03, Viškere 33.87, Ādmine 24.62, Apene 22.02.

Šķēps: Avotiņa 23.62, Krūmiņa 22.85, Apene 21.46, Viškere 20.08, Ādmine 18.92.

Pieccīņa: Ādmine 1612 pkt., Avotiņa 1034 pkt.

Tāpat kā pērn, tieši sieviešu sasniegumi dod tiesības dēvēt Torontō par trimdas vieglatlēšu cietoksni. Sākot ar Ņinu Tomasi - Konci un beidzot ar pavisam jaunāko Valdu Vilsoni, krietna vieglatlēšu rinda laboja pastāvošos labākos sasniegumus. Pašu krietnāko rezultātu spēja Dzidra Tora augstlēkšanā, paliekot tikai 4 cm, aiz sava 1946. g. labākā varējuma. Šīgada 1.41 m tikai veikti gandrīz bez treniņa, kas liecina, ka viņas spējās būtu arī 1.50 m.

(Turpinājums sekos).

BAZNICAS ZIŅAS

NJUJORKAS LATVIEŠU EV.-LUT. DRAUDZE

Mirušo piemiņas dievkalpojums svētdien, 22. novembrī Betlēmes baznīcā sāksies stundu agrāk, jau plkst. 2 dienā.

Detrolta (Mich.) Ev.-lut. latviešu draudzes Mirušo piemiņas svētku dievkalpojums notiks 22. nov., plkst. 2.00 p.p. Sv. Marka baznīcā, 1045 East Grand Blvd.. Dievkalpojums veltīts Latvijas valsts svētkiem un aizgājušiem draugiem.

Bronksā, 22. novembrī, pl. 6 vakarā, mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Toma baznīcā. Māc. A. Ozols.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Archibisk. pārst. A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont. tel. 70136).

Prāv. A. Mitulis, 131 Argyle St., Port Arthur, Ont.

Svētdien, 22. nov., plkst. 3.00 Aizgājušo draugu piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Sarnijā, 21. nov., plkst. 6 vak., 18. novembŗa dievkalpojums.

Londonā, 22. nov., plkst. 4 p.p. Trīsvienības bazn., Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā sv. Tīsvienības baznīcā (18 Victoria Avenue South), Svētdien, 22. nov., pl. 5.30 p.p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto, tel.: OL. 8171.

22. novembrī Mirušo piemiņas dienā, plkst. 4 p.p. dievkalpojums ar dievgaldu sv. Jāņa baznīcā. Arī Bībeles skola bērniem.

29. novembrī, 1. adventē, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Bībeles skola bērniem.

Māc. A. Ķerģis, 155 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel.: 3-3284.

Kirkland Lake, 22. novembrī, plkst. 8.45 Valsts svētku dievkalpojums lut. baznīcā.

Virdžinijtaunā, 22. novembrī, plkst. 14 Valsts svētku dievkalpojums anglikāņu baznīcā.

Norandā, 22. novembrī, plkst. 17, Valsts svētku dievkalpojums United baznīcā.

Norsbejā, 29. novembrī plkst. 17 dievkalpojums Valsts svētku atcerei, lut. baznīcā.

Māc. E. Lange, Billings Brigde P.O. Box 66, Ottawa, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek Lyon ielā Nr. 250.

22. nov. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 3 pp.

29. nov., plkst. 3 pp. I adventa dievkalpojums.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver, B. C..

Vankuverā Latvijas Valsts svētku un Lāčplēšu dienas atceres dievkalpojums 21. novembrī, pl. 7 vakarā. Betlēmes baznīcā, 308 E., 15 Ave. Pēc dievkalpojuma svētku akts baznīcas apakšējās telpās.

Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu 22. novembrī, pl. 5 p.p. Redeemer baznīcā, 8. avenijas un Prince Edward ielas krustojumā.

Adventa dievkalpojums 6. decembrī, pl. 5 p.p. Redeemer baznīcā.

Māc. F. Ruperts, 159 Maryland St., t. 35463. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera b-cā, Ellice un Sherbrooke krustojumā.

Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums svētdien, 22. nov., pl. 5 p. p. ar dievgaldu.. Draudze pirmoreiz lietos pašas draudzes dievgalda traukus. Dz. lap.

Adventes dievkalpojums svētdien, 6. dec., pl. 2 p.p. Dziesmu grām. Pēc dievkalpojuma draudzes sapulce, kuŗā pieņems jauno draudzes satversmi.

Dāmu komitejas gadskārtējais bazars notiks sestdien, 12. dec., pl. 6 p.p. baznīcas pagraba zālē. Tautisko ēdienu galds. Kafejas galds. Grāmatu stends ar tautiskiem izstrādājumiem u. c.

Ziemassvētku vakara dievkalpojums ceturtdien, 24. dec., pl. 5 p. p. Dziesmu lapiņas.

Vecgada vakara dievkalpojums ceturtdien, 31. dec., pl. 8 vakarā. Dz. grām.

8. novembrī kristīta Karena Mārīte Beķere, Beķeru ģimenes trešā atvasīte.

Māc. A. Voitkus, 118 Locke St., N. Hamilton, Ont., tel.: 8 - 2259.

Hamiltonā, Pāvila ev. lut. baznīcā, Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums svētdien, 22. nov., pl. 5.30 vak. ar dievgaldu.

A. BĒRZIŅŠ

Birojā tel. PR 5761 1172 Bay St., TORONTO
Tel. mājās LA 6569

E. BĀLIŅŠ

Tel. 94121 913 Main St., E., Hamilton

MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI, FARMAS,

APBŪVES GABALI PĀRDOŠANĀ TORONTO, HAMILTONĀ UN ĀRPUSĒ. AIZDEVUMI ĪEMAKSĀM, OBLIGĀCIJĀM U. C. OBLIGĀCIJU ATJAUNOŠANA. JAUNU OBLIGĀCIJU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA

RIDOUT

REAL ESTATE, LTD., REALTORS

Lielākais nekustamo īpašumu birojs Toronto un visā Kanadā.

Katra māja fotografēta. — Ērta māju apskate un informācija bez laika zaudējumiem. — Izmantojiet Ridout foto reģistrāciju

Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā
VISU NEDĒĻU

Sekojiet ik dienas RIDOUTA sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvim

NOTIS KLAVIERĒM

V. DĀRZIŅA — Latviešu Tautas dziesmas ā	$2.00
E. LAMMA — Tek saulīte tecēdama	$1.50
V. DĀRZIŅA — Prelūde (Sol maj.)	$0.75
V. DĀRZIŅA — Prelūde (Sol min.)	$0.75
E. DĀRZIŅA — Melancholiskais valsis	$0.70
J. MEDIŅA — Ārija	$1.50
J. MEDIŅA — Ainas, prelūde Nr. 6.	$0.60

Pašreiz dabūjamas

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St. Toronto, Ont. Tel. EM 8-0792

Atvērta darbdienās no plkst. 8—20

EKONOMISKĀKĀ UN POPULĀRAKĀ EIROPAS AUTOMAŠĪNA

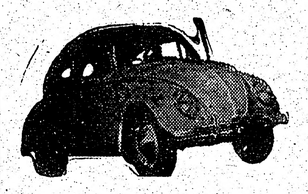

VOLKSWAGEN

VIENMĒR KRĀJUMĀ LIMUZĪNI, KABRIOLETI, DAŽĀDA VEIDA PIEGĀDES VĀĢI UN AUTOBUSI AR 6000 JŪDŽU GARANTIJU. DARBOJAS AR GAISA DZESINĀTU MOTORU UN CITIEM JAUNINĀJUMIEM. LĪDZ 45 JŪDZĒM AR VIENU GALONU BENZĪNA! AR TIKAI $450 IEMAKSU. ŅEMAM ARĪ PRETĪ JŪSU LIETOTO AUTO.

MODERN MOTORS LTD.

Pārstāvis Mr. W. GRAF

332 HIGH PARK AVE, TORONTO

TEL. LY 6828 un LY 7486

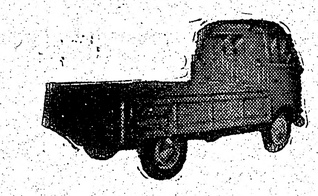

„Nelaime nekad nenāk brēkdama — tādēļ apdrošini sevi"

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
GENERAL INSURANCE

Automobiļu — mājas pret uguni — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — drošības (bond) — kuģu sūtījumu — mēbeļu, kažoku, veikalu skatulogu apdrošināšana u. c.

Līgumu — lūgumu u. c. rakstu darbu tulkojumi, izziņas un paskaidrojumi katrā laikā (835)

227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

Pārdošanā latviešu teātru, koncertu un citu sarīkojumu biļetes

AUSTRAS ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

Iris PUĶU SALONS

588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665

Gaumīgi ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem
Orchidejas, gardēnijas, rozes utt.
Palmas, ziedoši stādi par pazeminātām cenām no pašu siltumnīcām

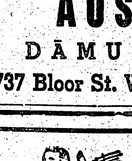

„Bagātākais bērns bez mūzikālā treniņa ir nabags."

Litherland Mūzikas Studija
SKOLOTĀJU VADĪBĀ
NODAĻAS:
122 EGLINGTON AVE E.
2863 DUNDAS ST. W. (dzīv. 5)
GALVENĀ STUDIJA
670 BATHURST St., TEL. ME 4802

● Akordeons ● Klavieres ● Gitara Bandžo ● Vijole

Izrēntējam un pārdodam mūzikas instrumentus

TORONTO LATVIEŠU PUKU VEIKALS

LOTUS TAGAD JAUNĀS TELPĀS

802 Bathurst ielā pie Bloor stūŗa

Tel. KE 3884 (arī dzīvoklī)

● Ziedu sakārtojumi
● Griezti ziedi
● Podu puķes
● Latviešu keramika

Pasūtinājumu piegāde mājās 2 reizes dienā uz visām pilsētas daļām

Pieņemam pasūtinājumus uz ārzemēm

LATVIEŠU UZŅĒMUMS AUTOREMONTA DARBNĪCA

CROSSTOWN GARAGE

Hamiltonā, 388 Cannon St., E., tel. 7-2871

Izpilda visus auto remonta darbus, kā amerikāņu, tā anglu mašīnām. Pārdošanā motoru eļļas, riepas un citas auto daļas.

ED. TĪLMAŅA

pašapkalpošanās pārtikas preču veikalā

277 DUNDAS St., E., (pie Sherbourne)

dabūjama visāda veida gaļa un tās izstrādājumi, dažādu maiznieku maizes, sieri, konservi, svaigi žāvēti zuši un daudz citu produktu.

Sestdienās piegādājam mājās Tel. EM 8-8525 (87)

APDROŠINĀŠANA — CEĻOŠANA

Piezvaniet, ja jums vajadzība:
UGUNSGRĒKU, AUTO, VESLĪBAS, NELAIMES, DZĪVĪBAS VAI KĀDA CITA VEIDA APRDOŠINĀŠANA
IZKĀRTO CEĻOJUMUS PA VISU PASAULI AR LIDMAŠĪNU VAI KUĢIEM VAI ARĪ PĀRVEST KĀDU UZ KANADU

O. K. JOHNSON & CO LTD,

697 BAY ST., TORONTO 2, ONT. TEL. EM 8-1403, 1588, 3168

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

ELZA PĒRKONE

Amaryllis Cosmetological Institute

Esmu saņēmusi labus LŪPU ZĪMUĻUS no Eiropas

61 CHARLES ST., W., TORONTO, TEL. RA 9011

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604.

Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q. Mājās AT 1858

SINGER

SEWING MACHINE Co

Pašlaik dabūjamas visjaunākās mašīnas

Vislabākā slīpās adatas mašīna kā arī vispusīgās SINGERA „Zig-Zag" mašīnas

Stājieties sakaros ar mūsu Toronto SINGER pārstāvi

H. VAITA KUNGU,

kas sniegs informāciju latviešu valodā

SINGER SEWING CENTRE

549 ST. CLAIR AVE. W. Tel. KE. 1186, TORONTO

Bruno Purins

REAL ESTATE BROKER

AKTIVE MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVAJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RĪCĪBĀ

AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

FARMAS: ORANGEVILLE, SHELLBOURNE UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

Speciāls pārstāvis VALTERS GOBA Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS

OL 7561

1318 Bloor W. Toronto

9 istabu laba dubultķieģeļu māja, Broadview — Danforth rajonā. Iemaksa $5.000. Tuvākai informācijai zvanīt P. GALVĀNAM Austrumu birojā.

$4.000 iemaksa par šo 8 istabu dubultķieģeļu māju, moderna virtuve, eļļas apkure, visas mēbeles, ieskaitot televīzijas aparātu. Danforth — Brodview rajonā. Zvanīt J. OSTROVSKIM Austrumu birojā.

AUSTRUMU BIROJS

GL 7516

179 Danforth Ave. Toronto

$5.000 iemaksa 6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja Browning — Danforth rajonā, divas modernas virtuves, ūdens-eļļas apkure. Garāža. Zvanīt E. PUĶĪTIM Austrumu birojā.

BIROJI ATVĒRTI NO PL 10—10 VAKARĀ

PĀRBAUDIET MŪSU PĀRDODAMO NAMU SARAKSTU

DĀMU UN KUNGU DRĒBNIEKMEISTARS

V. ADĪTĀJS

688 Bathurst St. Tel. ME 6980, Toronto

Labākās drānas, zemas cenas, labs darbs un ļoti pieņemama apkalpošana

Lūdz pārliecināties katrā laikā

Ar šo paziņoju, ka līdz 1954. g. otrdienās darbā neesmu. Šinīs dienās visu informāciju sniedzu no mājas telefona HY 5175

Pārējās dienās zvanīt darbā TR 1133. Loc. 4112 vai 4113

NIKOLAJS MEDNIS

T. EATON Co.

PĀRDEVĒJS MĒBEĻU NODAĻĀ COLLEGE IELAS 4. STAVĀ

Iecelošanas, izcelošanas, vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanas, legālizācijas un citas lietas administrātīvās iestādēs kārto

ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto, (pie Bloor St.), tel. RA 7149

FRANK VASS, B.A.

ADVOKATS — NOTARS

455 Spadina Ave, Apt., 403
COLLEGE un Spadina ielu stūrī
Tel. birojā — KI 4989,
dzīvoklī — MI 9352

UZMANĪBU!

pasūtinot divi uzvalkus,

vai kostīmus gada laikā, otru pagatavoju PAR $35.00
PAR $65.00 varat iegūt pēc mēra šūtu uzvalku

J. GRĪSLIS
188 Davenport Rd.
Tel. MI 5295
Toronto

DEJU STUNDAS

N. ŠVĀNEBACHS

1 FIRST AVE, TORONTO, ONT.

HA 6978 RI 5697

Kursi iesācējiem, labpratējiem un privātas grupas. Privātstundās pieteikšanās katrā laikā

Acu pārbaude Recepte

DAVID R. JOSEPHSON.

R.O.L.B.E.O.

OPTOMETRISTS

336A BLOOR ST. W., TORONTO (pie Spadina Rd) birojā MI 9494

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St. E. Room 809

EM 8-5284

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON,
īgauņu jurists,
mājās MA 0141, Toronto
(397)

KLAVIERU BŪVĒTĀJS

A. KĻAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem

TORONTO, 90 LONDON ST.
Tel. KE 8609

Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres (440)

ĀBOLUS, BUMBIERUS KARTUPEĻUS UN LATVIEŠU GAUMĒ MARINĒTUS GURĶUS

piegādā katrā latviešu mājā

Zvanīt vakaros

GE 5688, Toronto

K. PRĪVERTS

O.E.CARSON

LIMITED REALTORS

490 COLLEGE ST., TORONTO PR 3313

LATVIEŠU PĀRSTĀVIS

AUSEKLIS JANSONS MĀJĀS OX 8016

...Ja esat nodomājis iegādāties vai pārdot nekustamu īpašumu Toronto vai tās apkārtnē, kādēļ gan neapjautāties pie mums?...

...Vislielākā nekustamo īpašumu izvēle Toronto.

...Palīdzība aizdevumu (morgage) sagādē... Pakalpojam iemaksu sagādei līdz $2.000...

Nesaistoši padomi un pakalpojumi katrā gadījumā un laikā

KĀDĒĻ GAN NEPIEZVANĪT TŪLIŅ???

OSVALDS INDZERS MĀJĀS HA 7881